

Ungt fólk 2009

5., 6. og 7. bekkur

Hagir og líðan barna á Íslandi, íþróttar- og tómskundaiðja, nám og skóli, samband við fjölskyldu og vini, lestur, miðlar og tækjæign.

RANNSÓKNIR & GREINING

Centre for Social Research and Analysis

Oðanleiti 2, 5. hæð – 103 Reykjavík

sími 599 6431 – netfang rannsoknir@rannsoknir.is

MENNTAMÁLARÁÐUNEYTIÐ

Unnið fyrir:
Mennta- og menningarmálaráðuneytið
Október 2009

Rit þetta má ekki afrita með nokkrum hætti, svo sem með ljósmyndun, prentun, hljóðritun eða á sambærilegan hátt, að hluta eða í heild, án skriflegs leyfis Rannsóknna & greiningar.

© 2009 Rannsóknir & greining ehf

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit.....	5
Listi yfir myndir.....	6
Listi yfir töflur.....	10
Formáli.....	17
Inngangur	18
Aðferð og gögn	20
Þátttakendur og framkvæmd.....	20
Skilningur nemenda á spurningum	22
Niðurstöður	25
Líðan barna í 5., 6. og 7. bekk	26
Samband við foreldra og fjölskyldu.....	42
Íþrótt-, félags- og tómstundastarf.....	55
Vinir	67
Stríðni.....	71
Nám og skóli.....	81
Lestur, miðlar og tækjæign	93
<i>Heimildir</i>	104
Viðauki	107

Listi yfir myndir

- Mynd 1. Skildir þú allar spurningarnar í spurningalistanum? Hlutfall stráka og stelpna í 5. bekk..... 22
- Mynd 2. Skildir þú allar spurningarnar í spurningalistanum? Hlutfall stráka og stelpna í 6. bekk..... 22
- Mynd 3. Skildir þú allar spurningarnar í spurningalistanum? Hlutfall stráka og stelpna í 7. bekk..... 23
- Mynd 4. Þurftir þú hjálp við að svara spurningunum? Hlutfall stráka og stelpna í 5. bekk.23
- Mynd 5. Þurftir þú hjálp við að svara spurningunum? Hlutfall stráka og stelpna í 6. bekk.24
- Mynd 6. Þurftir þú hjálp við að svara spurningunum? Hlutfall stráka og stelpna í 7. bekk.24
- Mynd 7. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem telja að *mjög eða frekar mörgum krökkum í bekknum* finnist þau vera skemmtileg 26
- Mynd 8. Finnst þér þú vera *flott/flottur*? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk..... 27
- Mynd 9. Finnst þér þú vera *of mjó/mjór, of feit/feitur eða passleg/passlegur*? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. 28
- Mynd 10. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa *oft eða mjög oft* síðastliðna 7 daga fyrir könnun, *fengið reiðiköst sem þau gátu ekki stjórnað*. 29
- Mynd 11. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa *oft eða mjög oft* síðastliðna 7 daga fyrir könnun, *öskrað eða hent hlutum*. 29
- Mynd 12. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hefur *oft eða mjög oft* síðastliðna 7 daga fyrir könnun, *langað til að brjóta eða skemma hluti*..... 30
- Mynd 13. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hefur *oft eða mjög oft* síðastliðna 7 daga fyrir könnun, *gert eitthvað bara af því að þau voru svo reið*..... 31
- Mynd 14. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa *átt erfitt með að sofa eða sofna* síðastliðna sjö daga fyrir könnun. 33
- Mynd 15. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast *stundum eða oft* hafa átt *erfitt með að sofna eða sofa* síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Samanburður milli ára 2007 og 2009..... 34
- Mynd 16. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundist *þau vera einmana* síðastliðna sjö daga fyrir könnun. 35
- Mynd 17. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundist þau vera *stundum eða oft* einmana síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Samanburður milli ára 2007 og 2009..... 36

- Mynd 18. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, eftir því hvort þau hafa upplifað það að vera einmana, greint eftir fjölda vina / vinkvenna. 37
- Mynd 19. *Hvernig líður þér heima?* greint eftir því hvort nemendur hafi fundið fyrir einmanaleika síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk 38
- Mynd 20. *Hversu oft æfir þú íþróttir með íþróttafélagi?*, greint eftir því hvort nemendur hafi fundist þau vera einmana síðastliðna 7 daga fyrir könnun. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk..... 39
- Mynd 21. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa verið niðurdregin(n) eða döpur síðastliðna sjö daga fyrir könnun..... 40
- Mynd 22. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundist þau stundum eða oft vera niðurdregin eða döpur síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Samanburður milli ára 2007 og 2009..... 41
- Mynd 23. Hversu oft færð þú hjálp frá pabba þínum, mömmu eða systkinum með heimanámið þitt? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. 43
- Mynd 24. Hversu oft horfir þú á sjónvarp eða myndband með pabba þínum eða mömmu? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. 44
- Mynd 25. Hversu oft ert þú í íþróttum eða útivist með pabba þínum eða mömmu? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk..... 45
- Mynd 26. Hversu oft ferð þú í leikhús, á sýningar eða tónleika með pabba þínum eða mömmu? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. 46
- Mynd 27. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast fara stundum eða oft með pabba sínum og mömmu í leikhús, á sýningar eða tónleika. Samanburður fyrir árin 2007 og 2009. 47
- Mynd 28. Hversu oft tala allir í fjölskyldunni þinni saman? Hlutfall stráka og stelpna í ... 48
- Mynd 29. Hversu oft ert þú með foreldrum þínum eftir skóla? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk..... 49
- Mynd 30. Hversu oft ert þú með foreldrum þínum um helgar? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk..... 50
- Mynd 31. Hversu auðvelt eða erfitt væri fyrir þig að fá umhyggju og hlýju hjá foreldrum þínum? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. 51
- Mynd 32. Hversu auðvelt eða erfitt væri fyrir þig að fá ráðleggingar varðandi námið hjá foreldrum þínum? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. 52
- Mynd 33. Hversu oft ert þú ein(n) heima eftir skóla (ekki með fjölskyldu)? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. 53
- Mynd 34. Hvernig líður þér heima? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. 54

- Mynd 35. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast reyna á sig líkamlega þannig að þau mæðist eða svitni, *1 sinni til 3 sinnum í viku og 4 sinnum í viku eða oftár*. 56
- Mynd 36. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast vera 3 sinnum í mánuði eða sjaldnar í dansi eða íþróttum fyrir utan leikfimi- og sundtíma í skólanum. 57
- Mynd 37. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda íþróttir (æfa eða keppa) með íþróttafélagi *1 sinni til 3 sinnum í viku*. 58
- Mynd 38. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda íþróttir (æfa eða keppa) með íþróttafélagi *4 sinnum í viku eða oftár*. 58
- Mynd 39. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast *aldrei* taka þátt í tómstundastarfi í skólanum sínum. 60
- Mynd 40. Hversu mörgum sumarnámskeiðum tókst þú þátt í *síðasta sumar* (t.d. leikjanámskeiði, útivistar- eða íþróttanámskeiði eða öðrum sumarnámskeiðum). Hlutfall stelpna og stráka í *5. bekk*. 61
- Mynd 41. Hversu mörgum sumarnámskeiðum tókst þú þátt í *síðasta sumar* (t.d. leikjanámskeiði, útivistar- eða íþróttanámskeiði eða öðrum sumarnámskeiðum). Hlutfall stelpna og stráka í *6. bekk*. 62
- Mynd 42. Hversu mörgum sumarnámskeiðum tókst þú þátt í *síðasta sumar* (t.d. leikjanámskeiði, útivistar- eða íþróttanámskeiði eða öðrum sumarnámskeiðum). Hlutfall stelpna og stráka í *7. bekk*. 62
- Mynd 43. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líki *frekar eða mjög* vel við *starfsmenn íþróttafélagsins*. 65
- Mynd 44. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líki *frekar eða mjög* vel við *starfsmenn sem eru með þeim í öðru frístundastarfi* (t.d. í námskeiðum í skólanum, félagsmiðstöðvum eða annars staðar. 65
- Mynd 45. Hversu marga vini eða vinkonur áttu í skólanum? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. 67
- Mynd 46. Hversu oft ert þú með vinum eða vinkonum þínum eftir skóla eða um helgar? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. 68
- Mynd 47. Foreldrar mínir þekkja vini/vinkonur mína(r). Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. 69
- Mynd 48. Foreldrar mínir þekkja foreldra vina/vinkvenna minna. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk. 70
- Mynd 49. Hefur þú strítt einhverjum krakka í vetur af því að hann eða hún er útlendingur eða fæddist í útlöndum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni. 80
- Mynd 50. Finnst þér námið vera of erfitt? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnist námið vera *oft eða alltaf of erfitt*, greint eftir kyni. 81

- Mynd 51. Finnst þér námið vera of létt? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnist námið vera *oft eða alltaf of létt*, greint eftir kyni..... 82
- Mynd 52. Finnst þér námið vera skemmtilegt? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnist námið vera *oft eða alltaf skemmtilegt*, greint eftir kyni..... 83
- Mynd 53. Langar þig til að hætta í skólanum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þá langi *oft eða alltaf til að hætta í skólanum*, greint eftir kyni..... 84
- Mynd 54. Líður þér illa í kennslustundum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líði *frekar eða mjög illa í kennslustundum*, greint eftir kyni..... 85
- Mynd 55. Líður þér illa í frímínútum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líði *frekar eða mjög illa í frímínútum*, greint eftir kyni. 86
- Mynd 56. Líkar þér vel við kennarana? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líki *frekar eða mjög illa við kennarana*, greint eftir kyni. 87
- Mynd 57. Hversu oft hrósa kennararnir þér í skólanum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að *kennararnir hrósi þeim stundum eða oft í skólanum*, greint eftir kyni. 88
- Mynd 58. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnist námið *oft eða alltaf skemmtilegt*, greint eftir því hvort þeim finnst námið erfitt..... 89
- Mynd 59. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þau *langi oft eða alltaf til að hætta í skólanum*, greint eftir því hvort þeim finnst námið erfitt. 90
- Mynd 60. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þau *langi oft eða alltaf til að hætta í skólanum*, greint eftir því hvort þeim finnst námið skemmtilegt. 91
- Mynd 61. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þau *langi oft eða alltaf til að hætta í skólanum*, greint eftir því hvort þeim hafi verið strítt í vetur. 92
- Mynd 62. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þau leiki *stundum eða oft* við eftirtalda þegar þau eru í tölvuleikjum á netinu..... 101
- Mynd 63. Hlutfall stelpna og stráka sem segja að þau hafi *oft eða mjög oft* langað til að brjóta eða skemma hluti síðastliðna 7 daga, greint eftir því hve miklum tíma nemendur verja á hverjum degi í að spila tölvuleiki sem *ekki* eru á netinu. 102
- Mynd 64. Hlutfall stelpna og stráka sem segja að þau hafi *oft eða mjög oft* öskrað eða hent hlutum, síðastliðna 7 daga, greint eftir því hve miklum tíma nemendur verja á hverjum degi í að spila tölvuleiki sem *ekki* eru á netinu..... 103

Listi yfir töflur

Tafla 1.	Fjöldi þátttakenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni (fjöldi sem svarar).....	21
Tafla 2.	Fjöldi stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundið <i>stundum eða oft</i> fyrir einhverju af eftirtöldu síðastliðna sjö daga fyrir könnun?	32
Tafla 3.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk <i>sem hafa hætt þátttöku í íþróttum</i> sem segja að eftirfarandi atriði hafi skipt <i>mjög eða frekar miklu máli</i> þegar þau hættu þátttöku í íþróttum.....	59
Tafla 4.	Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda tiltekna íþrótt <i>einu sinni í viku eða oft</i>	63
Tafla 5.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda slíkt <i>einu sinni í viku eða oft</i>	64
Tafla 6.	Stundar þú tónlistarnám eða söngnám í vetur? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	66
Tafla 7.	Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? <i>Þú varst með nokkrum krökkum að stríða einum krakka</i> . Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.....	71
Tafla 8.	Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? <i>Þú varst með nokkrum krökkum að meiða einn krakka</i> . Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.	72
Tafla 9.	Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? <i>Þú varst með nokkrum krökkum sem réðust á annan hóp</i> . Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.....	73
Tafla 10.	Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? <i>Þú varst með mörgum krökkum sem skildu einn krakka útundan</i> . Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.....	74
Tafla 11.	Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? <i>Nokkrir krakkar stríddu þér einni/einum</i> . Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.....	75
Tafla 12.	Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? <i>Nokkrir krakkar réðust á þig eina/einn og meiddu þig</i> . Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.....	76
Tafla 13.	Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? <i>Nokkrir krakkar réðust á hóp sem þú varst með</i> . Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.	77
Tafla 14.	Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? <i>Margir krakkar skildu þig eftir útundan</i> . Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.....	78
Tafla 15.	Svör nemenda í 5., 6. og 7. bekk við spurningunni: á hvaða stöðum er þér helst strítt? (Stundum eða oft)	79

Tafla 16.	Hversu margar klukkustundir notar þú að jafnaði á dag í að lesa bækur, aðrar en skólabækur? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	94
Tafla 17.	Hversu margar klukkustundir notað þú að jafnaði á dag í að lesa teiknimyndabækur eða teiknimyndablöð? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	95
Tafla 18.	Átt þú (eða er til á heimili þínu) eitthvað af eftirtöldu? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast eiga eftirfarandi hluti.	96
Tafla 19.	Hversu miklum tíma verð þú að jafnaði í að horfa á sjónvarp / videó/ DVD á hverjum degi? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.	97
Tafla 20.	Hversu miklum tíma verð þú að jafnaði í að spila tölvuleiki á netinu á hverjum degi? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	98
Tafla 21.	Hversu miklum tíma verð þú að jafnaði í að spila tölvuleiki sem ekki eru á netinu á hverjum degi? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	99
Tafla 22.	Hversu miklum tíma verð þú að jafnaði í að nota tölvur í annað en vera á netinu eða spila tölvuleiki á hverjum degi? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.....	100
Tafla 23.	Hvað áttu mörg systkini?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	107
Tafla 24.	Hverjir eftirtalinna búa á sama heimili og þú?, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	107
Tafla 25.	Hversu oft færð þú hjálp frá pabba þínum, mömmu eða systkinum með heimanámið þitt?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	108
Tafla 26.	Hversu marga vini eða vinkonur áttu í skólanum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	108
Tafla 27.	Hversu oft horfir þú á sjónvarp eða myndband með pabba þínum eða mömmu?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	109
Tafla 28.	Hversu oft ert þú í íþróttum eða útivist (t.d. á skíðum í sundi, í göngutúr, á hestbaki, úti að hjóla, á skautum o.fl.) með pabba þínum eða mömmu?, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	109
Tafla 29.	Hversu oft tala allir í fjölskyldunni þinni saman?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	110
Tafla 30.	Hversu oft ert þú með foreldrum þínum eftir skóla?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	110
Tafla 31.	Hversu oft ert þú með foreldrum þínum um helgar?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	110
Tafla 32.	Hversu auðvelt eða erfitt væri fyrir þig að fá umhyggju og hlýju frá foreldrum þínum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	111

Tafla 33.	Hversu auðvelt eða erfitt væri fyrir þig að fá ráðleggingar varðandi námið frá foreldrum þínum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	111
Tafla 34.	Foreldrar mínir þekkja vini/vinkonur mína(r), greint eftir bekk og kyni nemenda.	111
Tafla 35.	Foreldrar mínir þekkja foreldra vina/vinkvenna minna, greint eftir bekk og kyni nemenda.	112
Tafla 36.	Hversu oft ferð þú í leikhús, á sýningar eða tónleika með pabba þínum eða mömmu, greint eftir bekk og kyni nemenda.	112
Tafla 37.	Hversu oft ert þú með vinum eða vinkonum eftir skóla eða um helgar?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	113
Tafla 38.	Hversu oft ert þú ein(n) heima eftir skóla?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	113
Tafla 39.	Er töluð íslenska á þínu heimili?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	113
Tafla 40.	Við hvern leikur þú þegar þú ert í tölvuleikjum á Netinu? Ég leik ein(n), greint eftir bekk og kyni nemenda.....	114
Tafla 41.	Við hvern leikur þú þegar þú ert í tölvuleikjum á Netinu? Með fjölskyldumeðlimum, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	114
Tafla 42.	Við hvern leikur þú þegar þú ert í tölvuleikjum á Netinu? Með vinum, greint eftir bekk og kyni nemenda.	115
Tafla 43.	Við hvern leikur þú þegar þú ert í tölvuleikjum á Netinu? Með fólki sem ég þekki ekki, greint eftir bekk og kyni nemenda.	115
Tafla 44.	Finnst þér námið vera of erfitt?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	116
Tafla 45.	Finnst þér námið vera of létt?, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	116
Tafla 46.	Finnst þér námið vera skemmtilegt?, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	117
Tafla 47.	Langar þig til að hætta í skólanum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	117
Tafla 48.	Hvernig líður þér oftast í kennslustundum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	118
Tafla 49.	Hvernig líður þér oftast í frímínútum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	118
Tafla 50.	Hvernig líður þér oftast heima? greint eftir bekk og kyni nemenda.	119
Tafla 51.	Hvernig líkar þér við kennarana?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	119
Tafla 52.	Hversu oft hrósa kennararnir þér í skólanum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	120
Tafla 53.	Hversu oft er þér hrósað af öðrum fullorðnum(t.d. heima hjá þér eða í frístundastarfi)?, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	120
Tafla 54.	Hvaða einkunn fékkst þú á samræmdum prófum í 4. bekk í stærðfræði? , greint eftir bekk og kyni nemenda.....	121
Tafla 55.	Hvaða einkunn fékkst þú á samræmdum prófum í 4. bekk í íslensku?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	122

Tafla 56.	Hversu oft ert þú í dansi eða íþróttum fyrir utan leikfimi- og sundtíma í skólanum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	123
Tafla 57.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Handbolta?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	123
Tafla 58.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Fótbolta?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	124
Tafla 59.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Körfubolta?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	124
Tafla 60.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Fimleika?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	124
Tafla 61.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Frjálssar íþróttir?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	125
Tafla 62.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Tennis, badminton, borðtennis eða veggtennis?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	125
Tafla 63.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Sjálfsvarnariþróttir?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	126
Tafla 64.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Göngur eða hlaup?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	126
Tafla 65.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Sund?, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	126
Tafla 66.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Skíði, snjóbretti eða skauta?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	127
Tafla 67.	Ef þú hefur einhvern tíma hætt að stunda íþróttir með íþróttafélagi hversu miklu máli skiptu eftirfarandi atriði um að þú hættir: Ég missti áhugann, greint eftir bekk og kyni nemenda.	127
Tafla 68.	Ef þú hefur einhvern tíma hætt að stunda íþróttir með íþróttafélagi hversu miklu máli skiptu eftirfarandi atriði um að þú hættir: Kostnaður (of dýrt), greint eftir bekk og kyni nemenda.	128
Tafla 69.	Ef þú hefur einhvern tíma hætt að stunda íþróttir með íþróttafélagi hversu miklu máli skiptu eftirfarandi atriði um að þú hættir: Vinir mínir hættu, greint eftir bekk og kyni nemenda.	128
Tafla 70.	Ef þú hefur einhvern tíma hætt að stunda íþróttir með íþróttafélagi hversu miklu máli skiptu eftirfarandi atriði um að þú hættir: Tímaleysi, greint eftir bekk og kyni nemenda.	129
Tafla 71.	Ef þú hefur einhvern tíma hætt að stunda íþróttir með íþróttafélagi hversu miklu máli skiptu eftirfarandi atriði um að þú hættir: Mikil samkeppni, greint eftir bekk og kyni nemenda.	129
Tafla 72.	Hversu oft æfir þú íþróttir (æfir eða keppir) með íþróttafélagi?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	130

Tafla 73.	Hversu oft reynir þú á þig líkamlega þannig að þú verður móð/ur eða svitnir?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	131
Tafla 74.	Líkar þér vel við starfsmenn íþróttafélagsins (t.d. þjálfara)?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	131
Tafla 75.	Líkar þér vel við starfsmenn sem eru með þér í öðru frístundastarfi (t.d. í námskeiðum í skólanum, félagsmiðstöðvum eða annars staðar?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	132
Tafla 76.	Stundar þú félagsmiðstöð?, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	132
Tafla 77.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu?: Dans, greint eftir bekk og kyni nemenda....	134
Tafla 78.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu?: Skátastarf, greint eftir bekk og kyni nemenda.	134
Tafla 79.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu?: Hestamennsku, greint eftir bekk og kyni nemenda.	135
Tafla 80.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu?: Skák, greint eftir bekk og kyni nemenda....	135
Tafla 81.	Stundar þú eitthvað af eftirtöldu?: K.F.U.M. eða K.F.U.K., greint eftir bekk og kyni nemenda.	136
Tafla 82.	Stundar þú tónlistarnám eða söngnám í vetur?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	136
Tafla 83.	Hversu oft tekur þú þátt í tómstundastarfi í skólanum þínum? (t.d. námskeiðum, myndlist, skák, ljósmyndun), greint eftir bekk og kyni nemenda.....	137
Tafla 84.	Hversu oft tekur þú þátt í öðru tómstundastarfi sem ekki er á vegum skólans?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	137
Tafla 85.	Finnst þér tíminn sem fer í íþrótt- og tómstundastarf utan skólans vera...?, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	138
Tafla 86.	Hvernig líður þér yfirleitt í frítíma þínum (þegar þú ert ekki í skólanum og ekki heima hjá þér)?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	138
Tafla 87.	Hversu mörgum sumarnámskeiðum tókst þú þátt í síðasta sumar?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	139
Tafla 88.	Hversu oft síðustu sjö daga hefur þú fengið reiðiköst sem þú gast ekki stjórnað?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	139
Tafla 89.	Hversu oft síðustu sjö daga hefur þú öskrað eða hent hlutum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	140
Tafla 90.	Hversu oft síðustu sjö daga hefur þig langað til að brjóta eða skemma hluti?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	140
Tafla 91.	Hversu oft síðustu sjö daga gerðir þú eitthvað bara af því að þú varst svo reið/ur?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	141

Tafla 92.	Finnst krökkum í bekknum þú vera skemmtileg/ur?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	141
Tafla 93.	Finnst þér þú vera flott/flottur?, greint eftir bekk og kyni nemenda.....	142
Tafla 94.	Finnst þér þú vera of mjó/mjór, of feit/feitur eða passleg/passlegur?, greint eftir bekk og kyni nemenda.	142

Formáli

Frá árinu 1992 hefur menntamálaráðuneytið staðið að rannsóknunum *Ungt fólk*. Árið 1999 hófst samstarf um rannsóknirnar við Rannsóknir & greiningu og í gildi er samstarfssamningur milli ráðuneytisins, Háskólans í Reykjavík og Rannsókna & greiningar, um rannsóknir meðal nemenda í grunn- og framhaldsskólum landsins. Nær samningurinn til ársloka 2016. Rannsóknir & greining hefur um árabíl stundað rannsóknir á högum og líðan ungmenna og unnið náið með menntamálaráðuneytinu að framkvæmd rannsókna *Ungt fólk*. Rannsóknirnar hafa verið gerðar í grunn- og framhaldsskólum. Nánar tiltekið í grunnskólum frá 5. til 10. bekk og í öllum árgöngum framhaldsskóla.

Með þessum rannsóknum hefur menntamálaráðuneytið tryggt að hægt sé að vinna úr haldgóðum og samanburðarhæfum gögnum um hagi barna og ungmenna fyrir fjölmarga aðila. Vísindalegt gildi rannsókna er mikið og hafa þær stuðlað að aukinni þekkingu á mikilvægum þáttum er snerta börn og ungmenni á Íslandi. Hagnýtt gildi rannsókna er einnig mjög mikið. Samhliða ört vaxandi kröfum um rannsóknarmiðaða stefnumótun hafa þeir sem starfa að málefnum barna og ungmenna um allt land nýtt sér rannsóknir í auknum mæli en allar þessar rannsóknir gefa kost á samanburði milli landssvæða og tímabila. Samstarfsaðilar Rannsókna & greiningar eru fjölmargir en stuðningur menntamálaráðuneytisins við rannsóknirnar hefur gert það að verkum að velflest sveitarfélög í landinu nýta sér upplýsingar úr rannsóknunum þar sem greint er frá högum og líðan barna og ungmenna á hverjum stað. Sem dæmi þá nýta sveitarfélög sem í búa um 80% landsmanna sér niðurstöður rannsókna ár hvert til ákvarðanatöku í stefnumálum og aðgerðum sem lúta að börnum og ungmennum. Þá njóta um 70% nemenda landsins þess að unnar eru sértækar skólaskýrslur fyrir skólana svo skoða megi stöðu mála í viðkomandi skóla. Þegar rannsókna *Ungt fólk* er getið þá ber sérstaklega að nefna einstaklega gott samstarf við skólastjórnendur, kennara og nemendur í grunn- og framhaldsskólum landsins. Þeirra framlag undanfarin ár og aðstoð við fyrirlagnir spurningalista hefur stuðlað að því að svo umfangsmiklar gagnasafnanir sem kannanirnar *Ungt fólk* eru, geti farið fram. Sú samvinna hefur gert það mögulegt að hægt hefur verið að safna gögnum um lífshætti og líðan barna og ungmenna á Íslandi. Upplýsingar sem þannig er safnað eru þeim sem starfa að málefnum barna og ungmenna ómetanlegt verkfæri og hafa niðurstöður jafnframt sýnt að sú vinna hefur skilað umtalsverðum árangri.

Inngangur

Hagir og líðan barna og unglunga í nærsamfélaginu varða alla einstaklinga sem hvert þeirra byggir. Nýjar og nýlegar rannsóknir hafa sýnt að áhrif nærsamfélagsins á líf og líðan barna og unglunga eru mikilvæg hverjum einstaklingi en standa auk þess sjálfstæð utan við áhrif hvers og eins þeirra¹. Þannig hafa rannsóknir m.a. sýnt að líkur á frávikshegðun eru minni fyrir alla unglunga í nærsamfélögum þar sem foreldrasamvinna er mikil, en ekki bara fyrir þá einstaklinga sem eiga foreldra sem eru virkir þátttakendur í foreldrasamvinnu. Rannsóknirnar renna því stoðum undir mikilvægi þess að leggja áherslu á nærsamfélagið í heild við hvers konar heilsueflingar- og forvarnavinnu meðal barna og unglunga.

Rannsóknir sem gerðar hafa verið á undanförunum árum og áratugum benda til þess að tengsl unglunga við foreldra sína og fjölskyldu skipti miklu máli fyrir þróun og þroska þeirra, sem og samverustundir fjölskyldunnar.² Foreldrar eru ungu fólki mikilvægir og sterkar fyrirmyndir³ og eru lykilaðilar í félagslegu stuðningsneti þeirra⁴. Rannsóknir hafa t.d. sýnt að aðhald, eftirlit og stuðningur foreldra hefur jákvæð áhrif á námsárangur barna og ungmenna⁵ og að þeir unglungar sem verja miklum tíma með foreldrum sínum og/eða eru vel tengdir þeim eru ólíklegri en aðrir til að leiðast út í notkun vímuefna lendi þeir í félagsskap þar sem vímuefnaneysla er algeng.⁶ Þess utan eru börn og ungmenni sem eiga stöðug og jákvæð samskipti við foreldra sína, og fá mikinn stuðning frá þeim, líklegri til að ganga vel í skóla⁷ og eignast vini þar sem svipað samskiptamynstur er uppi á teningnum.⁸

Félagslíf ungmenna fer að miklu leyti fram í hópi jafningja⁹. Áhrif jafningjahópsins í lífi unglunga eru sterk en þar fer fram mikilvæg mótun hugmynda, viðmiða og gilda meðal einstaklinganna.¹⁰ Hegðun og gildismat unglunga tengist því sama meðal jafningjanna með mjög sterkum hætti.¹¹ Hafa niðurstöður rannsókna meðal annars sýnt að neikvæð viðbrögð félaganna við tóbaksnotkun beri með sér minnkandi líkur á slíkri neyslu¹² og að börn og

¹ Inga Dóra Sigfúsdóttir o.fl. 2009; Jón Gunnar Berburg o.fl. 2009; Þóroddur Bjarnason o.fl. 2005; Þórólfur Þórlindsson o.fl. 2007.

² Coleman, 1988; Warr, 1993, Þóroddur Bjarnason o.fl. 2005.

³ Bandura, 1977.

⁴ O'Byrne o.fl. 2002.

⁵ Coleman, 1988; Sheldon og Epstein 2005.

⁶ Bachman o.fl. 1987.

⁷ Álfgeir Logi Kristjánsson o.fl. 2006.

⁸ Þórólfur Þórlindsson o.fl. 1998.

⁹ Sutherland 1978; Hirchi, 1969, Bandura, 1977.

¹⁰ Altermatt og Pomerantz 2005; Bowker o.fl. 2000; Carter o.fl. 2003.

¹¹ Álfgeir Logi Kristjánsson o.fl. 2008; Inga Dóra Sigfúsdóttir o.fl. 2009; Þórólfur Þórlindsson og Jón Gunnar Bernburg 2006.

¹² Álfgeir Logi Kristjánsson o.fl. 2008.

ungmenni sem stunda íþróttir og reglulega hreyfingu séu líklegri til að eiga vini sem gera svo einnig.¹³

Margar rannsóknir hafa einnig sýnt að samband barna og ungmenna við skólann sinn, líðan þeirra í honum og skuldbinding þeirra við nám séu mikilvægir þættir í líðan þeirra og sjálfsmynd.¹⁴ Skólinn er vinnustaður þeirra barna sem hann sækja og þar verja þau drjúgum tíma á mótandi aldursskeiði. Mikilvægt er að fylgjast grannt með áhuga nemenda á námi sínu og líðan þeirra í skólanum. Þessir þættir geta gefið mikilvægar vísbendingar um þörf á inngripum í anda fyrsta stigs forvarna, áður en aukinn vandi, s.s. vímuefnanotkun, gerir vart við sig.¹⁵

Regluleg líkamleg áreynsla og hreyfing er mikilvæg hverju barni¹⁶. Ný íslensk rannsókn meðal barna í efstu bekkjum grunnskóla sýnir að hlutfall þeirra sem hreyfa sig mikið hefur aukist hér á landi undanfarin ár en að sama skapi hafi hlutfall þeirra sem hreyfa sig lítið eða ekki neitt einnig aukist.¹⁷ Í ljósi þessa er vert að benda á að rannsóknir sýna ítrekað að ungt fólk sem stunda íþróttir og/eða líkamsþjálfun reglulega eru líklegri til að líða betur en öðrum unglungum¹⁸, og eru ólíklegri til reykja sigarettur¹⁹, nota vímuefni, eða taka þátt í öðru neikvæðu atferli, en aðrir unglingar.²⁰

Þá hafa rannsóknir sýnt um árábil að sjálfsmynd unglinga sé að miklu leyti mótuð í gegnum þátttöku í frístunda-, félags og tómstundastarf þeirra, sem oft liggur utan við umhverfi fjölskyldu og skóla.²¹ Kenningar og rannsóknir um lífsstíl unglinga, sem miðast oft við að skýra hvað þeir geri í frístundum og með hverjum þeir verja tíma sínum, hafa sýnt fram á að það skiptir miklu máli í velferð barna og ungmenna hvers eðlis tómstundir þeirra eru.²² Einnig hefur verið bent á að unglingar þrói snemma á lífsleiðinni með sér ákveðið skyn sem hefur áhrif á þann lífsstíl sem þeir velja. Þá hafa tegundir félags- og tómstundastarfs verið rannsakaðar og sýna niðurstöður að starfsemi sem er skipulögð og í umsjá ábyrgra aðila

¹³ Álfgeir Logi Kristjánsson o.fl. 2006.

¹⁴ Álfgeir Logi Kristjánsson o.fl. 2005, 2006; Coleman 1988; Hirchi 1969.

¹⁵ Inga Dóra Sigfúsdóttir o.fl. 2009. Álfgeir Logi Kristjánsson og Inga Dóra Sigfúsdóttir, í prentun.

¹⁶ Allegrente 2004.

¹⁷ Sigríður Þóra Eiðsdóttir o.fl. 2008.

¹⁸ Álfgeir Logi Kristjánsson o.fl. (2006).

¹⁹ Álfgeir Logi Kristjánsson o.fl. (2008).

²⁰ Rúnar Vilhjálmsson og Þórólfur Þórlindsson 1992; Þórólfur Þórlindsson o.fl. 1998; Þórólfur Þórlindsson o.fl. 1994.

²¹ Osgood og Anderson, 2004; Þórólfur Þórlindsson o.fl. 1998; Þórólfur Þórlindsson og Jón Gunnar Bernburg 2006.

²² Osgood o.fl. 1996; Peretti-Watel og Lorente 2004.

er líklegri til að hafa uppbyggjandi áhrif í lífi þeirra en starf sem ekki er skipulagt og í umsjá ábyrga aðila²³.

Æskulýðsrannsóknarröðin *Ungt fólk*, meðal nemenda í 5.-7. bekk, 8.-10. bekk og í framhaldsskólum, sem menntamálaráðuneytið, sveitarfélög og Rannsóknir & greining hafa staðið að mörg undanfarin ár ber með sér mikilvægi heildrænnar úttektar og samræmdra áætlana. Framlag skóla undanfarin ár og aðstoð við fyrirlagnir spurningalista hefur stuðlað að því að svo umfangsmiklar gagnasafnanir sem rannsóknirnar *Ungt fólk* eru hafi farið reglulega fram. Þessum upplýsingum eru þeim sem starfa að málefnum barna og ungmenna ómetanleg verkfæri við stefnumótun og störf á plani nærsamfélagsins á hverjum stað og tíma.

Í þessari skýrslu getur að líta niðurstöður rannsókna meðal nemenda í 5., 6. og 7. bekk grunnskóla á Íslandi vorið 2009, líkt og í fyrri rannsóknum. Gagnasöfnun fór fram með spurningalistakönnun í febrúarmánuði. Líkt og í fyrri rannsóknum er athyglinni beint að ýmsum þáttum í lífi unglunga er varða hagi þeirra og líðan, s.s. sambandi við foreldra og jafningja, viðhorf til náms og skóla og hvað þau aðhafast í frítíma sínum. Þá eru ýmsir vísar um félagslegt umhverfi barna- og unglunga í nærsamfélaginu. Allar myndir og töflur í þessari skýrslu standa sjálfstæðar og eru láttnar tala sínu máli.

Aðferð og gögn

Þátttakendur og framkvæmd

Gögnin sem þessi skýrsla byggir á eru fengin úr viðamikilli rannsókn Rannsókna & greiningar sem var lögð fyrir alla nemendur í 5. til 7. bekk grunnskóla á Íslandi í febrúar 2009. Hér er því ekki um hefðbundna úrtakskönnun að ræða heldur könnun sem var lögð fyrir allt þýðið. Framkvæmd rannsóknarinnar var þannig háttað að spurningalistar voru sendir í skólanna þar sem kennarar sáu um að leggja þá fyrir. Allir nemendur sem sátu í kennslustundum daginn sem hver könnun fór fram svöruðu spurningalistunum. Með hverjum spurningalista fylgdi ómerkt umslag sem nemendur settu listana í að útfyllingu lokinni. Ítrekað var fyrir þátttakendum að rita hvorki nafn né kennitölu á spurningalistana eða umslögin svo útilokað væri að rekja svörin til einstakra nemenda. Jafnframt voru nemendur vinsamlegast beðnir um að svara öllum spurningunum eftir bestu samvisku og biðja um hjálp

---

²³ Álfgeir Logi Kristjánsson o.fl. 2005; Álfgeir Logi Kristjánsson o.fl. 2006.

ef þeir þyrftu á að halda. Í heild fengust gild svör frá 11.508 nemendum í 5. til 7. bekk á landsvísu sem jafngildir 88% svarhlutfalli.

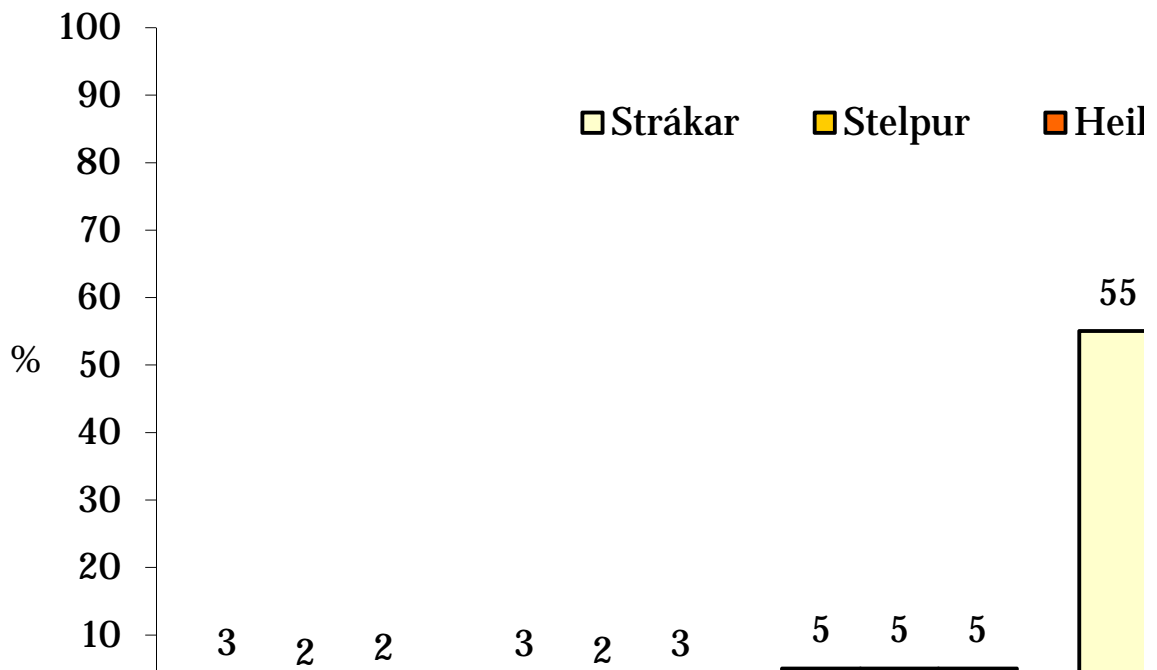
Í töflu 1 má sjá fjölda þátttakenda, greint eftir bekkjum og kyni. Árið 2009 var heildarsvarhlutfall eins og áður segir 88%. Svarhlutfallið var 88,3% í 5. bekk, 86,1% í 6. bekk og 86,6% í 7. bekk, en 3% nemenda gáfu ekki upp bekkjardeild sína.

Tafla 1. Fjöldi þátttakenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni (fjöldi sem svarar).

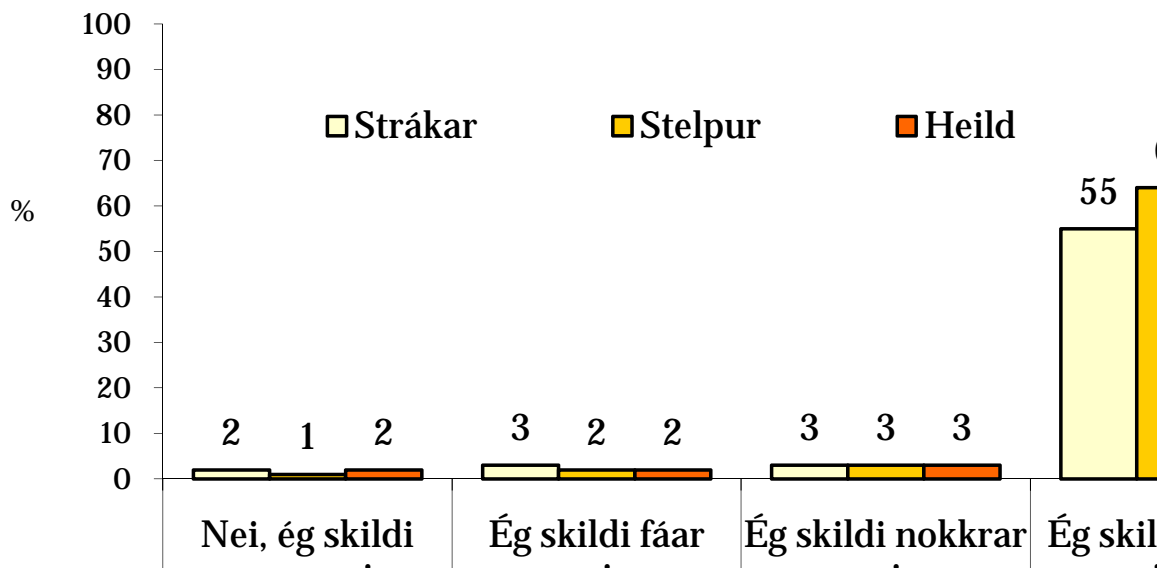
Bekkur:	Fjöldi & svarhlutfall	
5. bekkur:	3.799 (88,3%)	
Kynjahlutfall:	Strákar: 1.911	Stelpur: 1.864
6. bekkur:	3.705 (86,1%)	
Kynjahlutfall:	Strákar: 1.874	Stelpur: 1.819
7. bekkur:	3.857 (86,6%)	
Kynjahlutfall:	Strákar: 1.960	Stelpur: 1.886
Bekkur ótilgreindur:	147 (1,3%)	
Heildarfjöldi:	11.508 (88%)	

Skilningur nemenda á spurningum

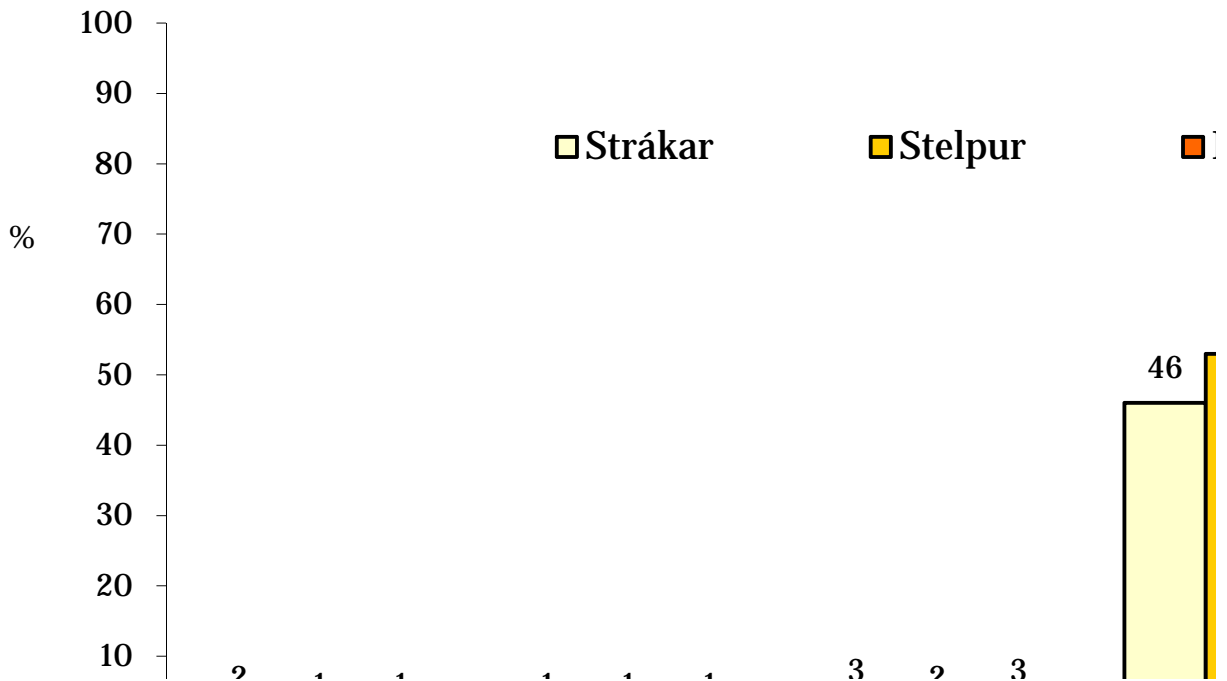
Á myndum 1 til 6 má sjá niðurstöður þar sem nemendur voru spurðir um skilning á þeim spurningunum sem lagðar voru fyrir þá í spurningalistanum ásamt því hvort og þá hversu mikla hjálp þeir þurftu við að svara einstaka spurningum. Í ljós kemur að mikill meirihluti nemenda skildi flestar eða allar spurningarnar í spurningalistanum, og þá segist lágt hlutfall nemenda hafa þurft hjálp við margar eða allar spurningar listans.

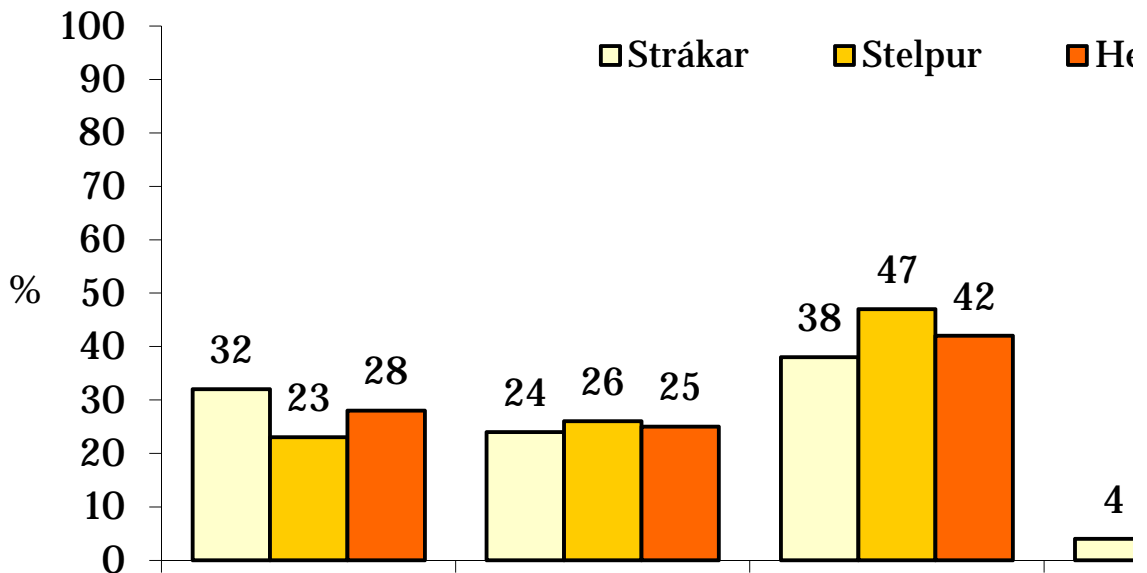
Mynd 1. Skildir þú allar spurningarnar í spurningalistanum? Hlutfall stráka og stelpna í 5. bekk.

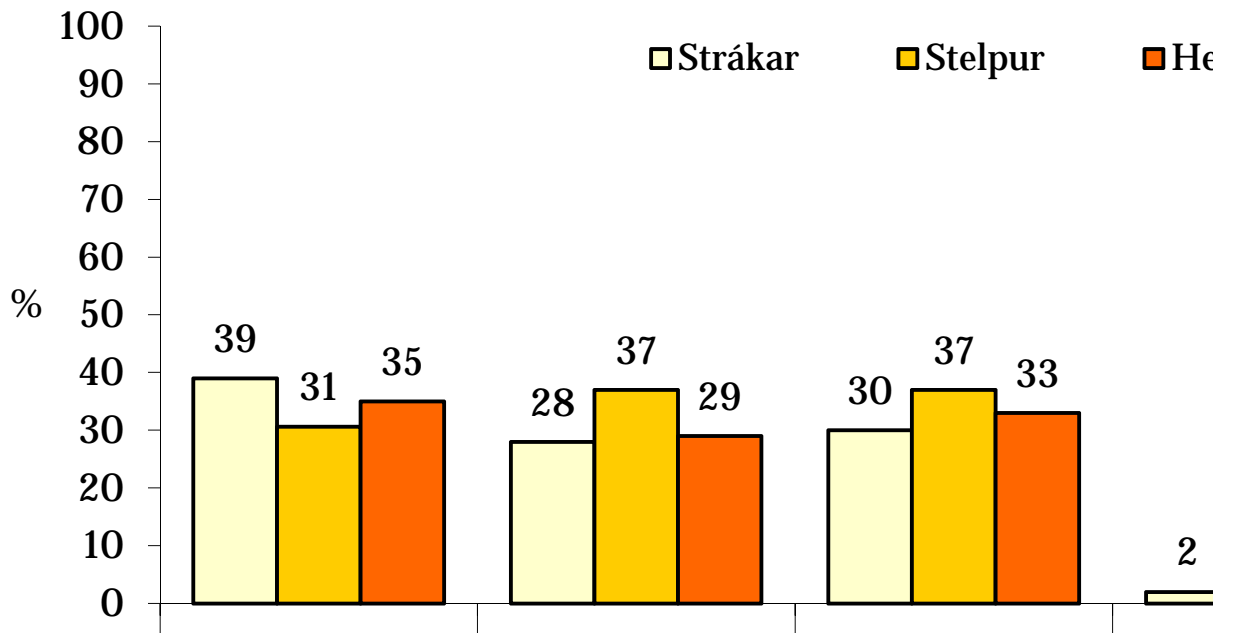
Mynd 2. Skildir þú allar spurningarnar í spurningalistanum? Hlutfall stráka og stelpna í 6. bekk.

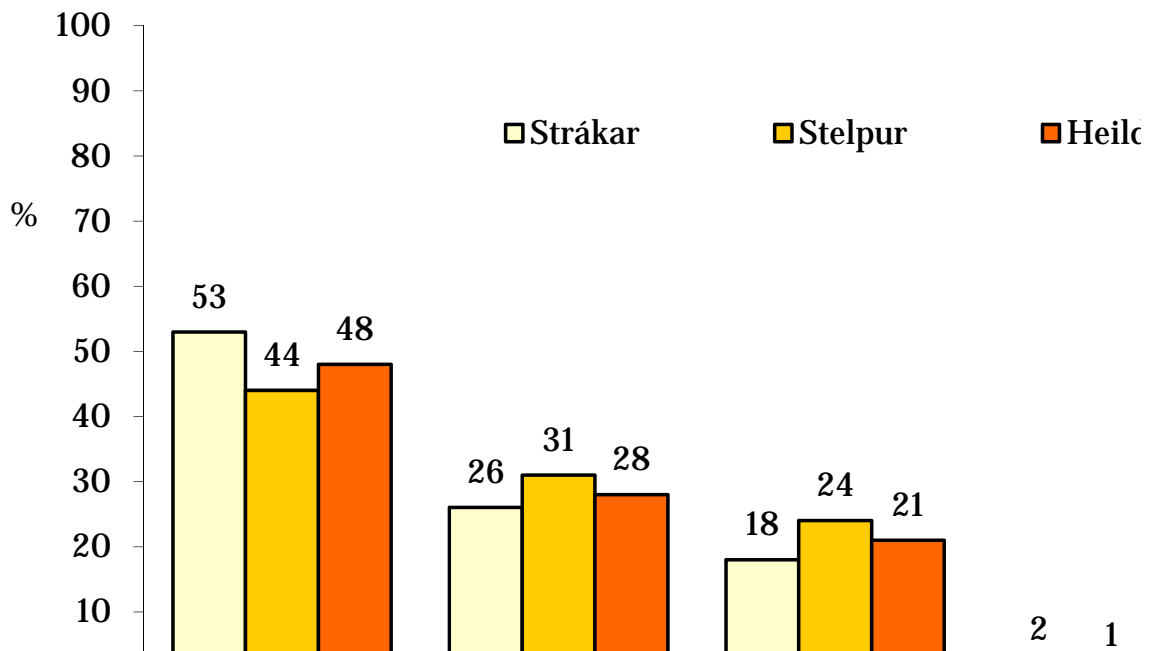
Mynd 3. Skildir þú allar spurningarnar í spurningalistanum? Hlutfall stráka og stelpna í 7. bekk.

Mynd 4. Þurftir þú hjálp við að svara spurningunum? Hlutfall stráka og stelpna í 5. bekk.

Mynd 5. Þurftir þú hjálp við að svara spurningunum? Hlutfall stráka og stelpna í 6. bekk.

Mynd 6. Þurftir þú hjálp við að svara spurningunum? Hlutfall stráka og stelpna í 7. bekk.

Niðurstöður

Fjölmargar rannsóknir hafa verið unnar undanfarin ár til að freista þess að greina þá þætti sem tengjast líðan barna. Slík greining er mikilvæg þar sem góð líðan barna og ungmenna er af flestum talin vera ákjósanlegt veganesti inn í framtíðina, fyrir utan að vera sjálfsögð mannréttindi eins og fram kemur í Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna. Margar erlendar athuganir hafa beinst að því að rannsaka líðan barna og ungmenna í ljósi félagslegra aðstæðna þeirra. Skoðað hefur verið hvort líðan tengist þáttum á borð við fjölskyldugerð og fjárhagsstöðu. Þá hefur verið kannað hvort skýra megi líðan barna út frá tengslum þeirra við foreldra og vini og þætti á borð við líkamlega hreyfingu og tómstundaiðju. Að auki hafa tengsl eineltis og líðanar verið skoðuð.

Í þessari skýrslu er leitast við að nýta þekkingu úr félagsvísindarannsóknum til að skoða hvernig líðan barna á Íslandi tengist fyrrgreindum þáttum. Hér má nefna rannsóknir á tengslum líkamlegrar hreyfingar og líðanar²⁴, tengsl líðanar og sambands barna við foreldra²⁵ og vini²⁶. Þá má nefna rannsóknir í tengslum líðanar og sambands barna við kennara sína og fleiri þætti sem tengjast skólanum²⁷. Rannsóknir á tengslum líðanar og stríðni og/eða eineltis²⁸, og rannsóknir á tengslum íþróttá-, félags- og tómstundastarfs og líðanar barna²⁹. Einnig má hér nefna samantektir á áhrifum ýmissa þátta á líðan barna³⁰.

---

²⁴ Hannon, J.C. og Pellet, T.L. (2005).

²⁵ Smith, M.Z. (2005); Muller, C. (1998). Sigfusdóttir, Farkas og Silver (2004) Sigfúsdóttir og Kristjánsson (væntanlegt). van Wel, F. o.fl. (2000).

²⁶ Laursen, B. og Mooney, K.S. (2005).

²⁷ Estévez, E. o.fl. (2005).

²⁸ Rigby, K. (2005).

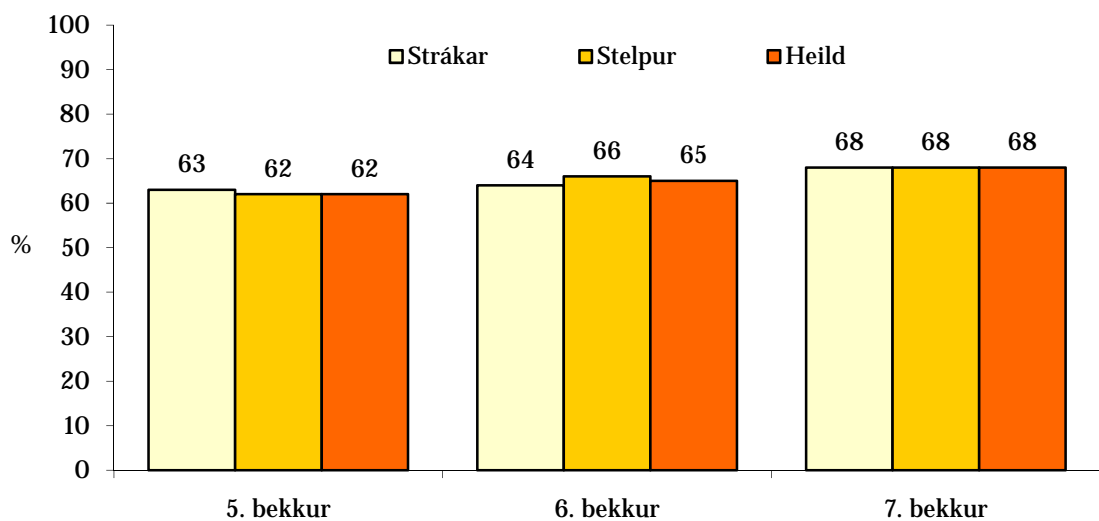
²⁹ Harrell, J.S o.fl. (1997).

³⁰ Kofod, A. og Nielsen, J.C. (2005).

Líðan barna í 5., 6. og 7. bekk

Á næstu síðum er gerð grein fyrir niðurstöðum spurninga er lúta að almennri líðan nemenda í 5. til 7. bekk grunnskóla landsins. Í þessu sambandi er bæði um að ræða spurningar er snúa að því hvernig nemendur upplifa sig í bekknum, sem og spurningar er snerta mat á eigin sjálfsmynd og andlegri líðan.

Ef byrjað er á því að skoða niðurstöður spurningarinnar – *Finnst krökkunum í bekknum þú vera skemmtileg/ur?* má sjá (mynd 7) að meirihluti nemenda í öllum bekkjardeildunum þremur svara því til að mjög eða frekar mörgum krökkum í bekknum finnist þau skemmtileg.

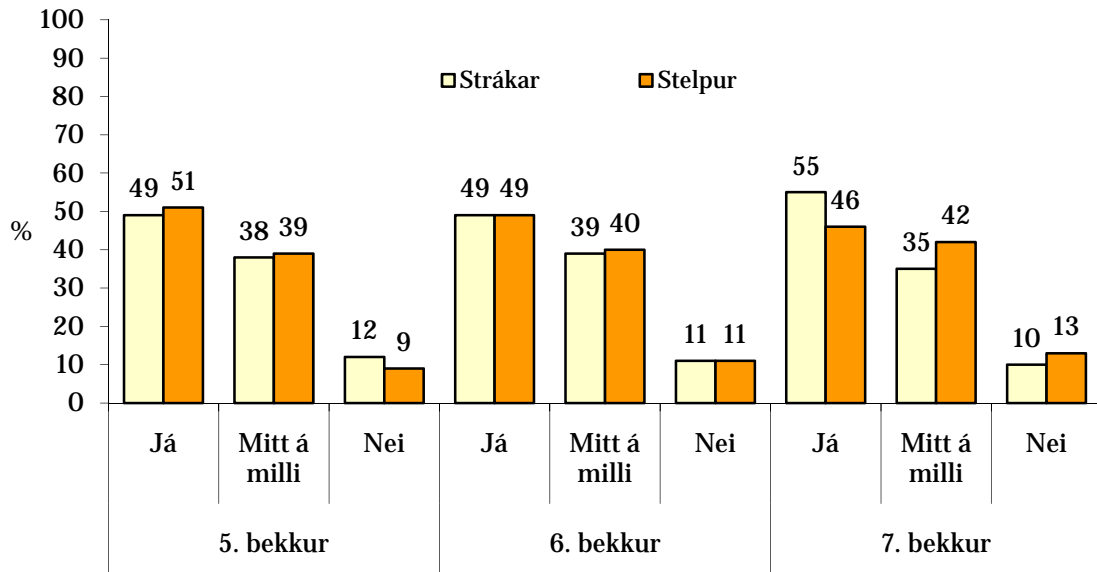

Mynd 7. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem telja að mjög eða frekar mörgum krökkum í bekknum finnist þau vera skemmtileg.

Hér vekur athygli að hlutfallið hækkar lítið eitt milli árganga. Þannig eru nemendur í 7. bekk hlutfallslega líklegri sé miðað við nemendur í 5. og 6. bekk til að telja sig vera skemmtilega í augum bekkjarfélaga sinna. Á hinn bóginn kemur lítill sem enginn munur fram á milli stráka og stelpna í þessu efni.

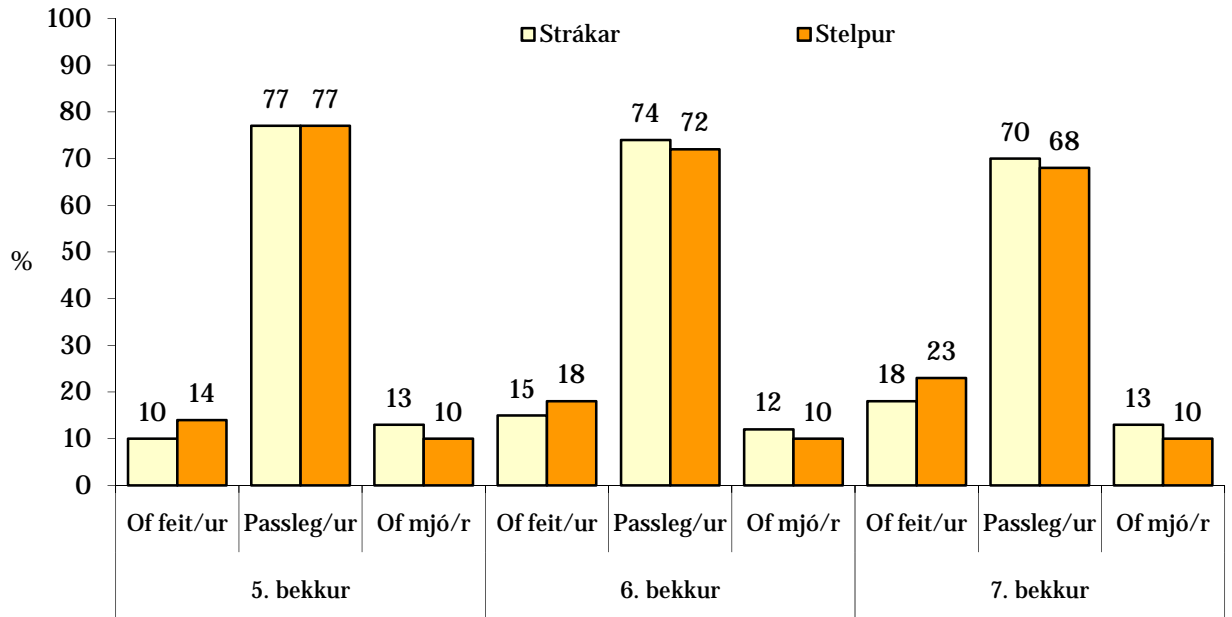
Niðurstöður spurninga er lúta að eigin álitni nemenda á sjálfum sér má sjá á myndum 8 og 9. Í þessu tilfalli voru nemendur beðnir um að svara spurningunum – *Finnst þér þú vera flott/ur og Finnst þér þú vera of mjó/mjór, of feit/feitur eða passleg/passlegur.* Ef byrjað er á því að skoða niðurstöður fyrri spurningarinnar má sjá að nemendur eru nokkuð ánægðir með sjálfa sig (mynd 8). Þannig svara 49% stráka og 51% stelpna í 5. bekk því til að þeim finnist þau vera flott, 38-39% þeirra segja sig vera *mitt á milli* á meðan 12% stráka og 9% stelpna svara spurningunni neitandi. Ef lítið er til nemenda í 6. bekk, þá svara um 49% stráka og

stelpna spurningunni játandi, 39% stráka og 40% stelpna telja sig vera *mitt á milli* og 11% stráka og stelpna segjast ekki vera flott. Strákar í 7. bekk eru hlutfallslega líklegri til að telja sig vera flotta en slíkt á við um rúmlega helming stráka í þeirra bekkjardeild og 46% stelpna. 35% stráka og 42% stelpna segja að þau séu *mitt á milli* og 10% stráka og 13% stelpna svara spurningunni neitandi.

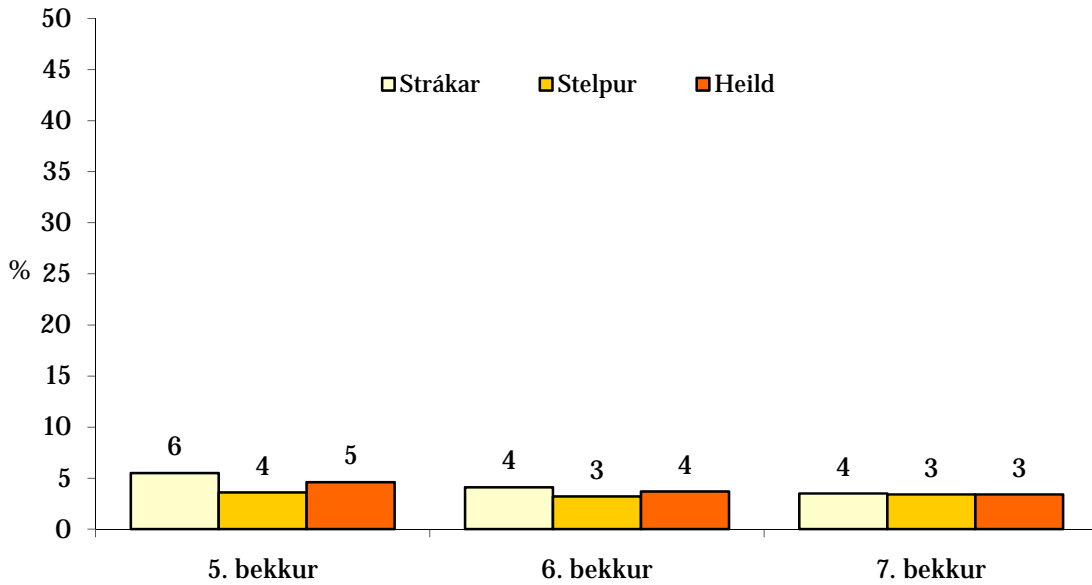
Mynd 8. Finnst þér þú vera *flott/flottur*? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Þegar litið er til mats nemenda á eigin vaxtarlagi má sjá (mynd 9) að yfirgnæfandi meirihluti nemenda telur sig vera *passlegan* og á það við um nemendur í öllum bekkjardeildum. Hér kemur þó fram munur á milli nemenda eftir því í hvaða bekk þeir eru og sýna niðurstöður að hlutfall þeirra nemenda sem telja sig vera of feita eykst eftir aldri. Þannig segjast um 77% stráka og stelpna í 5. bekk að þau séu *passleg*, á meðan 74% stráka og 72% stelpna í 6. bekk svara því til. Hlutfall þeirra nemenda sem telja sig vera *passlegan* er jafnframt lægst í 7. bekk þó ekki muni miklu – eða sem svarar til 70% stráka og 68% stelpna. Á bilinu 10-13% nemenda í 5., 6. og 7. bekk telur sig vera of mjóa. Hlutfall nemenda sem telja sig vera of feita eykst aftur á móti eins og áður segir milli árganga. Þannig segja um 10% stráka og 14% stelpna í 5. bekk að þau séu of feit, á meðan slíkt á við um 15% stráka og 18% stelpna í 6. bekk og þegar komið er upp í 7. bekk eru svör nemenda þannig að 18% stráka og 23% stelpna segja að þau séu of feit.

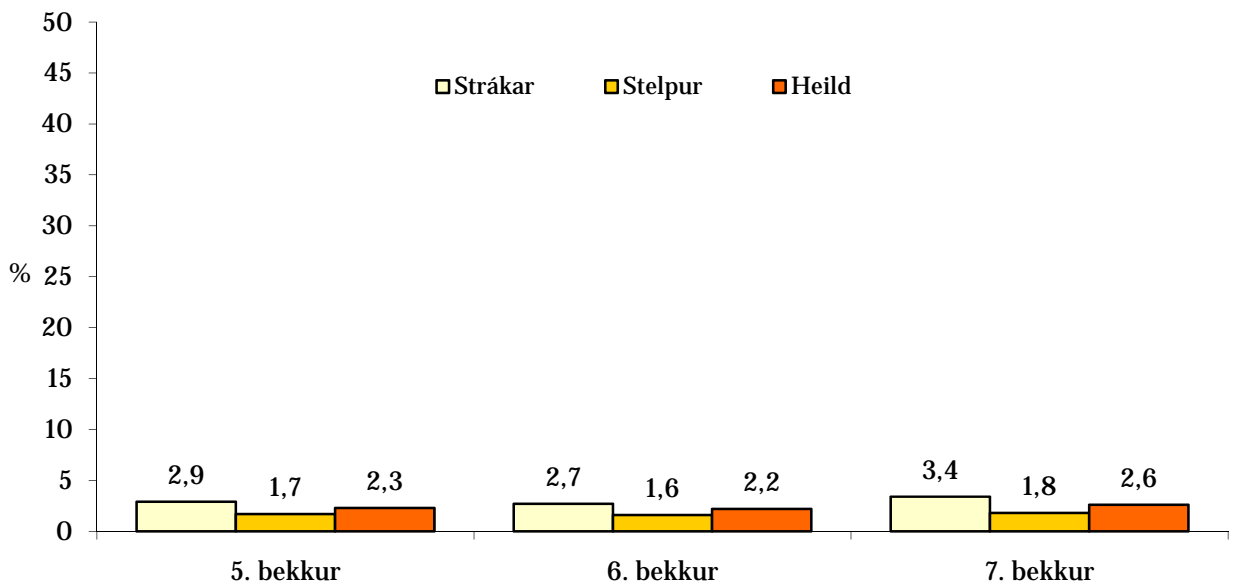
Mynd 9. Finnst þér þú vera *of mjó/mjór*, *of feit/feitur* eða *passleg/passlegur*? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Í rannsókninni nú árið 2009 voru nemendur beðnir um að tilgreina hvort og þá hve oft þeir hefðu misst stjórn á skapi sínu, með því að fá reiðiköst sem þeir gátu ekki stjórnað, öskrað eða hent hlutum, langað til að brjóta eða skemma hluti eða orðið reiðir. Á myndum 10 til 13 má sjá niðurstöður þessara spurninga greindar eftir bekkjardeildum og kyni. Ef byrjað er á því að skoða niðurstöður spurningarinnar – Hversu oft síðustu sjö daga hefur þú fengið reiðiköst sem þú gast ekki stjórnað, má sjá (mynd 10) að lágt hlutfall nemenda segist hafa upplifað slíkt oft eða mjög oft síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Það eru þó engu að síður 6% stráka í 5. bekk sem svara því til á meðan slíkt á við um 4% stelpna í þeirri bekkjardeild. Ef lítið er til nemenda í 6. og 7. bekk, má sjá að 4% stráka svara því til á móti 3% stelpna.

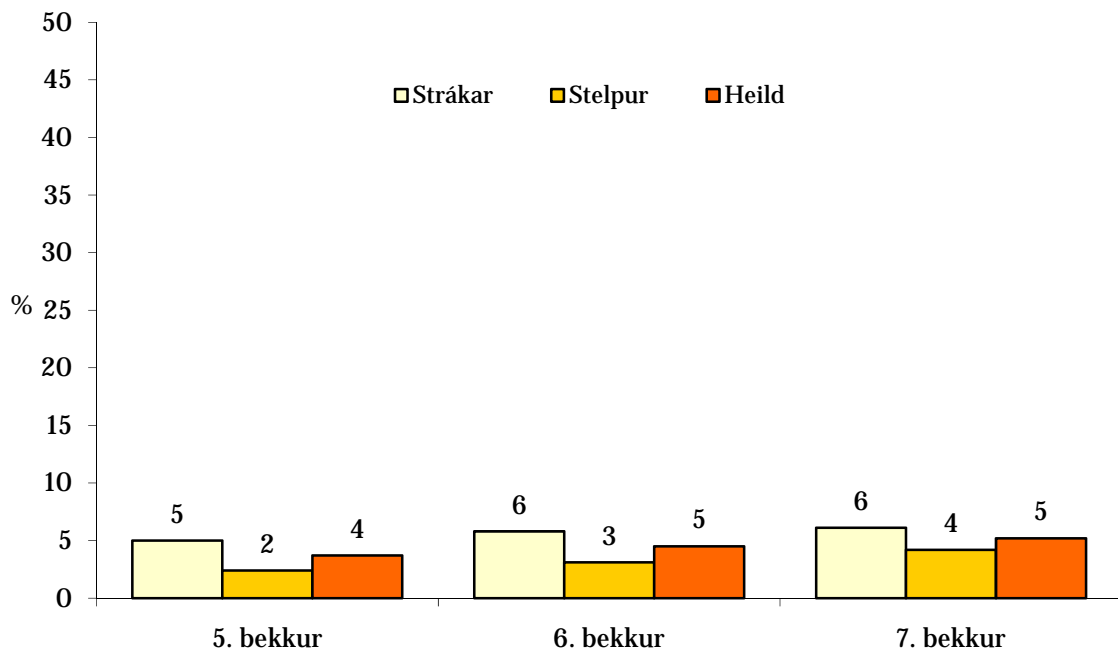
Mynd 10. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa oft eða mjög oft síðastliðna 7 daga fyrir könnun, fengið reiðiköst sem þau gátu ekki stjórnað.

Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segjast hafa oft eða mjög oft öskrað eða hent hlutum síðustu sjö dagana fyrir könnun er mjög svipað milli bekkjardeilda, eða á bilinu 2 til 3% (mynd 11). Hér kemur ekki fram munur á milli nemenda eftir bekkjum eins og áður segir og svara 3% stráka og 2% stelpna því til að þau hafi oft eða mjög oft öskrað eða hent hlutum síðastliðna sjö daga fyrir könnun.

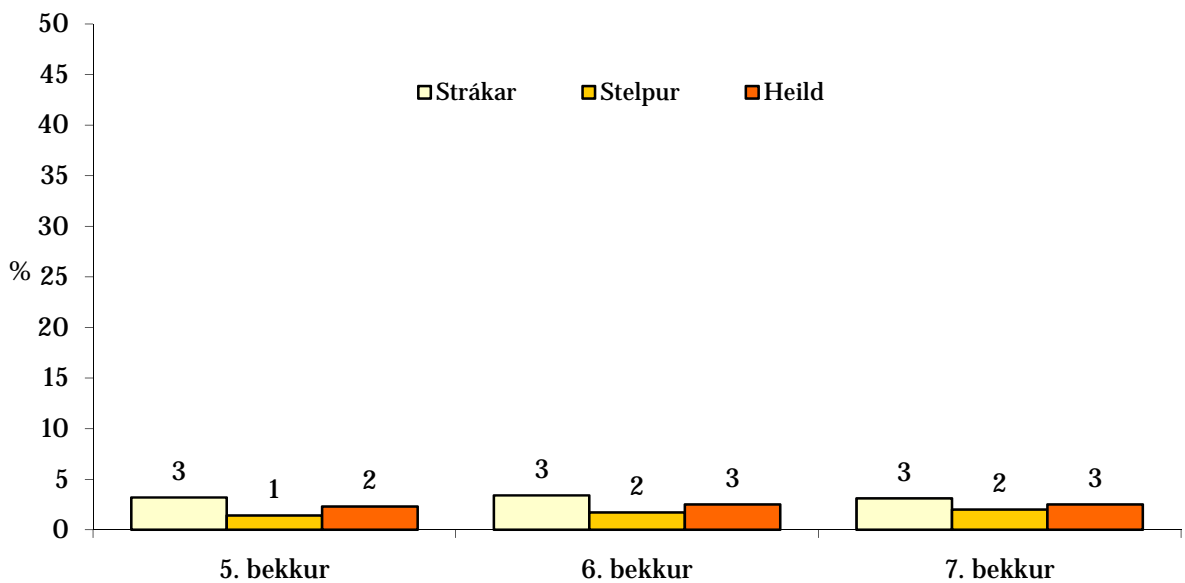
Mynd 11. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa oft eða mjög oft síðastliðna 7 daga fyrir könnun, öskrað eða hent hlutum.

Eins og áður segir voru nemendur einnig spurðir að því hversu oft þá hafi langað til að brjóta eða skemma hluti. Á mynd 12 má sjá niðurstöður spurningarinnar. Hér kemur í ljós að hlutfallið er hærra meðal stráka en meðal stelpna. Á bilinu 5-6% stráka og 2-4% stelpna í öllum bekkjardeildum svara því til að þau hafi oft eða mjög oft langað til að brjóta eða skemma hluti síðastliðna sjö daga fyrir könnun.

Mynd 12. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hefur oft eða mjög oft síðastliðna 7 daga fyrir könnun, langað til að brjóta eða skemma hluti.

Mynd 13 sýnir að hlutfallslega fáir nemendur í 5., 6. og 7. bekk hafa upplifað það síðastliðna sjö daga fyrir könnun að gera eitthvað bara af því að þeir voru svo reiðir. Hlutfallið er á bilinu 1 til 4%. Jafnframt sýna niðurstöður í þessu sambandi að strákar eru líklegri en stelpur til að hafa gert eitthvað oft eða mjög oft síðastliðna sjö daga – eingöngu vegna þess að þeir voru svo reiðir.

Mynd 13. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hefur oft eða mjög oft síðastliðna 7 daga fyrir könnun, gert eitthvað bara af því að þau voru svo reið.

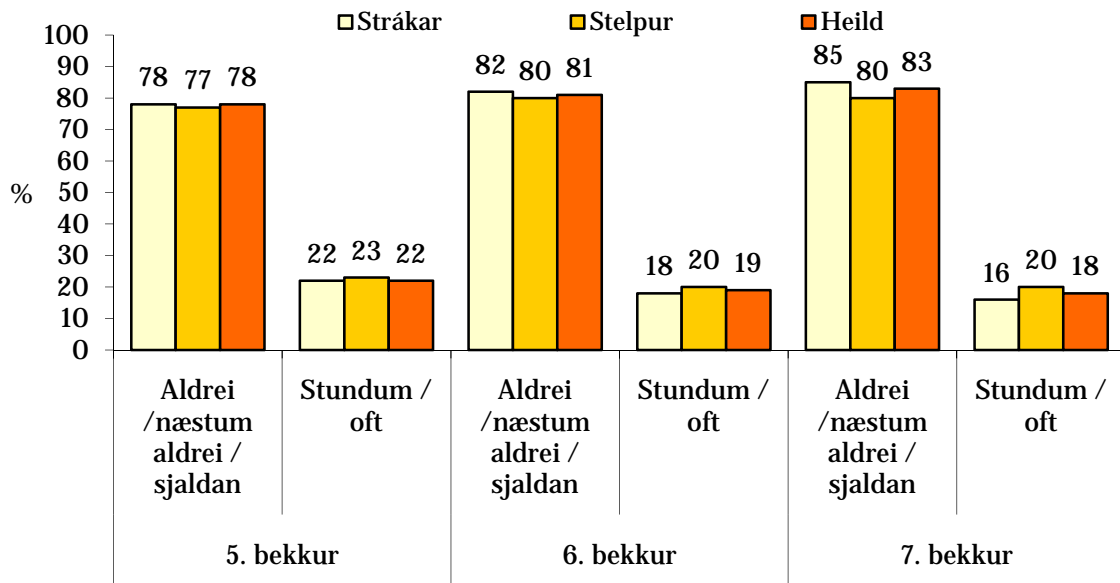
Í töflu 2 má sjá niðurstöður spurninga er lúta að líðan nemenda og hvort og þá hve oft þeir hafa fundið fyrir ákveðnum andlegum og líkamlegum einkennum síðustu sjö dagana fyrir könnun. Niðurstöðurnar sýna annars vegar fjölda og hins vegar prósentuhlutfall þeirra sem hafa stundum eða oft fundið fyrir slíku.

Tafla 2. Fjöldi stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundið *stundum eða oft* fyrir einhverju af eftirtöldu síðastliðna sjö daga fyrir könnun?

Einkenni: Stundum eða oft	5. bekkur		6. bekkur		7. bekkur	
	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)
Svima	12 (220)	16 (292)	11 (197)	16 (295)	11 (205)	16 (300)
Skjálfta	5 (92)	6 (109)	5 (88)	6 (98)	4 (81)	8 (140)
Skyndilega hrædd(ur)	5 (96)	10 (184)	5 (84)	11 (197)	4 (75)	8 (188)
Óþægilega uppspennt(ur)	9 (155)	9 (162)	8 (143)	9 (157)	7 (128)	9 (167)
Leið(ur) eða lítill áhugi	12 (222)	10 (188)	12 (226)	12 (213)	13 (241)	16 (299)
Lítill matarlyst	15 (268)	15 (278)	14 (254)	15 (261)	11 (210)	18 (336)
Einmana	10 (189)	14 (251)	10 (188)	14 (248)	7 (140)	12 (224)
Grét auðveldlega	7 (129)	17 (300)	7 (130)	18 (316)	5 (96)	18 (333)
Erfitt með að sofa eða sofna	22 (399)	23 (421)	18 (324)	20 (366)	16 (297)	20 (367)
Niðurdregin(n) eða dapur/döpur	7 (133)	11 (202)	6 (112)	11 (195)	5 (90)	11 (205)
Ekki spennt(ur) fyrir að gera nokkuð	10 (191)	10 (180)	11 (197)	10 (180)	9 (163)	10 (176)
Máttlaus	6 (117)	8 (135)	7 (125)	8 (140)	5 (99)	7 (125)
Fannst framtíðin vonlaus	8 (145)	8 (143)	7 (134)	7 (133)	6 (118)	7 (134)

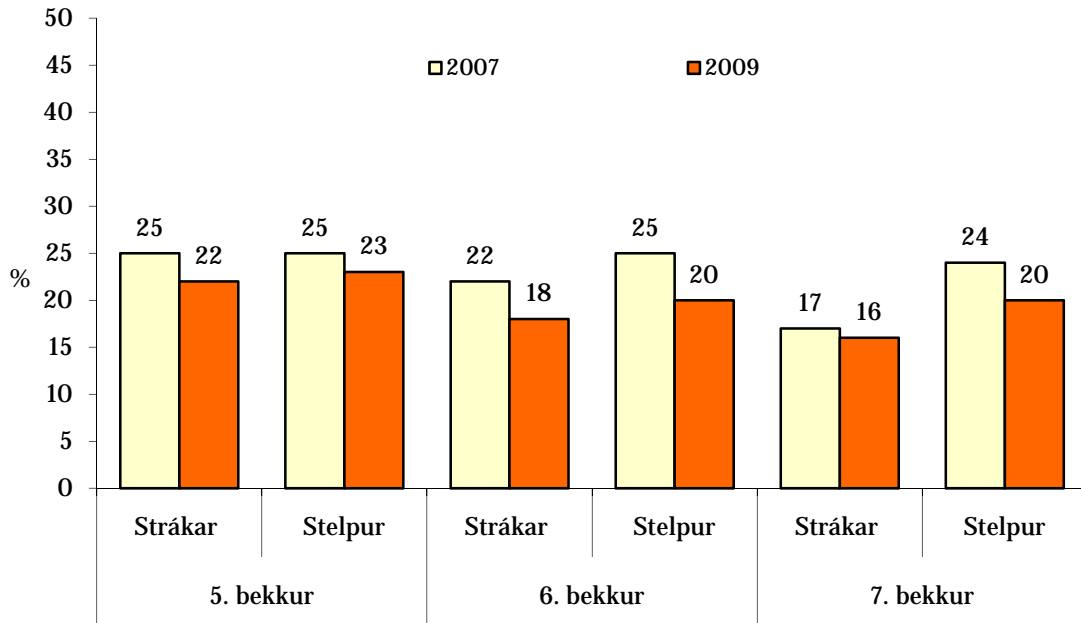

Eins og sjá má af töflu 2 hér að framan er hlutfallið hæst við spurningunni – hefur þú átt erfitt með að sofna eða sofa. Á mynd 14 hafa þessar niðurstöður verið dregnar út úr töflu og má sjá að um 22 til 23% nemenda í 5. bekk, um 18% stráka og 20% stelpna í 6. bekk og 16% stráka og 20% stelpna í 7. bekk, segja að slíkt hafi stundum eða oft hent þau síðastliðna sjö daga fyrir könnun.

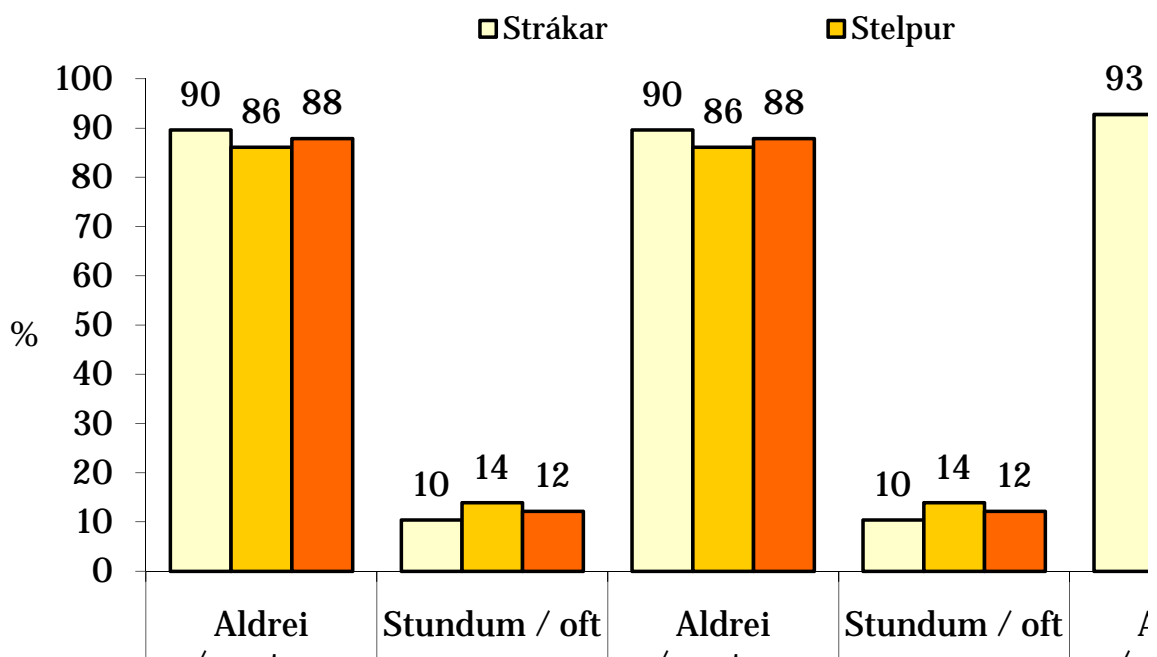
Mynd 14. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa átt erfitt með að sofa eða sofna síðastliðna sjö daga fyrir könnun.

Ef lítið er til niðurstaðna rannsóknarinnar sem lögð var fyrir nemendur í 5., 6. og 7. bekk grunnskóla landsins árið 2007 og þær niðurstöður bornar saman við könnunina nú árið 2009, má sjá (mynd 15) að hlutfall nemenda sem hafa stundum eða oft átt erfitt með að sofna síðastliðna sjö daga fyrir könnun er í öllum tilvikum hærra árið 2007.

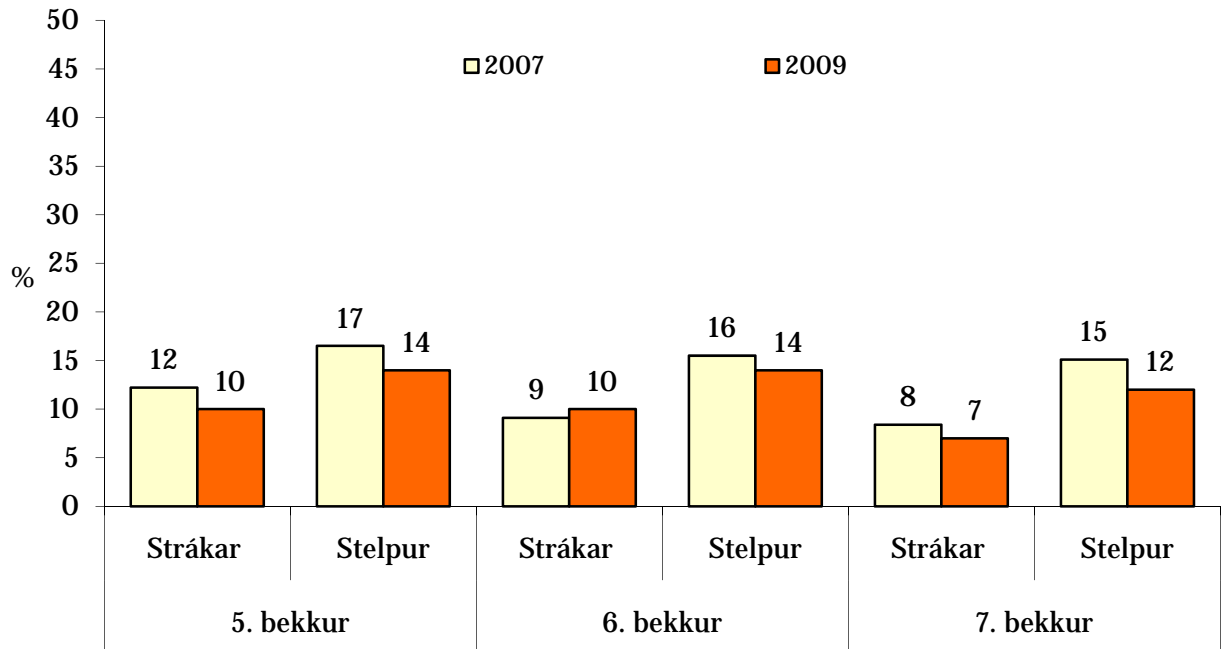
Mynd 15. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast *stundum eða oft* hafa átt erfitt með að sofna eða sofa síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Samanburður milli ára 2007 og 2009.

Í töflu 2 hér að framan má einnig sjá að nokkuð hátt hlutfall nemenda segist hafa verið einmana stundum eða oft síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Á mynd 16 hafa niðurstöður þeirrar spurningar verðir dregnar saman í eina mynd. Þar má sjá að þó mikill meirihluti (á bilinu 86%-93%) nemenda í öllum bekkjardeildum upplifi einmanaleika *aldrei*, *næstum aldrei* eða *sjaldan*, er engu að síður ákveðinn hópur sem upplifði það að vera einmana oft eða stundum vikuna fyrir könnun. Þannig höfðu um 10% stráka og 14% stelpna í 5. og 6. bekk verið einmana á þessu tímabili og ef litið er til niðurstaðna fyrir sjöundubekkinga átti slíkt við um 7% stráka og 12% stelpna í þeirri bekkjardeild.

Mynd 16. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundist *þau vera einmana* síðastliðna sjö daga fyrir könnun.

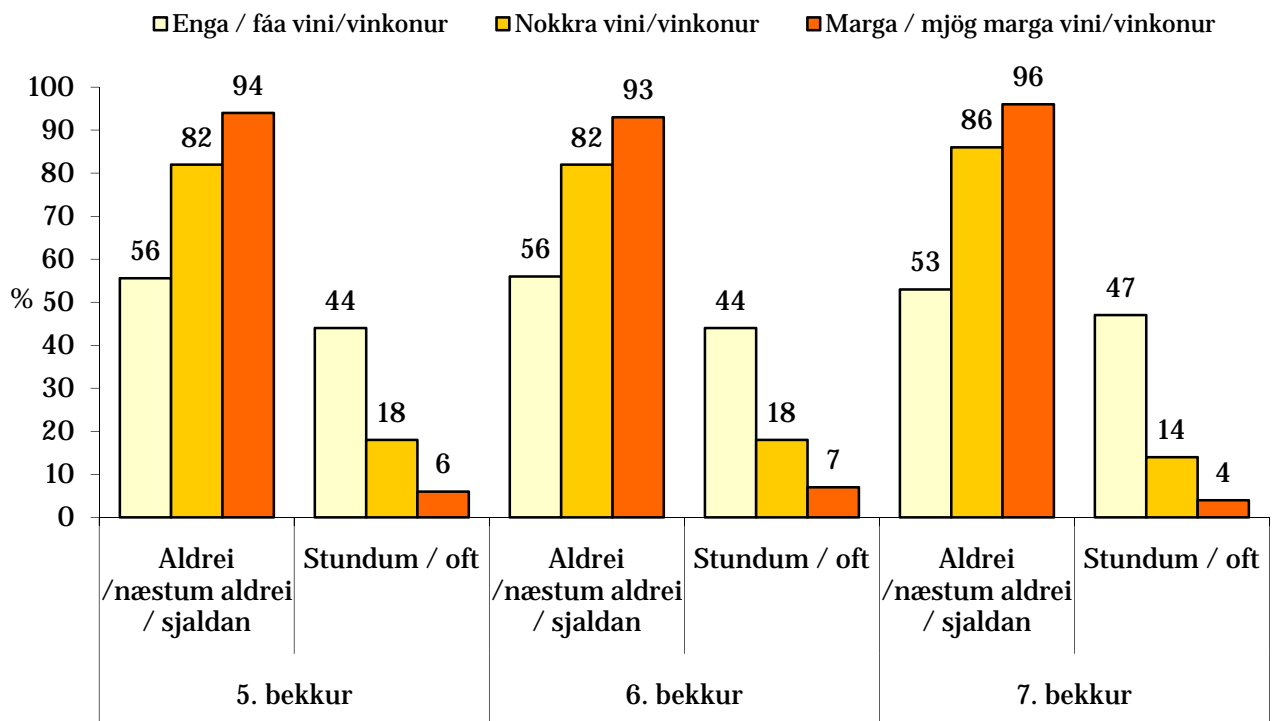
Ef lítið er til samanburðar milli ára 2007 og 2009 má sjá að einhverjar hlutfallslegar breytingar er þar að finna en hlutfall nemenda (að strákum í 6. bekk undanskildum) sem hafa upplifað sig einmana viku fyrir könnun er litlu lægra nú en árið 2007.

Mynd 17. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundist þau vera *stundum eða oft* einmana síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Samanburður milli ára 2007 og 2009.

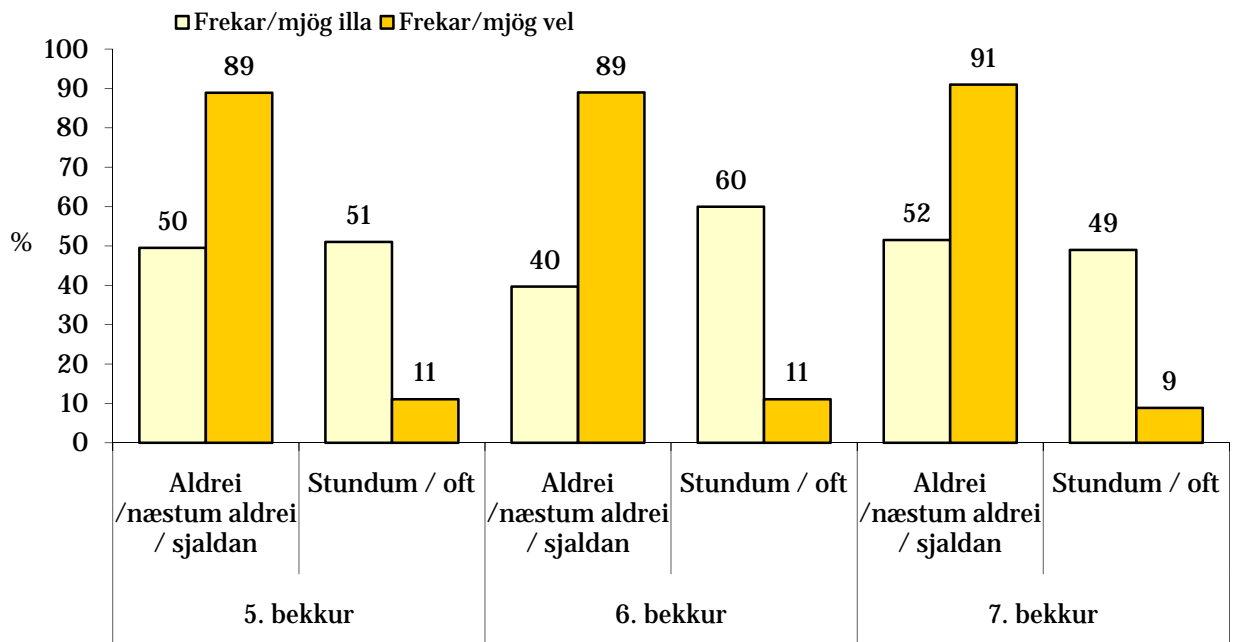
Í þessu sambandi er fróðlegt að skoða sérstaklega hlutfall þeirra nemenda sem upplifðu sig einmana sjö daga fyrir könnun eftir því hve marga vini eða vinkonur þeir eiga.

Á mynd 18 má sjá að þeir nemendur sem sögðust oft eða stundum hafa fundið fyrir einmanaleika eru hlutfallslega líklegri til að segjast eiga enga eða fáa vini / vinkonur. Þessar niðurstöður koma fram í öllum bekkjardeildunum þremur. Þannig segjast um 44% fimmtubekkinga sem höfðu oft eða stundum verið einmana síðustu sjö dagana fyrir könnun að þeir eigi enga eða fáa vini, 18% þeirra segjast eiga nokkra vini eða vinkonur og einungis 6% nemenda í 5. bekk sem höfðu verið einmana á þessu tímabili segjast eiga marga eða mjög marga vini. Hlutfallið er það sama eða svipað þegar litið er til nemenda í 6. og 7. bekk.

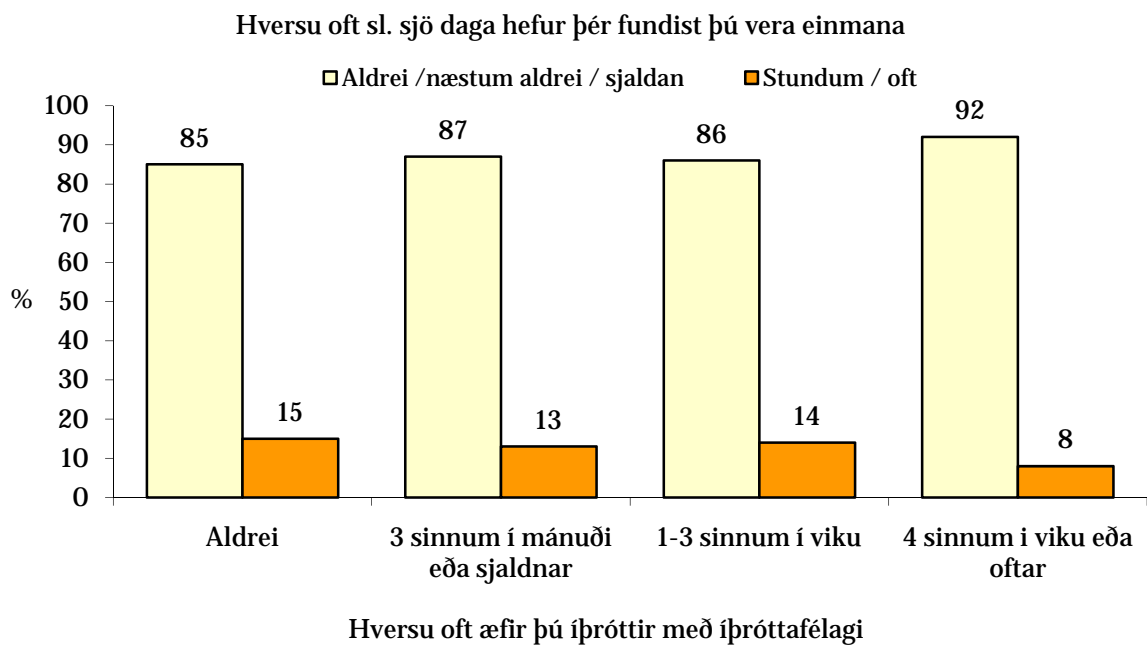
Mynd 18. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk, eftir því hvort þau hafa upplifað það að vera einmana, greint eftir fjölda vina / vinkvenna.

Að sama skapi er fróðlegt að skoða hvernig þeim nemendum sem fundu oft eða stundum fyrir einmanaleika, líður heima. Á mynd 19 má sjá að þeir nemendur sem fannst þeir vera einmana (oft / stundum) eru hlutfallslega líklegri til að segja að þeim líði stundum eða oft illa heima. Þannig svara um 51% fimmtubekkinga því til, 60% sjöttubekkinga og 49% nemenda í 7. bekk.

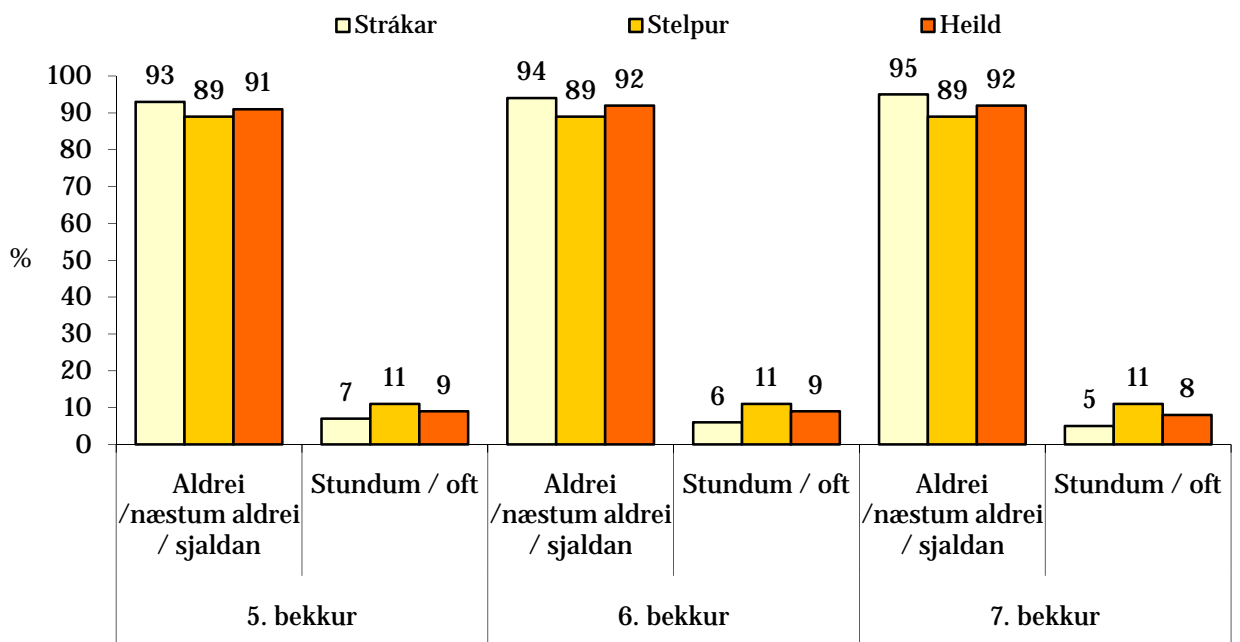
Mynd 19. *Hvernig líður þér heima? greint eftir því hvort nemendur hafi fundið fyrir einmanaleika síðastliðna sjö daga fyrir könnun.* Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk

Á mynd 20 má sjá að hlutfall þeirra nemenda sem stunda íþróttir með íþróttafélagi, eftir því hvort þeir hafi fundið fyrir einmanaleika stundum eða oft síðustu sjö daga fyrir könnun. Eins og myndin sýnir lækkar hlutfall þeirra nemenda sem upplifa slíkt eftir því hve oft þeir æfa íþróttir. Þannig fundu um 15% nemenda sem æfa aldrei íþróttir oft eða stundum fyrir einmanaleika á meðan hlutfallið er 8% meðal nemenda sem æfa fjórum sinnum í viku eða oftar.

Mynd 20. Hversu oft æfir þú íþróttir með íþróttafélagi?, greint eftir því hvort nemendur hafi fundist þau vera einmana síðastliðna 7 daga fyrir könnun. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk.

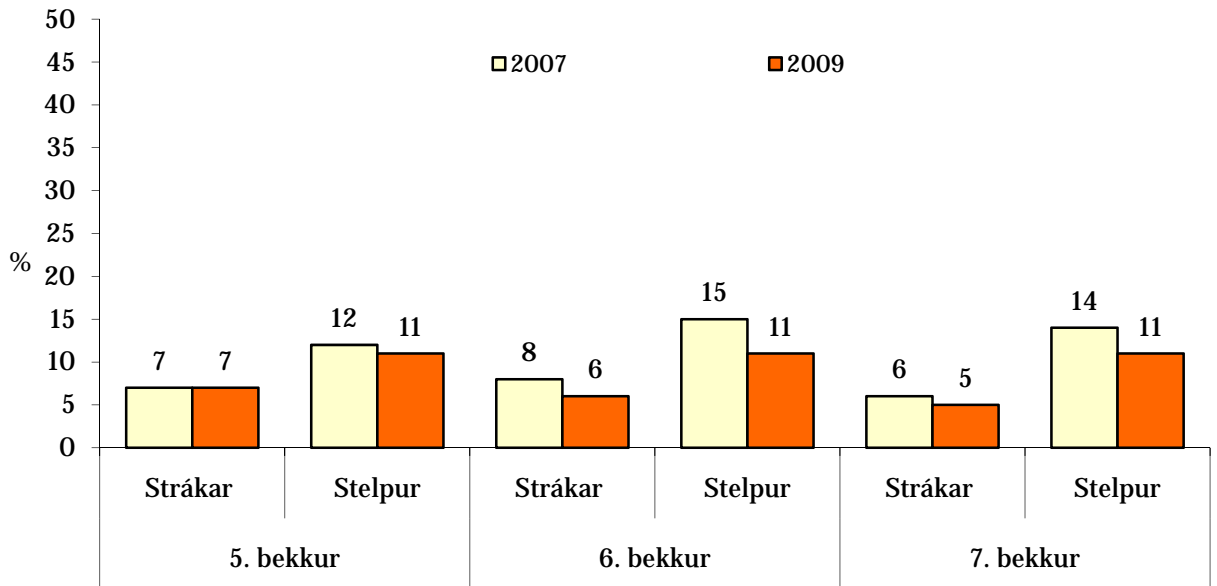
Á mynd 21 má sjá niðurstöður spurningarinnar – hversu oft síðustu sjö daga hefur þú verið niðurdregin/n eða dapur / döpur. Mikill meirihluti nemenda segist sjaldan, næstum aldrei eða aldrei hafa fundið fyrir slíku, en engu að síður segir um einn af hverjum 10 nemendum að þeir hafi oft eða stundum verið niðurdregnir eða daprir. Hér vekur athygli að stelpur eru líklegri en strákar til að segjast hafa verið niðurdregnar eða daprar síðustu sjö dagana fyrir könnun. Þannig segjast um 11% stelpna í 5. bekk, 6., og 7. bekk að þær hafi verið niðurdregnar eða daprar á þessu tímabili en 5-7% stráka.

Mynd 21. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa verið *niðurdregin(n)* eða *döpur* síðastliðna sjö daga fyrir könnun.

Ef samanburður er gerður á niðurstöðum nú við árið 2007 má sjá (mynd 22) að um hlutfallslegan samdrátt er að ræða milli ára, að strákum í 5. bekk undanskildum, meðal þeirra sem finnst þau niðurdregin eða döpur.

Mynd 22. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hafa fundist þau *stundum eða oft vera niðurdregin eða döpur* síðastliðna sjö daga fyrir könnun. Samanburður milli ára 2007 og 2009.

Samband við foreldra og fjölskyldu

Mikilvægi góðra tengsla milli barna og ungmenna við foreldra sína og forráðamenn verða seint ofmetin. Niðurstöður fjölmargra rannsókna bera með sér að samvistartími og samvera barna með foreldrum og fjölskyldu hafi margvísleg jákvæð áhrif á líf þeirra³¹. Rannsóknir hafa sýnt að umhyggja foreldra og eftirlit þeirra með börnum sínum tengist til að mynda minni líkum á vímuefnaneyslu þeirra á unglingsárum³². Þannig hafa rannsóknir sýnt að börn sem eru alla jafna undir *eftirliti* foreldra sinna, fá mikinn *stuðning* frá þeim og verja miklum *tíma* með þeim eru ólíklegri en önnur börn til að eignast vini sem hafa neikvæð áhrif í lífi þeirra og þau eru einnig líklegri en önnur börn til að standast hópprýsting jafnaldranna en þeir sem hafa veikari tengsl við foreldra sína³³. Enn fremur hafa rannsóknir sýnt að jákvæð tengsl séu milli stuðnings og aðhalds foreldra og árangur barna í skólum³⁴. Það ætti því að liggja í augum upp að þau börn sem eru í jákvæðum og sterkum tengslum við foreldra sína eru jafnan líklegri til að ganga betur í skóla en þeim sem eru í minni tengslum við foreldra og þá eru meiri líkur á að slíkt samanband stuðli að betri almennri líðan. Þar að auki hafa rannsóknir undangenginna ára sýnt að börn sem eru í nánnum tengslum við foreldra sína eru síður líklegri en önnur börn til að eiga við margvísleg sálræn og félagsleg vandamál að stríða³⁵. Hlutverk foreldra og forráðamanna í því að veita börnum sínum mikilvægt félagslegt taumhald nær því út fyrir eiginlegar samverustundir foreldra og barna.

³¹ Thorlindsson o.fl., 2007, Sigfusdóttir o.fl., 2004, Álfgeir Logi Kristjánsson o.fl., 2005, Hera Hallbera Björnsdóttir o.fl., 2003, Coleman, 1988, Agnew, 1991, Warr, 1993, Þórólfur Þórlindsson o.fl. 1998, Pong o.fl. 2005, Davis-Kean 2005.

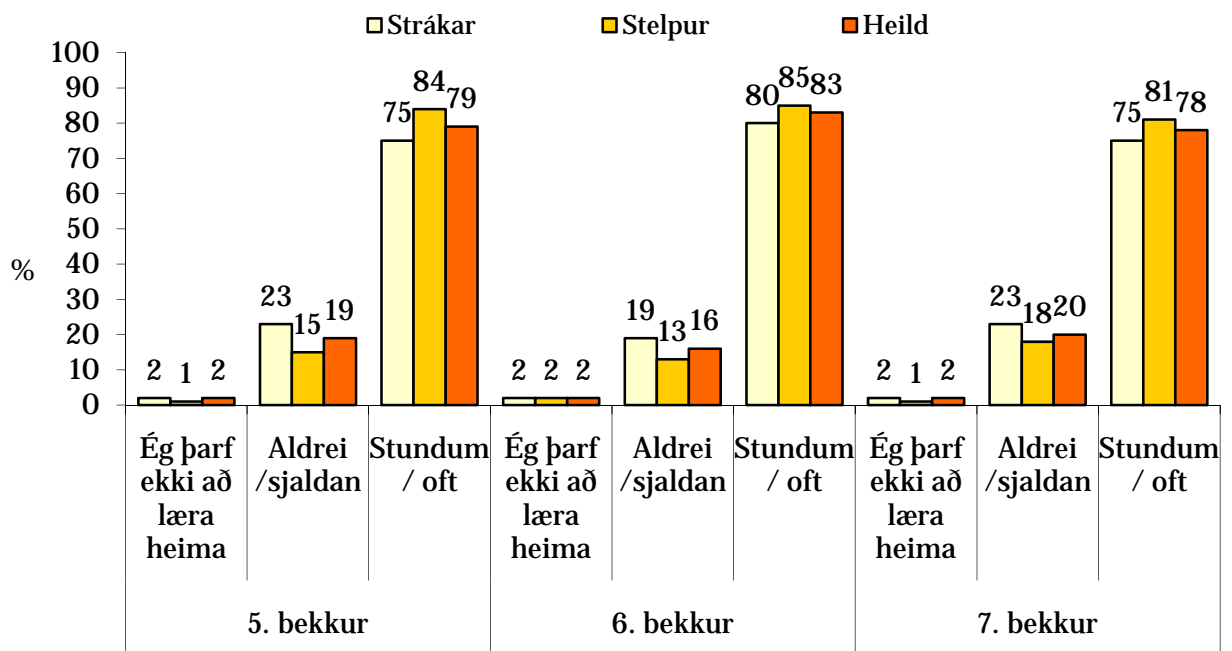
³² Barnes og Farell, 1992, Svensson, 2003, Borawski o.fl. 2003.

³³ Þórólfur Þórlindsson o.fl. 1998, Svensson 2003.

³⁴ Aunola o.fl. 2000, Sheldon og Epstein, 2005, Inga Dóra Sigfúsdóttir 1999.

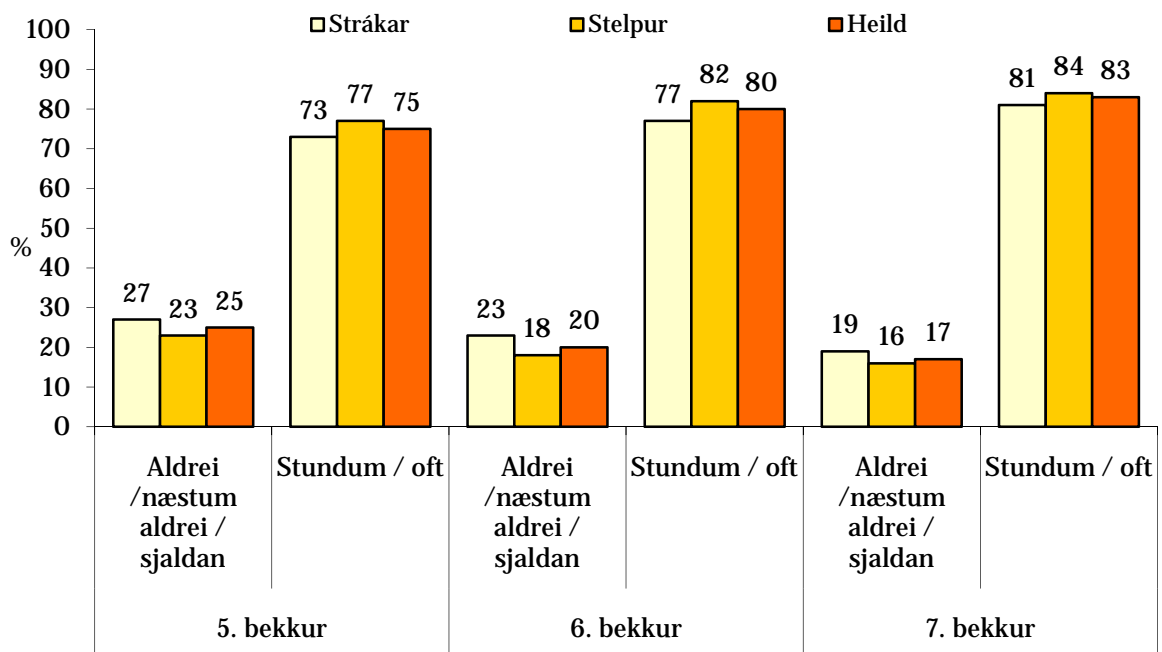
³⁵ Þórólfur Þórlindsson og Rúnar Vilhjálmsson 1991, Sigfusdóttir o.fl. 2004, Álfgeir Logi Kristjánsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir og Jón Sigfússon, 2006.

Mikill meirihluti nemenda í 5., 6. og 7. bekk segist frá hjálp frá pabba sínum, mömmu eða systkinum með heimanámið. Á mynd 23 má sjá að um 75 til 85% nemenda segist fá slíka hjálp oft eða stundum. Ákveðinn munur kemur þó fram á milli stráka og stelpna, þar sem strákar segja frekar en stelpur að þeir fái sjaldan eða aldrei hjálp frá pabba sínum, mömmu eða systkinum. Þannig segja 19 til 23% stráka að þeir fái sjaldan eða aldrei hjálp við heimanám borið saman við um 13-18% stelpna. Jafnframt segja á bilinu 1 til 2% nemenda í öllum bekkjardeildum að þau þurfi ekki að læra heima.

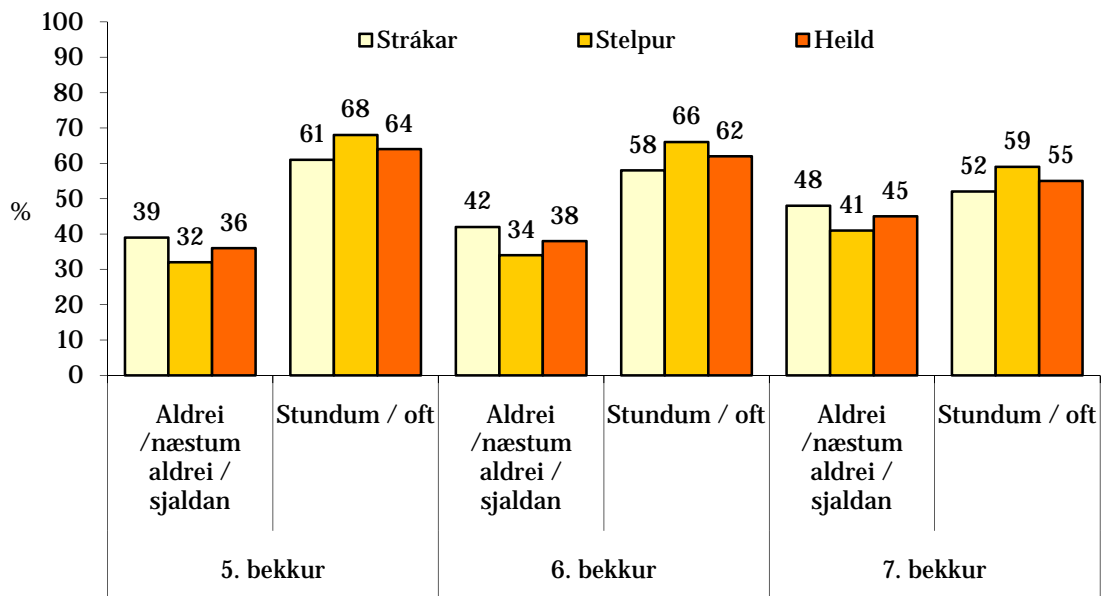
Mynd 23. Hversu oft færð þú hjálp frá pabba þínum, mömmu eða systkinum með heimanámið þitt? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Eins og fram kemur hér að framan skipta samverustundir barna og foreldra þeirra miklu máli. Á mynd 24 má sjá að þegar nemendur eru spurðir að því hversu oft þeir horfi á sjónvarp eða myndband með foreldrum sínum kemur í ljós að umtalsverður meirihluti þeirra segist eiga slíkar samverustundir stundum eða oft með pabba sínum eða mömmu. Þannig á slíkt við um 75% fimmtubekkinga, 80% sjöttubekkinga og 83% sjöundubekkinga. Hér má einnig greina mun á milli stráka og stelpna þar sem stelpur eru líklegri en strákar til að segja að þær horfi stundum eða oft á sjónvarp eða myndband með pabba sínum eða mömmu.

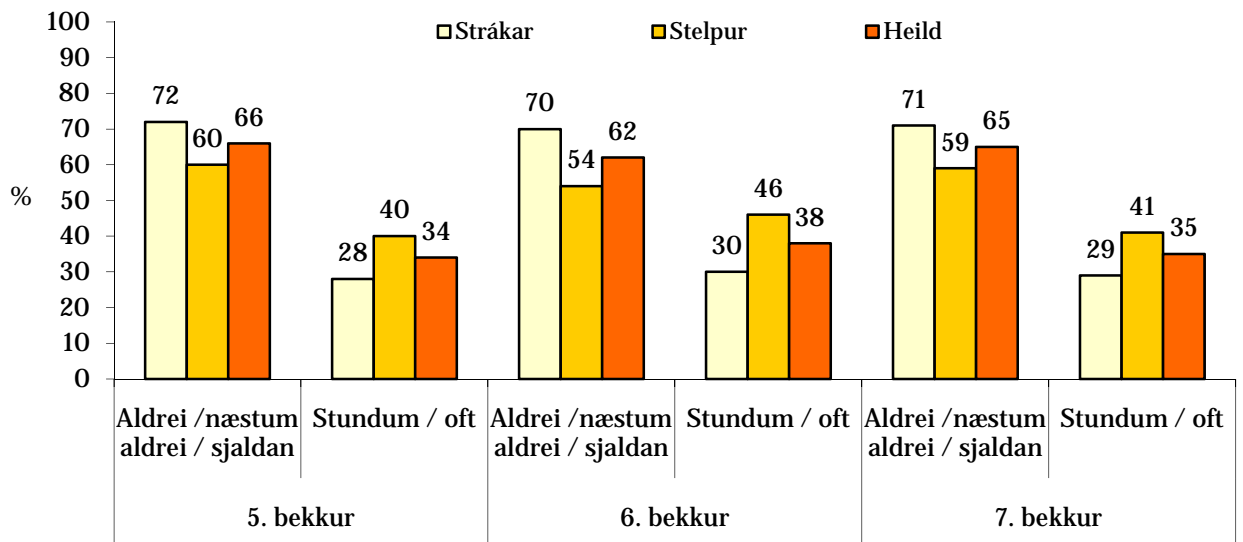
Mynd 24. Hversu oft horfir þú á sjónvarp eða myndband með pabba þínum eða mömmu? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Á mynd 25 má sjá hversu oft nemendur eru í íþróttum eða útivist með pabba sínum eða mömmu. Um og yfir helmingur nemenda segist stundum eða oft vera í slíku með foreldrum sínum. Hlutfallið er hæst þegar litið er til nemenda í 5. bekk og segjast um 64% þeirra vera stundum eða oft með pabba sínum eða mömmu í íþróttum eða útivist. Um 62% nemenda í 6. bekk svara því til en hlutfallið er lægst meðal sjöundubekkinga, eða sem svarar til 55%. Líkt og niðurstöður sýndu fyrir samverustundir með foreldrum við sjónvarps- eða myndbandsáhorf, eru stelpur hér líklegri en strákar til að segjast vera stundum eða oft með pabba sínum eða mömmu í íþróttum eða útivist og á það við um alla aldurshópana þó hlutfallið lækki eftir því sem þær verða eldri.

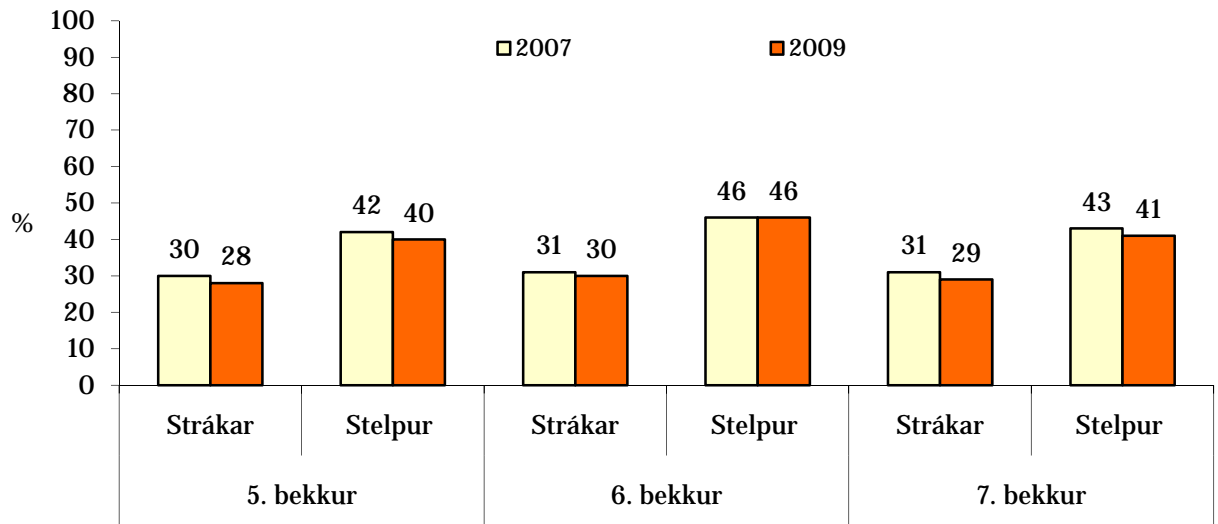
Mynd 25. Hversu oft ert þú í íþróttum eða útivist með pabba þínum eða mömmu? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Ef litið er til þess hversu oft nemendur fara í leikhús, á sýningar eða tónleika með pabba sínum eða mömmu má sjá (mynd 26) að innan við 40% segja að þeir geri slíkt stundum eða oft. Hlutfallið er svipað milli bekkjardeilda en munur kemur fram þegar niðurstöður eru greindar eftir kyni. Þannig eru stelpur líklegri til að segjast stundum eða oft fara með pabba sínum eða mömmu í leikhús, á sýningar eða á tónleika. Hlutfallið er 40% hjá stelpum í 5. bekk á meðan 28% stráka svara því til, í 6. bekk er munurinn jafnvel enn meiri og segjast um 46% stelpna og 30% stráka í þeim bekkjardeildum stundum eða oft fara með pabba sínum eða mömmu á slíka viðburði. Hvað nemendur í 7. bekk varðar þá svara 41% stelpna og 29% stráka spurningunni þannig að þau fari stundum eða oft með foreldrum sínum í leikhús, á sýningar eða tónleika.

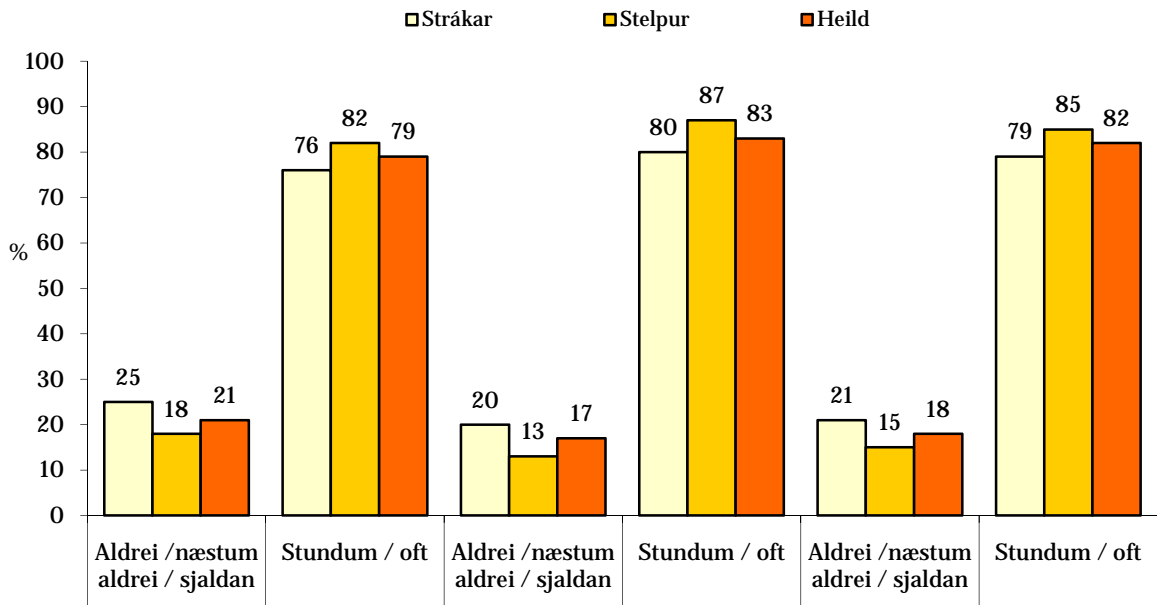
Mynd 26. Hversu oft ferð þú í leikhús, á sýningar eða tónleika með pabba þínum eða mömmu? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Ef niðurstöður þessarar spurningar eru bornar saman milli ára 2007 og 2009, má sjá (mynd 27) að lítil munur kemur fram á milli ára.

Mynd 27. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast fara *stundum eða oft* með pabba sínum og mömmu í leikhús, á sýningar eða tónleika. Samanburður fyrir árin 2007 og 2009.

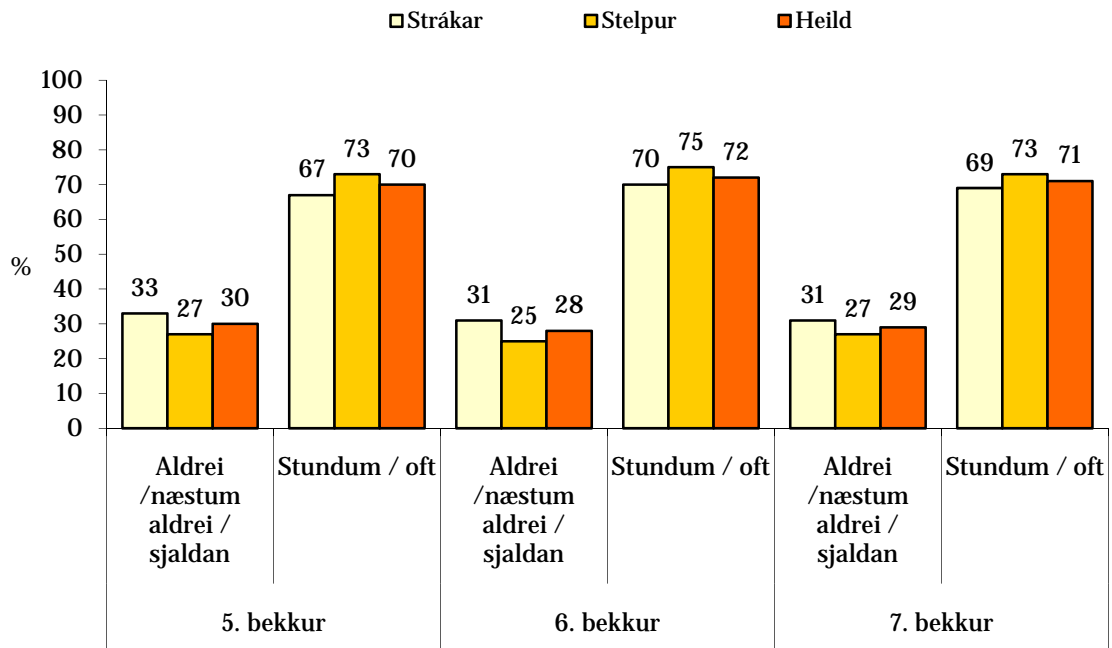
Ef litið er til þess hve oft nemendur segja að allir í fjölskyldunni tali saman má sjá, mynd 28, að verulega stór hluti nemenda segja að allir í fjölskyldunni tali stundum eða oft saman. Sem fyrr eru stelpur líklegri en strákar til að svara því til. Ef litið er til nemenda í 5. bekk segja um 82% stelpna að fjölskyldan tali stundum eða oft öll saman á móti 76% stráka. Í 6. bekk er hlutfallið 87% meðal stelpna en 80% hjá strákum, og hvað sjöundubekkinga varðar þá á slíkt við um hjá 85% stelpna og 79% stráka.

Mynd 28. Hversu oft tala allir í fjölskyldunni þinni saman? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

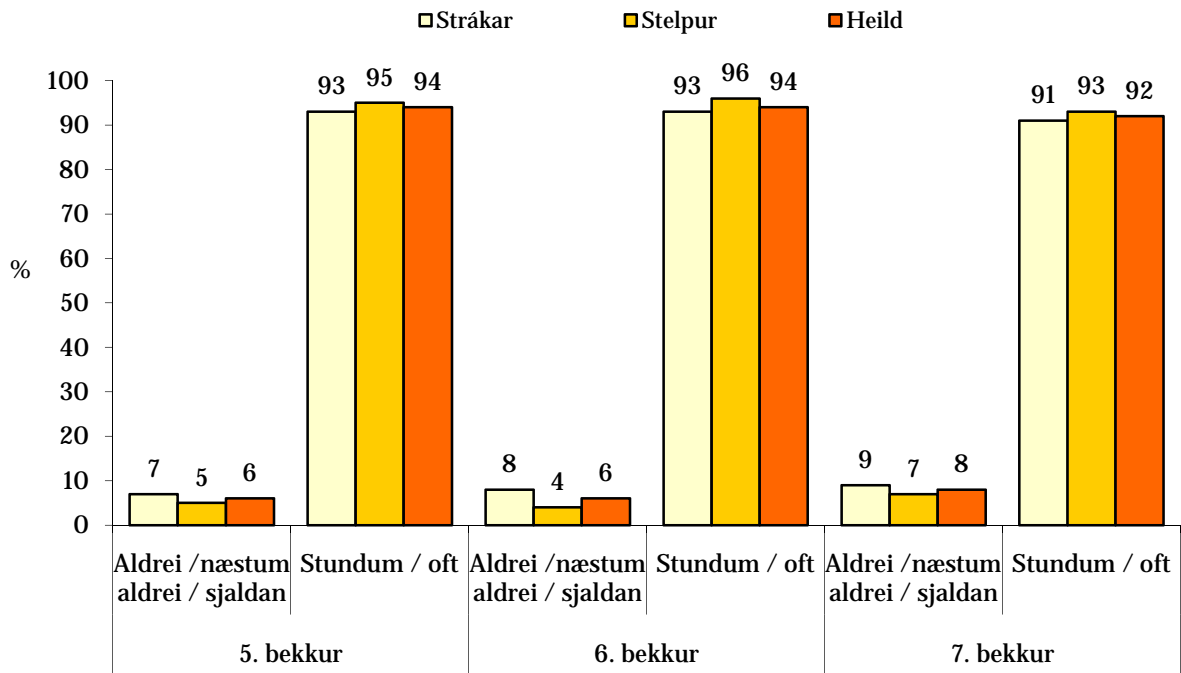

Þá segir mikill meirihluti nemenda að þeir séu stundum eða oft með foreldrum sínum eftir skóla (mynd 29). Þannig á það við um 70% nemenda í 5. bekk, 72% í 6. bekk og 71% nemenda í 7. bekk. Hér kemur þó fram svipað mynstur og áður að stelpur eru líklegri en strákar til að svara því til að þær séu stundum eða oft með foreldrum sínum eftir skóla. Niðurstöður sýna því að um 67-70% stráka og í 5. til 7. bekk segjast vera sjaldan, næstum aldrei eða aldrei með foreldrum sínum eftir skóla borið saman við um 73-75% stelpna.

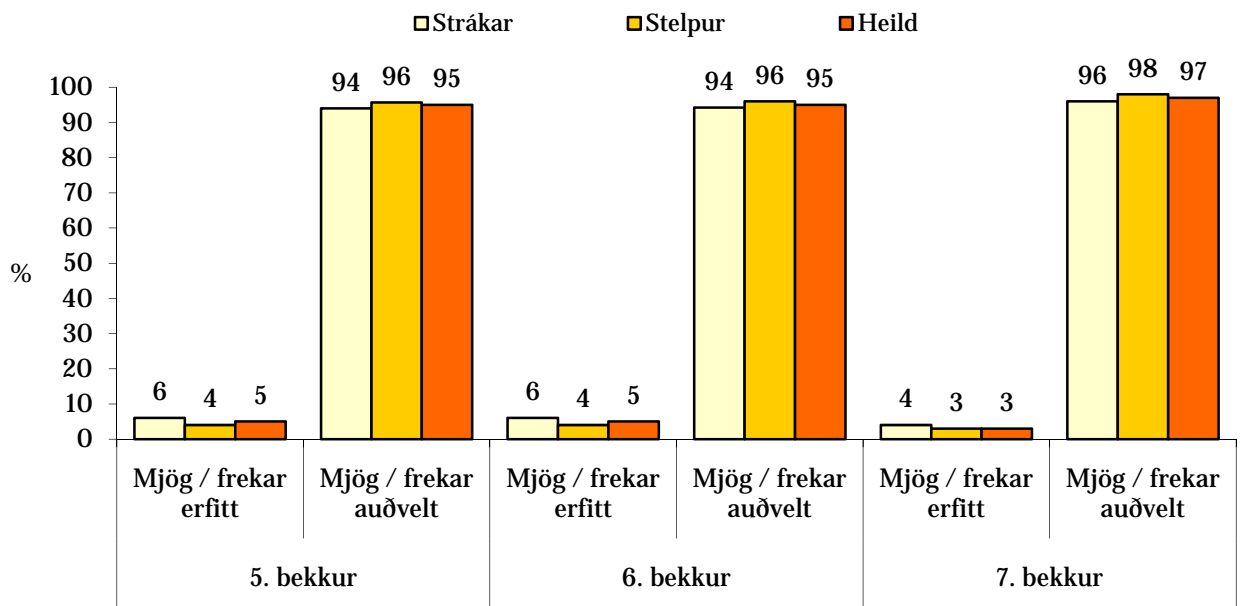
Mynd 29. Hversu oft ert þú með foreldrum þínum eftir skóla? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Langflestir nemenda segja jafnframt að þeir séu stundum eða oft með foreldrum um helgar. Á mynd 30 kemur fram að á bilinu 92-94% allra nemenda segja vera með foreldrum sínum um helgar og er lítil sem enginn munur þarna á milli bekkjardeilda.

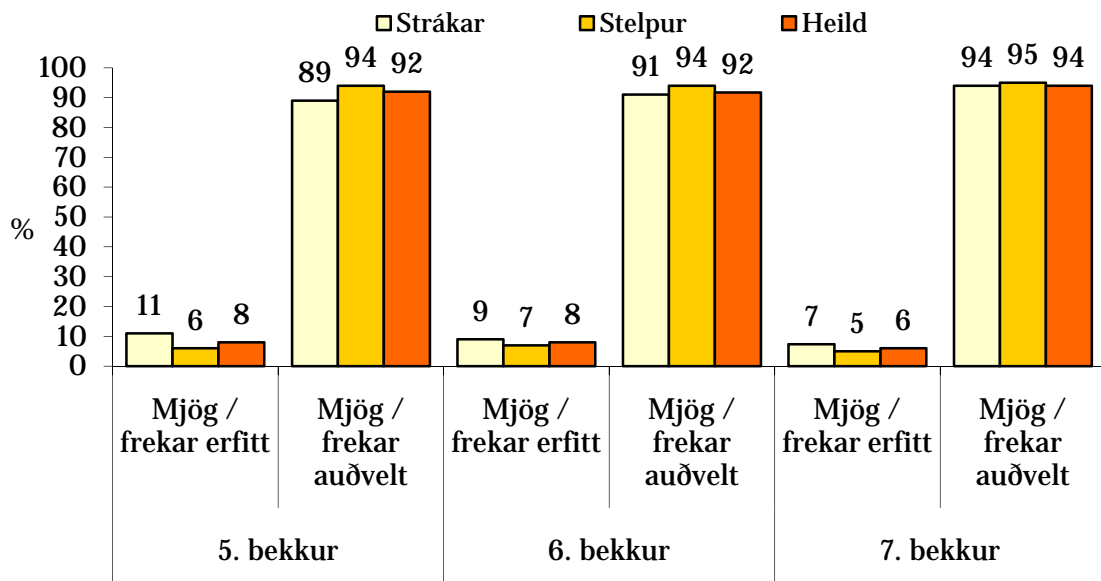
Mynd 30. Hversu oft ert þú með foreldrum þínum um helgar? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Nær allir nemendur í 5., 6. og 7. bekk segja að þeir eigi mjög eða frekar auðvelt með að fá umhyggju og hlýju frá foreldrum sínum (mynd 31). Strákar eru þó litlu líklegri en stelpur til að segja að slíkt sé mjög eða frekar erfitt. Þannig segja um 6% stráka í 5. og 6. bekk og 4% stráka í 7. bekk að það sé mjög eða frekar erfitt fyrir þá að fá umhyggju og hlýju frá foreldrum sínum á meðan hlutfallið er á bilinu 3-4% meðal stelpna í þessum bekkjardeildum.

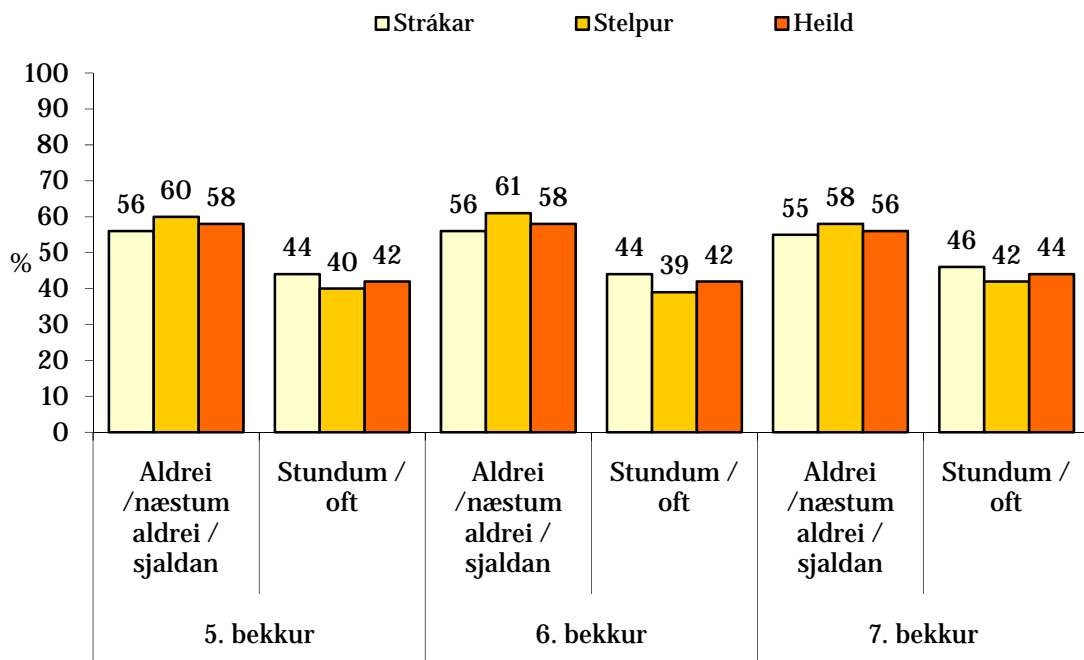
Mynd 31. Hversu auðvelt eða erfitt væri fyrir þig að fá umhyggju og hlýju hjá foreldrum þínum?
Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Þegar nemendur voru inntir eftir því hversu auðvelt eða erfitt væri fyrir þau að fá ráðleggingar varðandi námið, sýna niðurstöður (mynd 32) að um og yfir níu af hverjum 10 nemendum segir að það sé mjög eða frekar auðvelt fyrir þá. Það eru þó engu að síður 8% nemenda í 5. og 6. bekk og 6% nemenda í 7. bekk sem segja að þeir eigi mjög eða frekar erfitt með að fá ráðleggingar varðandi nám sitt.

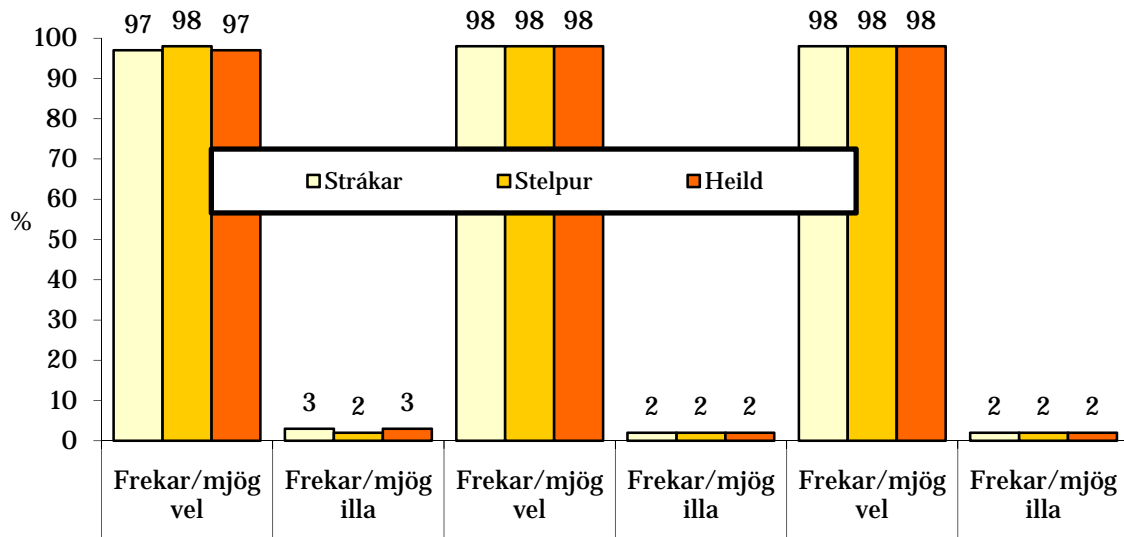
Mynd 32. Hversu auðvelt eða erfitt væri fyrir þig að fá ráðleggingar varðandi námið hjá foreldrum þínum? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Hátt í helmingur nemenda í 5., 6. og 7. bekk segist vera einn heima (ekki með fjölskyldu) eftir skóla (mynd 33). Þannig segist rétt innan við helmingur nemenda í 5., 6. og 7. bekk vera stundum eða oft einir heima eftir skóla. Ekki munar hér miklu á milli bekkjardeilda, en þó eru sjöundubekkingar hlutfallslega líklegastir til að svara því til. Að sama skapi kemur ekki fram mikill munur á milli stráka og stelpna en þó má sjá að strákar virðast frekar vera stundum eða oft einir heima að loknum skóla.

Mynd 33. Hversu oft ert þú ein(n) heima eftir skóla (ekki með fjölskyldu)? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Í ljósi þessara niðurstaðna er ánægjulegt að sjá að mikill meirihluti nemenda segir að sér líði frekar eða mjög vel heima (mynd 34). Þannig segjast um 97% nemenda í 5. bekk, og 98% nemenda í 6. og 7. bekk að þeim líði frekar eða mjög vel heima. Nær enginn munur kemur fram á svörum nemenda við þessari spurningu eftir kyni eða bekkjardeild.

Mynd 34. Hvernig líður þér heima? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Íþrótt-, félags- og tómstundastarf

Fjölmargar rannsóknir hafa leitt í ljós að iðkun íþróttar og líkamsræktar sé holl og góð fyrir börn. Þannig hefur verið sýnt fram á að með þátttöku í íþróttum og ástundun reglulegrar hreyfingar dragi úr líkum á áhættuhegðun. Fjölmargar rannsóknir hafa sýnt að regluleg íþróttaiðkun og líkamsþjálfun séu dæmi um heilsusamlegan lífsstíl sem dragi úr líkum á óæskilegum lífsháttum svo sem vímuefnaneyslu³⁶. Rannsóknir hafa einnig sýnt að íþróttir sem eru stundaðar undir eftirliti ábyrgra aðila, svo sem íþróttþjálfara eða leiðbeinanda, draga enn frekar úr líkum á áhættuhegðun³⁷. Ýmsar rannsóknir hafa gefið til kynna að íþróttaiðkun, hreyfing og heilsurækt hafi margvísleg önnur jákvæð áhrif í lífi barna og ungmenna, sem og þátttaka í skipulögðu félags- íþróttar- og tómstundastarfi. Til að mynda hefur verið sýnt fram á að hreyfing og þjálfun líkamans tengist námsárangri með jákvæðum hætti³⁸, hafi jákvæð áhrif á mataræði³⁹ og sjálfstraust⁴⁰. Þá sýna rannsóknir að íþróttir og hreyfing dragi úr líkum á offitu⁴¹, og hafi jákvæð áhrif á svefn og svefnvenjur meðal unglunga⁴².

Þá hefur tegund félags-, og tómstundastarfs verið rannsökuð og sýna niðurstöður að slík starfsemi sem er skipulögð og í umsjá ábyrgra aðila dregur úr líkum á að börn tileinki sér lífsstíl sem einkennist af áhættuhegðun svo sem notkun vímuefna.⁴³

---

³⁶ Þórólfur Þórlindsson o.fl. 1998, Hera Hallbera Björnsdóttir o.fl. 2003. Þórólfur Þórlindsson o.fl. 1994.

³⁷ Moore og Werch, 2005.

³⁸ Inga Dóra Sigfúsdóttir o.fl. 2006.

³⁹ Inga Dóra Sigfúsdóttir o.fl. 2006, Pate o.fl. 2000,

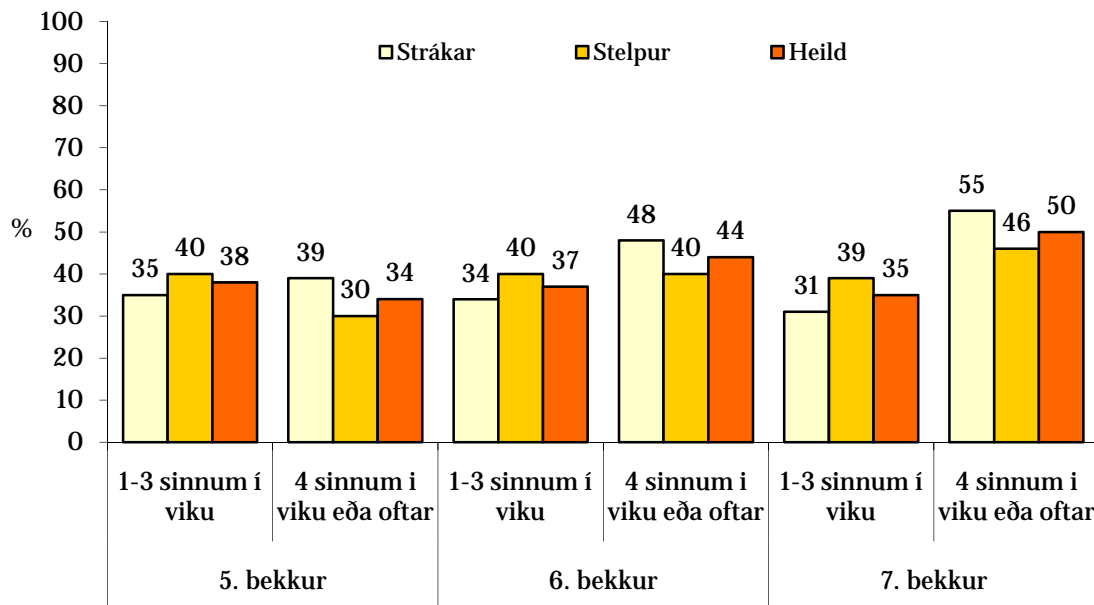
⁴⁰ Tremblay o.fl. 2000, Allegrante 2004.

⁴¹ Allegrante, 2004, Inga Dóra Sigfúsdóttir o.fl. 2006, Taras og Potts-Datema, 2005a.

⁴² Taras og Potts-Datema, 2005b.

⁴³ Piko og Fitzpatrick 2004.

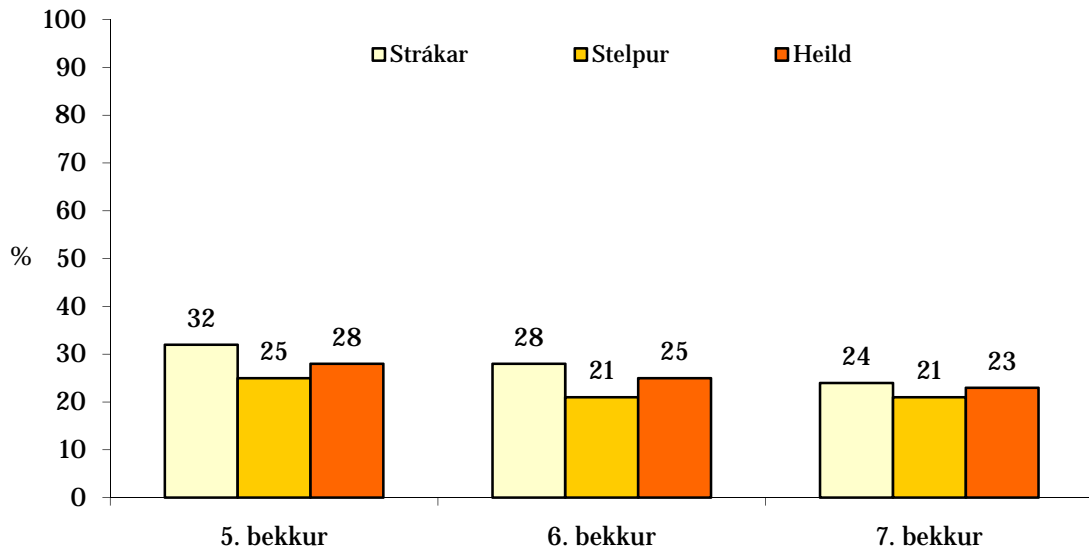
Á mynd 35 má sjá hlutfall þeirra nemenda í 5., 6. og 7. bekk, sem segjast reyna á sig líkamlega þannig að þeir mæðist eða svitni, og eru niðurstöður sýndar annars vegar fyrir þá sem segja slíkt eiga við 1 sinni til 3 sinnum í viku og hins vegar þá sem reyni á sig þannig að þeir mæðist eða svitni 4 sinnum í viku eða oftari. Ef byrjað er á því að skoða niðurstöður fyrir nemendur í 5. bekk má sjá að um 38% nemenda segja að þeir reyni þannig á sig líkamlega 1 sinni til 3 sinnum í viku og 34% segir slíkt eiga við 4 sinnum í viku eða oftari. Hlutfall sjöttubekkinga sem reyna á sig líkamlega 4 sinnum í viku eða oftari er ívið hærra, þar sem um 44% þeirra svara því til og ef litið er til nemenda í 7. bekk á það við um helming nemenda (50%). Strákar eru líklegri en stelpur til að reyna á sig líkamlega 4 sinnum í viku eða oftari og á það við um allar bekkjardeildirnar.

Mynd 35. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast reyna á sig líkamlega þannig að þau mæðist eða svitni, 1 sinni til 3 sinnum í viku og 4 sinnum í viku eða oftari.

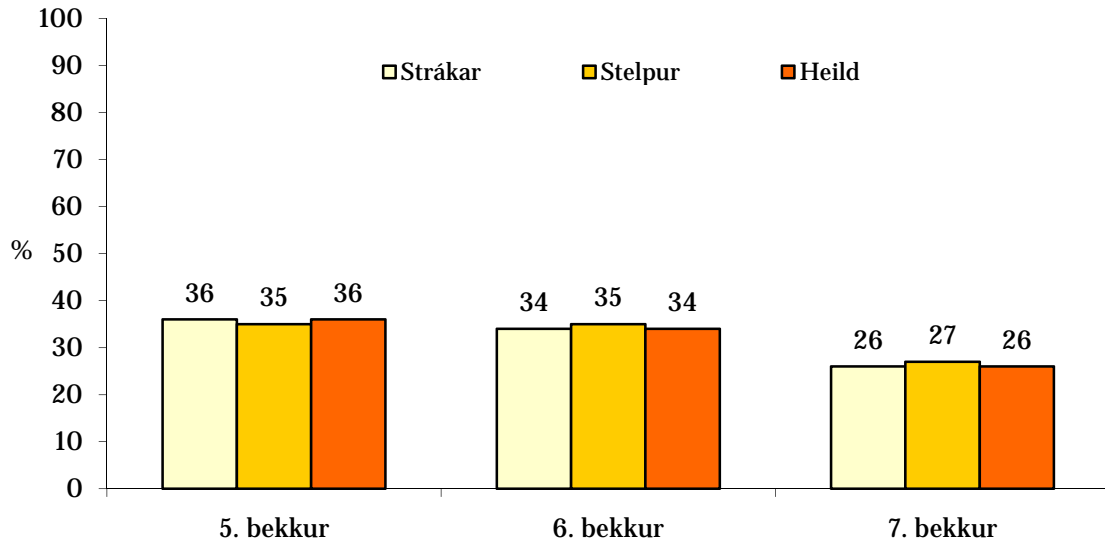

Á mynd 36 má sjá þá nemendur sem segja að þeir séu 3 sinnum í mánuði eða sjaldnar í íþróttum þ.m.t. dansi fyrir utan skyldutíma í skóla. Hlutfallið lækkar eftir því sem aldur nemenda hækkar. Þannig segja 28% nemenda í 5. bekk að þeir taki 3 sinnum í mánuði eða sjaldnar þátt íþróttum eða dansi á meðan hlutfallið er um 25% í 6. bekk og tæplega 23% meðal sjöundubekkinga.

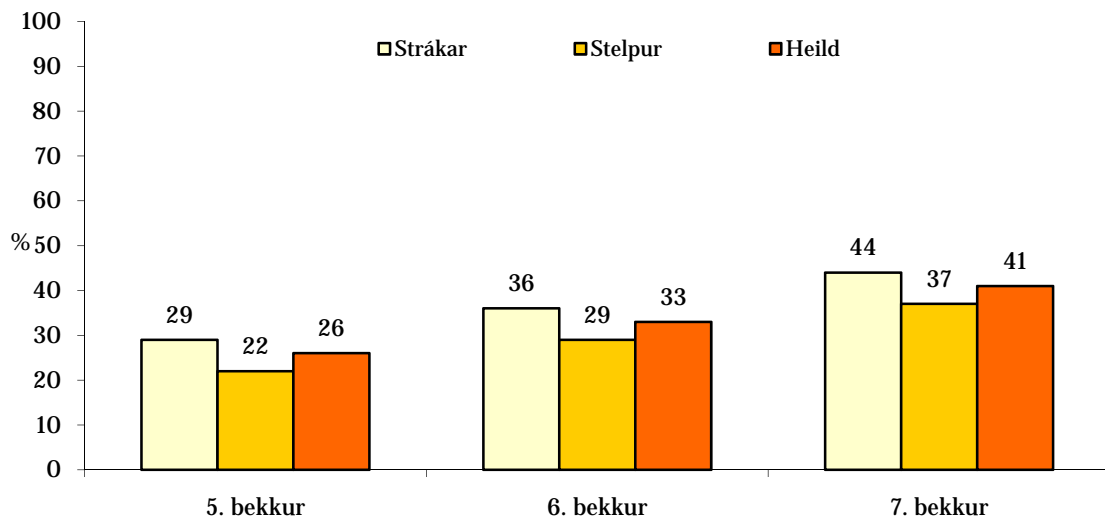
Mynd 36. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast vera 3 sinnum í mánuði eða sjaldnar í dansi eða íþróttum fyrir utan leikfimi- og sundtíma í skólanum.

Þegar litið er til þess hve oft nemendur segjast stunda íþróttir með íþróttafélagi má sjá (mynd 37) að ríflega þriðjungur nemenda í 5. og 6. bekk segjast stunda íþróttir 1 sinni til 3 sinnum í viku. Hlutfallið er lægra þegar litið er til sjöundubekkinga, eða sem nemur 26%. Lítil sem enginn munur kemur fram í íþróttaiðkun stráka og stelpna.

Mynd 37. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda íþróttir (æfa eða keppa) með íþróttafélagi 1 sinni til 3 sinnum í viku.

Ef skoðað er hversu algengt er að nemendur stundi íþróttir með íþróttafélagi 4 sinnum í viku eða oftar kemur í ljós að 26% fimmtubekkinga stundar íþróttir með íþróttafélagi sem því nemur. Þrjátíu og þrjú prósent nemenda í 6. bekk svara því til og hlutfall nemenda í 7. bekk er 41%. Hér kemur einnig fram að strákar eru hlutfallslega líklegri en stelpur til að stunda íþróttir með íþróttafélagi 4 sinnum í viku eða oftar (mynd 38).

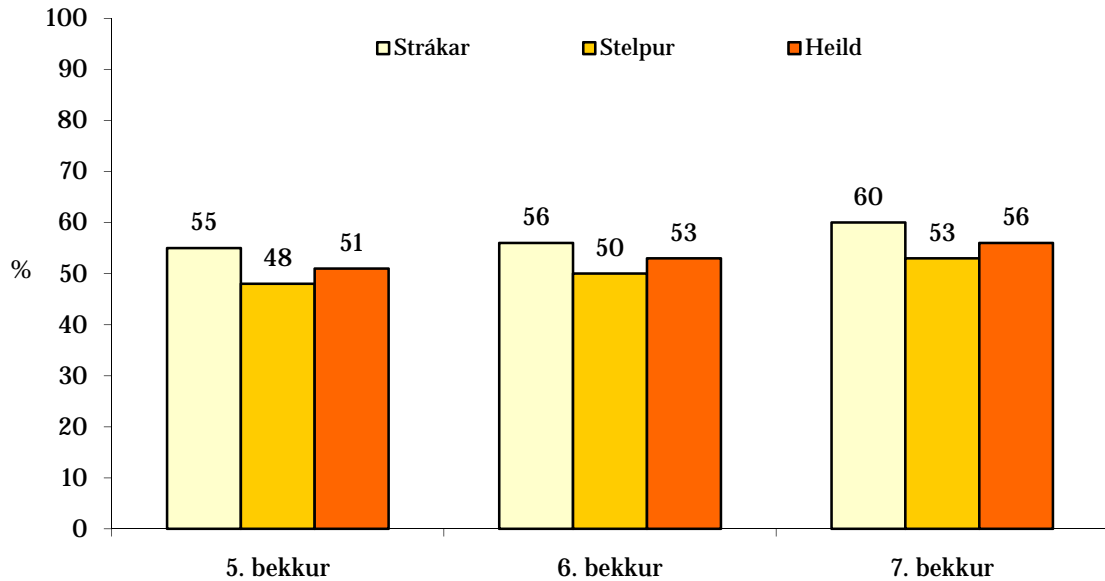
Mynd 38. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda íþróttir (æfa eða keppa) með íþróttafélagi 4 sinnum í viku eða oftar.

Í töflu 3 má sjá hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem hætt hafa þátttöku í íþróttum og hversu miklu máli tilgreindir þættir skiptu þegar þau hættu þátttöku. Niðurstöður hér sýna að algengasta atriðið sem nemendur nefna er að þeir hafi misst áhugann. Skiptir þá ekki máli hvort um er að ræða stelpur eða stráka né í hvaða bekk nemendurnir eru. Þannig nefna á bilinu 65% og allt upp í tæp 79% þeirra nemenda sem hætt hafa þátttöku í íþróttum að áhugaleysi hafi skipt mjög miklu máli.

Tafla 3. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk *sem hafa hætt þátttöku í íþróttum* sem segja að eftirfarandi atriði hafi skipt *mjög eða frekar miklu* máli þegar þau hættu þátttöku í íþróttum.

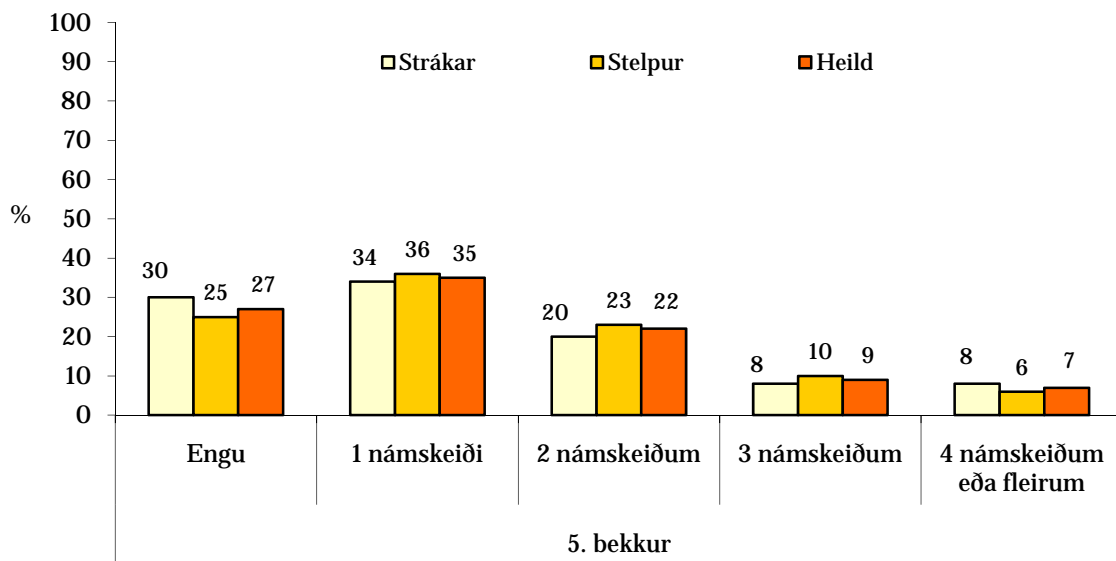
	5. bekkur		6. bekkur		7. bekkur	
	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)
Skipti mjög miklu máli						
Ég missti áhugann	65,1 (621)	69,7 (708)	72,3 (720)	74 (774)	72,1 (746)	78,6 (902)
Kostnaður (of dýrt)	54,3 (387)	54,1 (437)	47,5 (320)	52 (433)	43,8 (303)	48,1 (427)
Vinir mínir hættu	56,4 (381)	48,8 (360)	51,9 (320)	44,4 (321)	48,4 (335)	37,3 (302)
Tímaleysi	55,3 (412)	55,2 (446)	56,7 (408)	50,5 (415)	50,2 (397)	50,5 (462)
Mikil samkeppni	52,7 (362)	43,6 (311)	47,3 (309)	37,6 (260)	35,3 (221)	31,8 (231)

Á mynd 39 má sjá hlutfall þeirra nemenda sem aldrei taka þátt í tómstundastarfi í skólanum sínum. Athygli vekur hér hversu hátt hlutfallið er og segist yfir helmingur nemenda í öllum bekkjardeildum að þeir taki aldrei þátt í slíku starfi í skólanum sínum. Strákar virðast síður líklegir en stelpur til að taka þátt í tómstundastarfi í skólanum sínum og þá hækkar hlutfallið jafnframt eftir því sem nemendur eru eldri, þó munurinn sé ekki mikill milli bekkjadeilda.

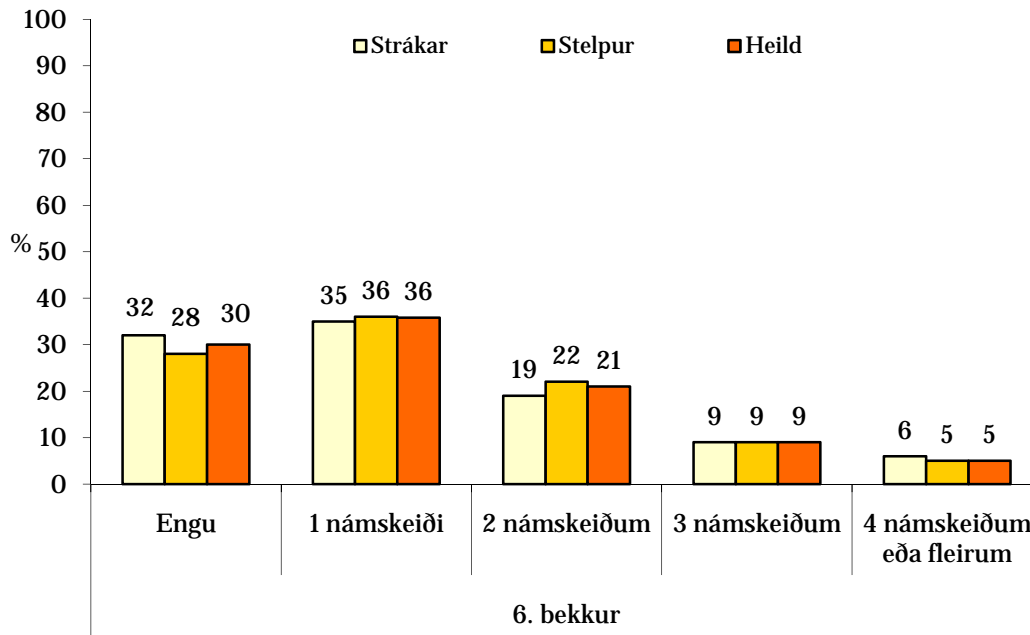
Mynd 39. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segjast *aldrei* taka þátt í tómstundastarfi í skólanum sínum.

Í rannsókninni voru nemendur beðnir um að tilgreina í hve mörgum sumarnámskeiðum þeir tóku þátt síðastliðið sumar. Ef byrjað er að skoða niðurstöður fyrir nemendur í 5. bekk má sjá (mynd 40) að um 27% nemenda í 5. bekk (1000 nemendur) segjast ekki hafa tekið þátt í slíkum námskeiðum. 35% (1288 nemendur) segjast hafa tekið þátt í einu námskeiði og 22% nemenda sótti 2 námskeið (795 nemendur). Hlutfallslega fáir sögðust hafa sótt 3 námskeið (9%, eða 333 nemendur) og um 7% nemenda (274 nemendur) tók þátt í 4 eða fleiri sumarnámskeiðum síðastliðið sumar.

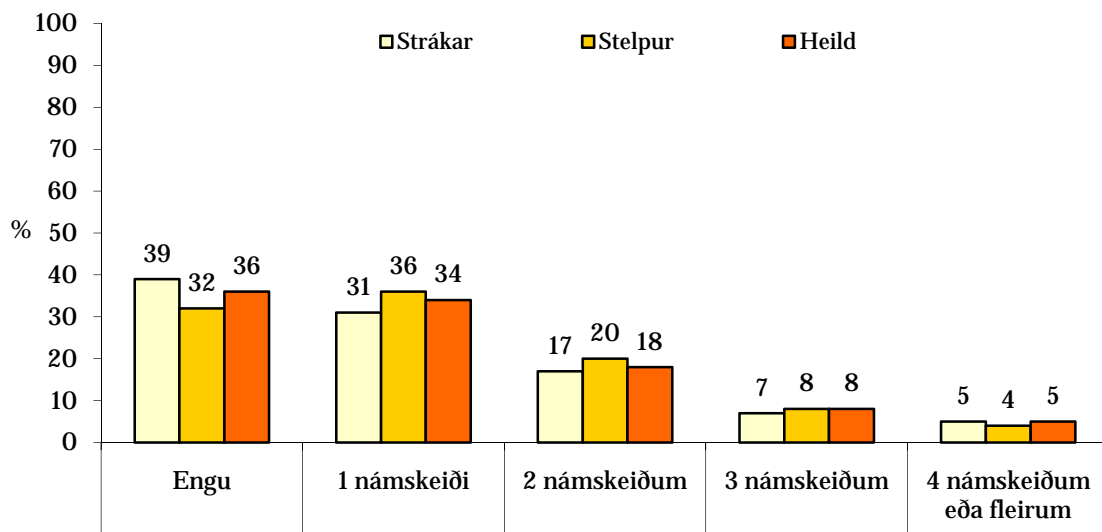
Mynd 40. Hversu mörgum sumarnámskeiðum tókst þú þátt í síðasta sumar (t.d. leikjanámskeiði, útvistar- eða íþróttanámskeiði eða öðrum sumarnámskeiðum). Hlutfall stelpna og stráka í 5. bekk.

Mjög svipar niðurstöður koma fram þegar litið er til sjöttubekkinga. Þannig tók um 30% þeirra (1092 nemendur) ekki þátt í neinu námskeiði á meðan 36% (1291 nemendur) segjast hafa sótt eitt námskeið. Um 21% nemenda (744 nemendur) í 6. bekk tók þátt í tveimur námskeiðum. 9% sjöttubekkinga (322 nemendur) sótti 3 námskeið og 5% (182 nemendur) sóttu 4 námskeið eða fleiri (mynd 41).

Mynd 41. Hversu mörgum sumarnámskeiðum tókst þú þátt í *síðasta sumar* (t.d. leikjanám-skeiði, útvistar- eða íþróttanámskeiði eða öðrum sumarnámskeiðum). Hlutfall stelpna og stráka í 6. bekk.

Hvað sjöundubekkinga varðar þá er hlutfallið hæst þegar litið er á hlutfall þeirra sem tóku ekki þátt í neinu námskeiði síðastliðið sumar (36% eða 1363 nemendur) og rétt ríflega þriðjungur segist hafa sótt eitt námskeið (1278 nemendur). Um 18% nemenda í 7. bekk tóku þátt í 2 námskeiðum (700 nemendur) á meðan 8% þeirra (179 nemendur) sóttu 3 eða fleiri sumarnámskeið (mynd 42).

Mynd 42. Hversu mörgum sumarnámskeiðum tókst þú þátt í *síðasta sumar* (t.d. leikjanám-skeiði, útvistar- eða íþróttanámskeiði eða öðrum sumarnámskeiðum). Hlutfall stelpna og stráka í 7. bekk.

Nemendur voru beðnir um að svara hversu oft þeir stunduðu tilgreindar íþróttir. Í töflu 4 má sjá hlutfall þeirra sem segjast taka þátt í þessum íþróttum einu sinni í viku eða oftar. Eins og sjá má af töflunni þá er algengast að nemendur stundi fótbolta einu sinni í viku eða oftar. Þannig segist um og undir helmingur stráka og um þriðjungur stelpna að þau stundi fótbolta sem því nemur. Þá virðist nokkuð hátt hlutfall nemenda stunda sund og fylgja göngur eða hlaup þar í kjölfarið.

Tafla 4. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda tiltekna íþrótt *einu sinni í viku eða oftar*.

Stundar þú...	5. bekkur		6. bekkur		7. bekkur	
	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)
Handbolta	19,4 (312)	10,7 (171)	21 (342)	15,3 (240)	17,8 (312)	12,5 (218)
Fótbolta	41,4 (871)	29,1 (479)	52,1 (877)	33,2 (532)	52,9 (959)	30,8 (546)
Körfubolta	17,1 (274)	10,1 (158)	21,7 (352)	8,5 (132)	18,4 (323)	11,3 (198)
Fimleika	8,7 (137)	24,3 (392)	6,2 (99)	21,3 (333)	4,6 (80)	16,2 (287)
Frjálssar íþróttir	10,9 (170)	12,8 (201)	10,4 (165)	10,4 (158)	9,0 (155)	10,5 (181)
Tennis, badminton, borðtennis eða veggtennis	11 (173)	7 (109)	13,9 (222)	7,4 (114)	16,5 (287)	7,1 (124)
Sjálfsvarnariþróttir	15,6 (247)	4,3 (67)	12,4 (201)	4,3 (66)	10,9 (191)	3,8 (66)
Göngur eða hlaup	24,4 (388)	26,3 (415)	28,2 (455)	31 (486)	32,6 (572)	37 (652)
Sund	28,8 (454)	36,1 (576)	27,8 (446)	35,5 (556)	32 (562)	36,1 (632)
Skíði, snjóbretti eða skauta	21,7 (354)	21 (336)	23,5 (387)	17,7 (281)	24,7 (439)	19,5 (345)

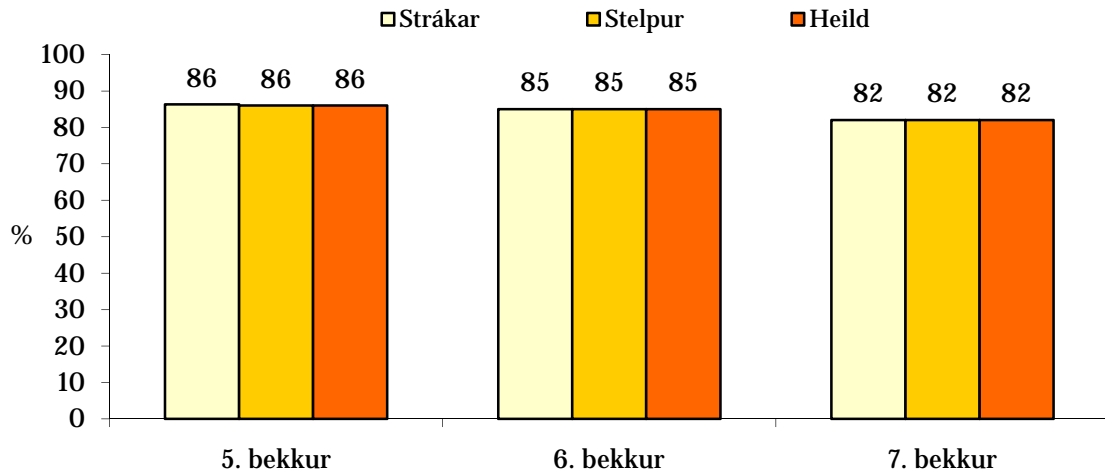
Ef litið er til þátttöku nemenda í öðru tómsundastarfi má sjá (tafla 5) að af þessum fyrirfram tilgreindu félags- og tómsundastörfum er algengast að nemendur í 5., 6. og 7. bekk taki þátt í félags- og tómsundastarfi í félagsmiðstöð. Þannig segjast tæp 11% stráka og rúm 10% stelpna í 5. bekk taka þátt í slíku einu sinni í viku eða oftar. Um 13% nemenda í 6. bekk tekur þátt í starfi félagsmiðstöðva einu sinni í viku eða oftar og rétt innan við 19% stráka og 16% stelpna í 7. bekk. Þátttaka stelpna í dansi er töluverð og segist um eða yfir 25% stelpna taka þátt í dansi einu sinni í viku eða oftar.

Tafla 5. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast stunda slíkt *einu sinni í viku eða oftar*.

Stundar þú...	5. bekkur		6. bekkur		7. bekkur	
	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)
Félags- og tómsundastarf í félagsmiðstöð	10,7 (187)	10,2 (174)	12,6 (221)	12,8 (217)	18,6 (346)	15,6 (284)
Dans	7,0 (122)	25,4 (439)	5,7 (99)	27,6 (474)	3,7 (68)	26,9 (493)
Skátastarf	6,4 (112)	6,0 (101)	3,9 (68)	4,9 (82)	5,0 (93)	4,5 (82)
Hestamennsku	5,6 (97)	9,8 (169)	5,1 (89)	9,3 (160)	5,2 (97)	11 (201)
Skák	6,3 (109)	3,8 (65)	7,3 (127)	2,0 (34)	5,0 (92)	0,8 (15)
K.F.U.M eða K.F.U.K	3,1 (54)	7,7 (131)	3,1 (54)	6,2 (105)	2,6 (49)	5,1 (93)

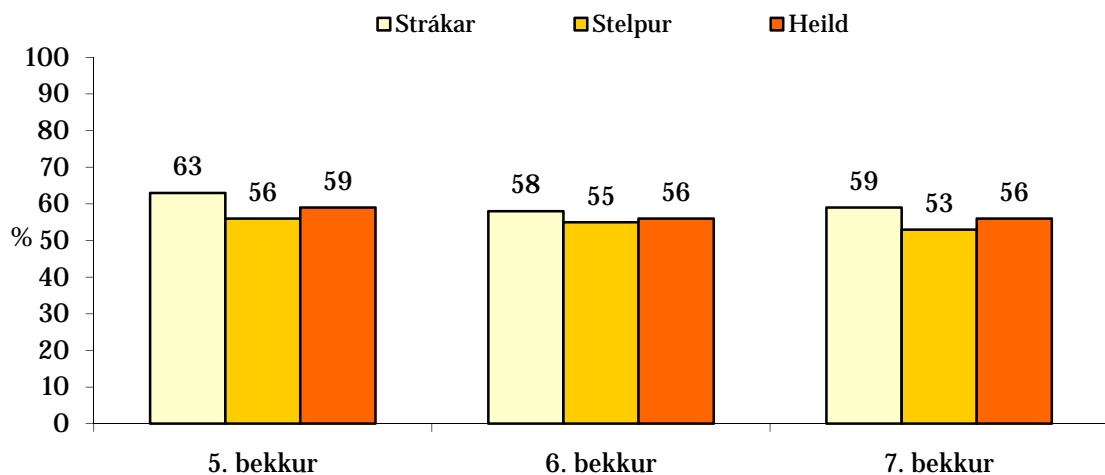

Ef litið er til þess hvernig nemendum líkar við starfsmenn íþróttafélagsins, má sjá (mynd 43) að mikill meirihluti nemenda segir að þeim líki frekar eða mjög vel við þá starfsmenn. Hlutfallið er eins hjá strákum og stelpum og afar áþekkt milli bekkjardeilda. Þannig segja á bilinu 82-86 nemenda að þeim líki frekar eða mjög vel við starfsmenn íþróttafélagsins.

Mynd 43. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líki *frekar eða mjög* vel við *starfsmenn íþróttafélagsins*.

Að sama skapi segir meirihluti nemenda að þeim líki frekar eða mjög vel við þá starfsmenn sem eru með þeim í öðru frístundastarfi. Hér kemur þó fram ákveðinn munur á milli stelpna annars vegar og stráka hins vegar. Þannig eru strákar hlutfallslega líklegri en stelpur til að segja að sér líki vel við þá starfsmenn (mynd 44).

Mynd 44. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líki *frekar eða mjög* vel við *starfsmenn sem eru með þeim í öðru frístundastarfi* (t.d. í námskeiðum í skólanum, félagsmiðstöðvum eða annars staðar).

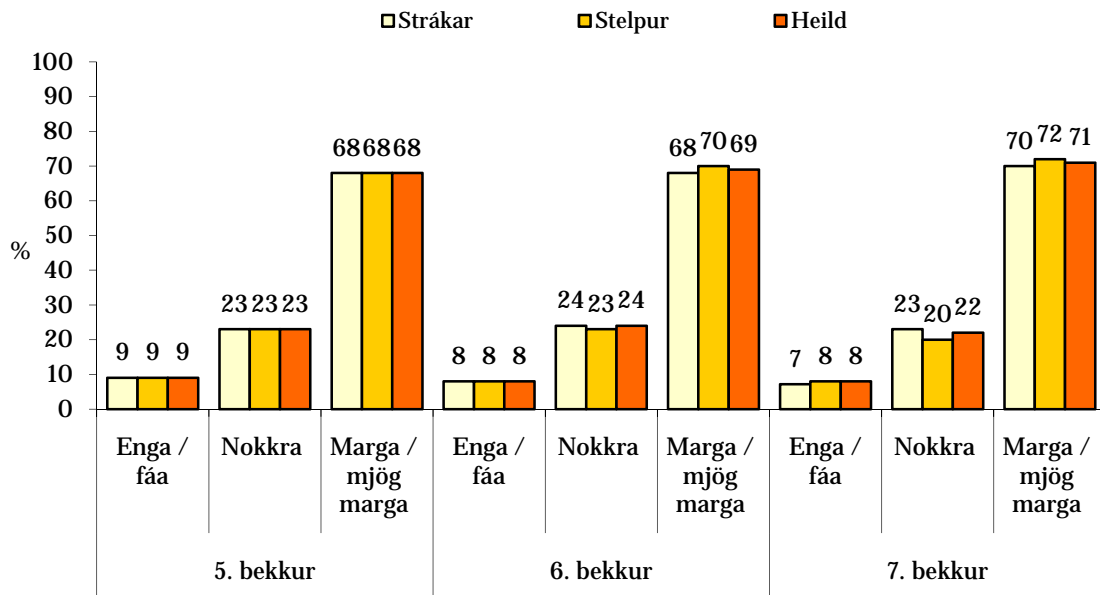
Nemendur voru inntir eftir því hvort þeir stunduðu tónlistar- eða söngnám í vetur. Í töflu 6 má sjá að um og yfir þriðjungur nemenda í 5., 6. og 7. bekk stundar slíkt nám sem nemur 1 sinni til 3 sinnum í viku. Af töflunni má einnig lesa að stelpur eru hlutfallslega líklegri en strákar til að stunda nám í tónlist eða söng.

Tafla 6. Stundar þú tónlistarnám eða söngnám í vetur? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Heild % (fjöldi)
5. bekkur	Aldrei eða sjaldnar en 1 sinni í mánuði	68,4 (1290)	51,9 (949)	60,3 (2231)
	1-3 sinnum í mánuði	2,7 (50)	3,2 (58)	2,9 (108)
	1-3 sinnum í viku	26,4 (498)	39,6 (724)	32,9 (1222)
	4 sinnum í viku eða oftár	2,5 (48)	5,4 (99)	4 (147)
6. bekkur	Aldrei eða sjaldnar en 1 sinni í mánuði	68,4 (1257)	56,8 (1026)	62,7 (2283)
	1-3 sinnum í mánuði	3,4 (62)	2,7 (48)	3,0 (110)
	1-3 sinnum í viku	25,7 (472)	35,5 (640)	30,5 (1112)
	4 sinnum í viku eða oftár	2,6 (47)	5,0 (91)	3,8 (138)
7. bekkur	Aldrei eða sjaldnar en 1 sinni í mánuði	70,5 (1368)	60,5 (1136)	65,6 (2504)
	1-3 sinnum í mánuði	2,5 (48)	1,7 (31)	2,1 (79)
	1-3 sinnum í viku	24,5 (475)	33,7 (633)	29 (1108)
	4 sinnum í viku eða oftár	2,5 (49)	4,1 (77)	3,3 (126)

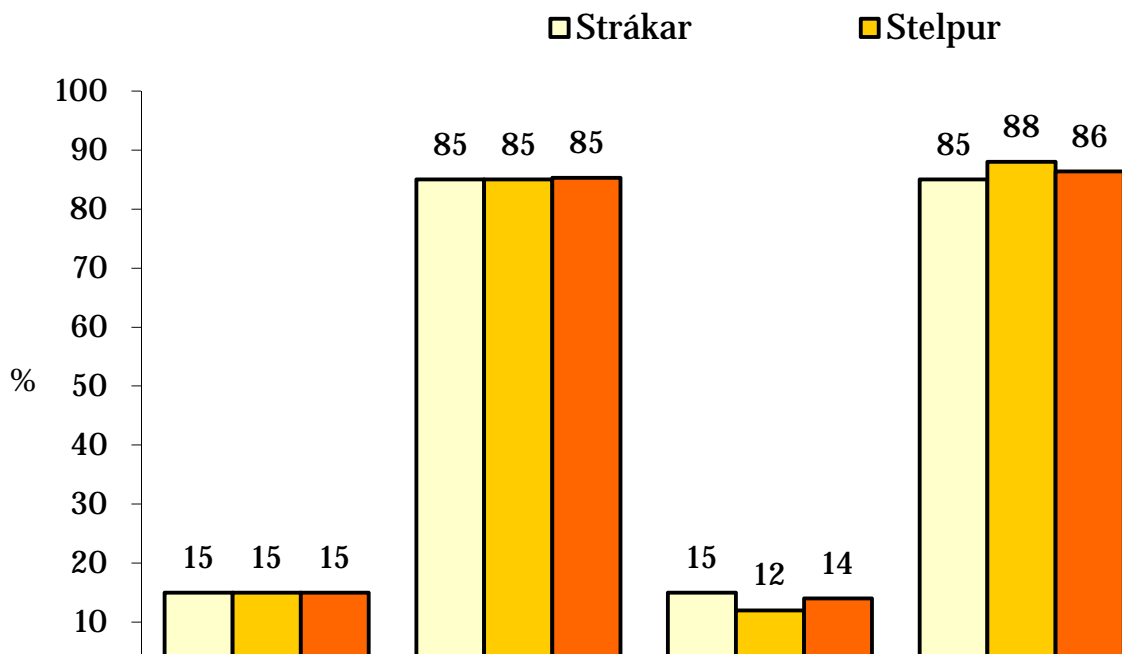
Vinir

Þegar skoðað er hversu vinamargir nemendur í 5., 6. og 7. bekk grunnskóla landsins segjast vera má sjá (mynd 45) að meirihluti þeirra segist eiga marga eða mjög marga vini. Hlutfallið eykst jafnframt lítið eitt eftir því sem nemendur verða eldri. Þannig segjast um 68% fimmtubekkinga að þeir eigi marga eða mjög marga vini á meðan 69% nemenda í 6. bekk svarar því til og 71% sjöundubekkinga. Athygli vekur að hér kemur fram nær enginn á milli stráka og stelpna. Það er þó vert að taka fram að um það bil einn af hverjum tíu nemendum í 5. bekk og um 8% nemenda í 6. og 7. bekk segja að þeir eigi fáa eða enga vini.

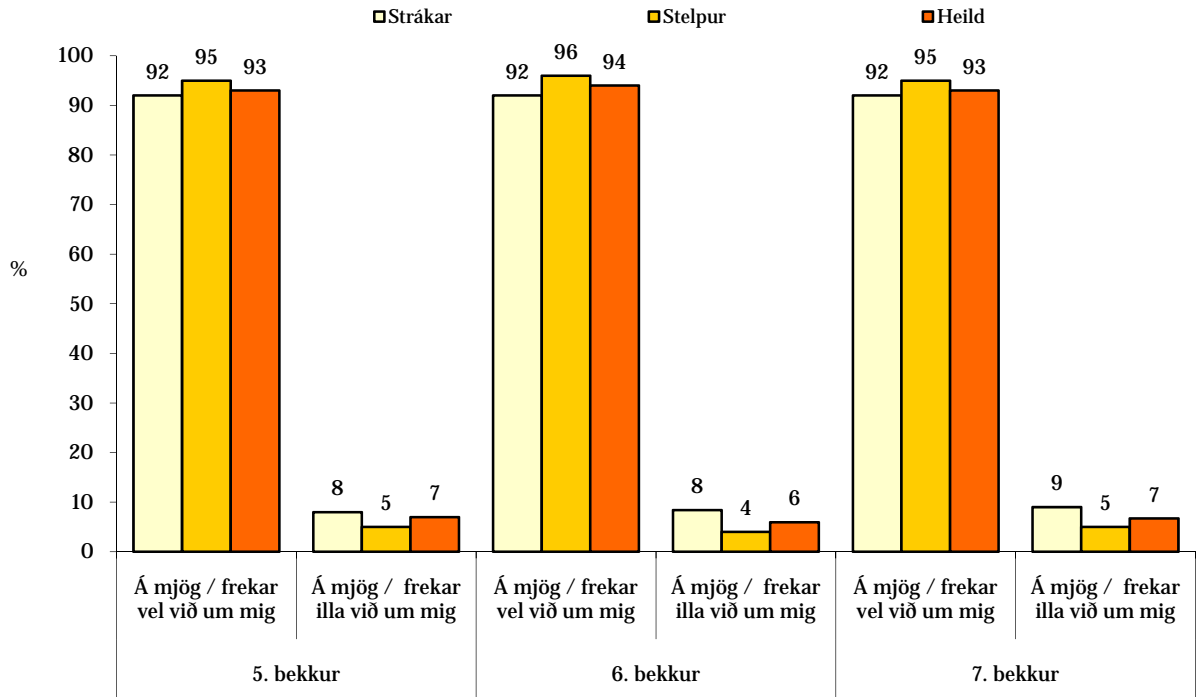
Mynd 45. Hversu marga vini eða vinkonur áttu í skólanum? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Þegar nemendur eru inntir eftir því hversu oft þeir séu með vinum eða vinkonum sínum eftir skóla eða um helgar má sjá (mynd 46) að ríflega átta af hverjum 10 nemendum segist vera stundum eða oft með vinum sínum á þeim tíma. Þá svara um 15% nemenda í 5. bekk, 14% í 6. bekk og 13% nemenda í 7. bekk að þeir séu sjaldan, næstum aldrei eða aldrei með vinum sínum eftir skóla eða um helgar.

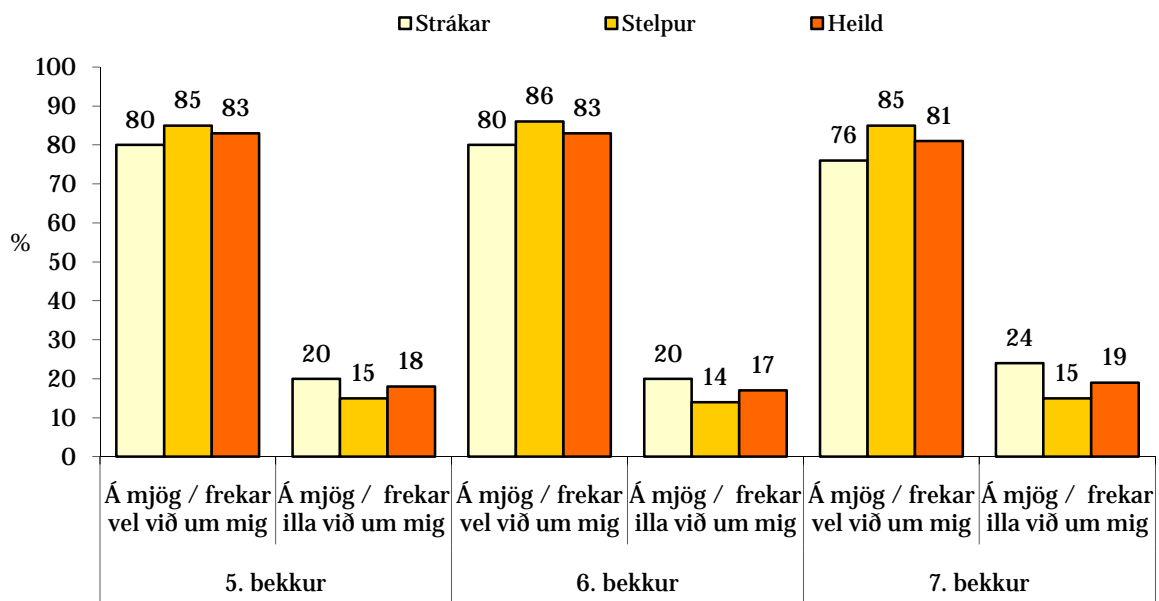
Mynd 46. Hversu oft ert þú með vinum eða vinkonum þínum eftir skóla eða um helgar? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Ef litið er til þess hvort foreldrar þekki vini eða vinkonur barna sinna kemur í ljós að slíkt á mjög eða frekar vel við um mikinn meirihluta nemendanna (mynd 47). Þannig segja 95% stelpna og 92% stráka í 5. bekk að það eigi mjög eða frekar vel við um þau að foreldrar þeirra þekki vini /vinkonur þeirra. 96% stelpna og 92% stráka í 6. bekk segir slíkt eiga við um þau og 95% stelpna og 92% stráka í 7. bekk svarar því til.

Mynd 47. Foreldrar mínir þekkjá vini/vinkonur mína(r). Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Mikill meirihluti nemenda er einnig á því að foreldrar þeirra þekki foreldra vina og vinkvenna sinna (mynd 48). Þó segja um 18% nemenda í 5. bekk, 17% í 6. bekk og 19% nemenda í 7. bekk að það eigi mjög eða frekar illa við um þau að foreldrar þeirra þekki foreldra vina eða vinkvenna sinna.

Mynd 48. Foreldrar mínir þekkja foreldra vina/vinkvenna minna.
Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Stríðni

Í eftirfarandi kafla eru settar fram niðurstöður spurninga er lúta að stríðni og einelti meðal nemenda í 5., 6. og 7. bekk. Þegar litið er til þess hversu algengt það er að nemendur segi að þeir hafi sjálfir tekið þátt í að stríða öðrum má sjá að hlutfallslega fáir nemendur segja að þeir hafi tekið þátt með nokkrum öðrum krökkum að stríða einum krakka (tafla 7). Mikill meirihluti nemenda segir að þeir hafi aldrei tekið þátt í slíku og á það við um allar bekkjardeildir. Hér kemur þó fram munur á milli stelpna og stráka þar sem strákar eru líklegri til að hafa tekið þátt í slíku.

Tafla 7. Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? Þú varst með nokkrum krökkum að stríða einum krakka. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Heild % (fjöldi)
5. bekkur	Aldrei	66 (1226)	86 (1581)	76 (2807)
	Næstum aldrei	19 (351)	9 (172)	14 (523)
	Sjaldan	10 (181)	4 (64)	7 (245)
	Stundum	5 (88)	1 (21)	3 (109)
	Oft	1 (20)	0 (1)	1 (21)
6. bekkur	Aldrei	65 (1200)	84 (1516)	75 (2716)
	Næstum aldrei	22 (400)	11 (202)	17 (602)
	Sjaldan	9 (173)	3 (61)	6 (234)
	Stundum	3 (57)	1 (17)	3 (74)
	Oft	1 (9)	0 (0)	0 (9)
7. bekkur	Aldrei	67 (1293)	85 (1591)	76 (2884)
	Næstum aldrei	22 (421)	11 (203)	16 (624)
	Sjaldan	8 (160)	3 (62)	6 (222)
	Stundum	3 (51)	1 (20)	2 (71)
	Oft	1 (13)	0 (5)	1 (18)

Að sama skapi segist mikill meirihluti nemenda aldrei hafa verið með nokkrum krökkum að meiða einn krakka (tafla 8). Sem fyrr er það þó líklegra að strákar hafi einhvern tíma tekið þátt í slíku.

Þá er það sjaldgæft að nemendur hafi síðastliðinn vetur verið með nokkrum krökkum í því að ráðast á annan hóp (tafla 9). Mikill meirihluti nemenda í öllum bekkjardeildum segist þó aldrei hafa tekið þátt í slíku. Svipað mynstur kemur einnig fram þegar niðurstöður eru skoðaðar fyrir spurninguna – hversu oft hefur það gerst í vetur að þú varst með mörgum krökkum sem skildu einn krakka útundan (tafla 10). Þannig segjast nær átta af hverjum 10 nemendum aldrei hafa tekið þátt í slíku athæfi.

Tafla 8. Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? Þú varst með nokkrum krökkum að meiða einn krakka. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Heild % (fjöldi)
5. bekkur	Aldrei	83 (1529)	96 (1750)	89 (3279)
	Næstum aldrei	11 (206)	4 (66)	7 (272)
	Sjaldan	4 (75)	0 (8)	2 (83)
	Stundum	1 (24)	0 (4)	1 (28)
	Oft	1 (11)	0 (1)	0 (12)
6. bekkur	Aldrei	82 (1494)	96 (1731)	89 (3225)
	Næstum aldrei	13 (231)	3 (48)	8 (279)
	Sjaldan	4 (63)	1 (14)	2 (77)
	Stundum	1 (21)	0 (3)	1 (24)
	Oft	0 (7)	0 (0)	0 (7)
7. bekkur	Aldrei	86 (1659)	96 (1810)	91 (3469)
	Næstum aldrei	10 (200)	3 (49)	7 (249)
	Sjaldan	2 (46)	1 (14)	2 (60)
	Stundum	1 (17)	0 (3)	1 (20)
	Oft	0 (6)	0 (3)	0 (9)

Tafla 9. Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? Þú varst með nokkrum krökkum sem réðust á annan hóp. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Heild % (fjöldi)
5. bekkur	Aldrei	73 (1353)	91 (1661)	82 (3014)
	Næstum aldrei	14 (261)	6 (114)	10 (375)
	Sjaldan	7 (135)	2 (28)	4 (163)
	Stundum	3 (63)	1 (11)	2 (74)
	Oft	2 (34)	0 (5)	1 (39)
6. bekkur	Aldrei	74 (1345)	92 (1656)	83 (3001)
	Næstum aldrei	14 (257)	5 (94)	10 (351)
	Sjaldan	7 (134)	2 (28)	5 (162)
	Stundum	4 (65)	1 (14)	2 (79)
	Oft	2 (29)	0 (1)	1 (30)
7. bekkur	Aldrei	76 (1471)	92 (1735)	84 (3206)
	Næstum aldrei	12 (236)	5 (102)	9 (338)
	Sjaldan	7 (131)	1 (24)	4 (155)
	Stundum	3 (66)	1 (14)	2 (80)
	Oft	1 (22)	0 (5)	1 (27)

Tafla 10. Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? Þú varst með mörgum krökkum sem skildu einn krakka útundan. Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Heild % (fjöldi)
5. bekkur	Aldrei	76 (1401)	84 (1540)	80 (2941)
	Næstum aldrei	16 (289)	11 (209)	14 (498)
	Sjaldan	5 (96)	3 (60)	4 (156)
	Stundum	2 (38)	1 (17)	2 (55)
	Oft	1 (19)	0 (3)	1 (22)
6. bekkur	Aldrei	76 (1385)	82 (1474)	79 (2859)
	Næstum aldrei	17 (306)	13 (240)	15 (546)
	Sjaldan	5 (92)	3 (56)	4 (148)
	Stundum	2 (27)	1 (19)	1 (46)
	Oft	1 (14)	0 (8)	1 (22)
7. bekkur	Aldrei	75 (1438)	83 (1555)	79 (2993)
	Næstum aldrei	18 (347)	13 (247)	16 (594)
	Sjaldan	5 (102)	3 (52)	4 (152)
	Stundum	1 (26)	1 (22)	1 (48)
	Oft	1 (12)	0 (5)	0 (17)

Í töflum 11 til 14 má sjá hversu algengt það er að nemendur hafi sjálfir orðið fyrir stríðni af einhverju tagi. Í ljós kemur að meirihluti nemenda hafði ekki upplifað stríðni af hálfu nokkurra krakka (tafla 11). Þannig segjast um 60% nemenda í 5. bekk, 64% í 6. bekk og 71% nemenda í 7. bekk að slíkt hafi aldrei gerst hjá þeim í vetur. Engu að síður sýna þessar sömu niðurstöður að 156 fimmtubekkingar, 105 sjöttubekkingar og 79 sjöundubekkingar hafi upplifað slíkt oft.

Þegar litið er til annarra þátta (töflur 12 til 14) má sjá að svipað hlutfall nemenda segist aldrei hafa upplifað þá þætti sem spurt er um, en engu að síður er ákveðinn fjöldi nemenda sem þarf oft að glíma við stríðni af einhverjum toga. Niðurstöður sýna einnig að slíkt er hlutfallslega algengara meðal nemenda í 5. bekk í samanburði við aðrar bekkjardeildir.

Tafla 11. Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? *Nokkrir krakkar stríddu þér einni/einum.* Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Heild % (fjöldi)
5. bekkur	Aldrei	54 (1004)	65 (1192)	59 (2196)
	Næstum aldrei	19 (349)	15 (282)	17 (631)
	Sjaldan	13 (233)	9 (165)	11 (398)
	Stundum	10 (179)	8 (140)	9 (319)
	Oft	6 (102)	3 (54)	4 (156)
6. bekkur	Aldrei	59 (1080)	70 (1250)	64 (2330)
	Næstum aldrei	20 (362)	14 (254)	17 (616)
	Sjaldan	10 (184)	7 (123)	9 (307)
	Stundum	8 (139)	7 (126)	7 (265)
	Oft	4 (66)	2 (39)	3 (105)
7. bekkur	Aldrei	67 (1299)	76 (1417)	71 (2716)
	Næstum aldrei	17 (329)	13 (244)	15 (573)
	Sjaldan	7 (143)	6 (111)	7 (254)
	Stundum	6 (109)	4 (80)	5 (189)
	Oft	3 (54)	1 (25)	2 (79)

Tafla 12. Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér i vetur? *Nokkrir krakkar réðust á þig eina/einn og meiddu þig.*
Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Heild % (fjöldi)
5. bekkur	Aldrei	68 (1244)	83 (1507)	75 (2751)
	Næstum aldrei	14 (261)	8 (152)	11 (413)
	Sjaldan	9 (174)	4 (78)	7 (252)
	Stundum	6 (107)	4 (63)	5 (170)
	Oft	3 (58)	1 (19)	2 (77)
6. bekkur	Aldrei	73 (1332)	89 (1598)	81 (2930)
	Næstum aldrei	13 (237)	6 (98)	9 (335)
	Sjaldan	7 (122)	3 (48)	5 (170)
	Stundum	5 (87)	2 (36)	3 (123)
	Oft	2 (38)	1 (11)	1 (49)
7. bekkur	Aldrei	82 (1574)	92 (1733)	87 (3307)
	Næstum aldrei	11 (207)	5 (90)	8 (297)
	Sjaldan	4 (76)	2 (31)	3 (107)
	Stundum	2 (39)	1 (15)	1 (54)
	Oft	2 (30)	1 (9)	1 (39)

Tafla 13. Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? *Nokkrir krakkar réðust á hóp sem þú varst með.*

Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Heild % (fjöldi)
5. bekkur	Aldrei	69 (1270)	82 (1501)	76 (2771)
	Næstum aldrei	15 (275)	9 (169)	12 (444)
	Sjaldan	10 (176)	6 (86)	7 (262)
	Stundum	4 (65)	3 (47)	3 (112)
	Oft	3 (53)	1 (20)	2 (73)
6. bekkur	Aldrei	73 (1324)	85 (1519)	79 (2843)
	Næstum aldrei	14 (253)	10 (174)	12 (427)
	Sjaldan	7 (122)	3 (49)	5 (171)
	Stundum	4 (71)	3 (44)	3 (115)
	Oft	3 (46)	0 (8)	2 (54)
7. bekkur	Aldrei	81 (1571)	89 (1675)	85 (3246)
	Næstum aldrei	11 (215)	8 (141)	9 (356)
	Sjaldan	4 (75)	2 (30)	2 (105)
	Stundum	2 (45)	1 (22)	2 (67)
	Oft	1 (23)	0 (8)	1 (31)

Tafla 14. Hversu oft hefur þetta gerst hjá þér í vetur? *Margir krakkar skildu þig eftir útundan.* Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.

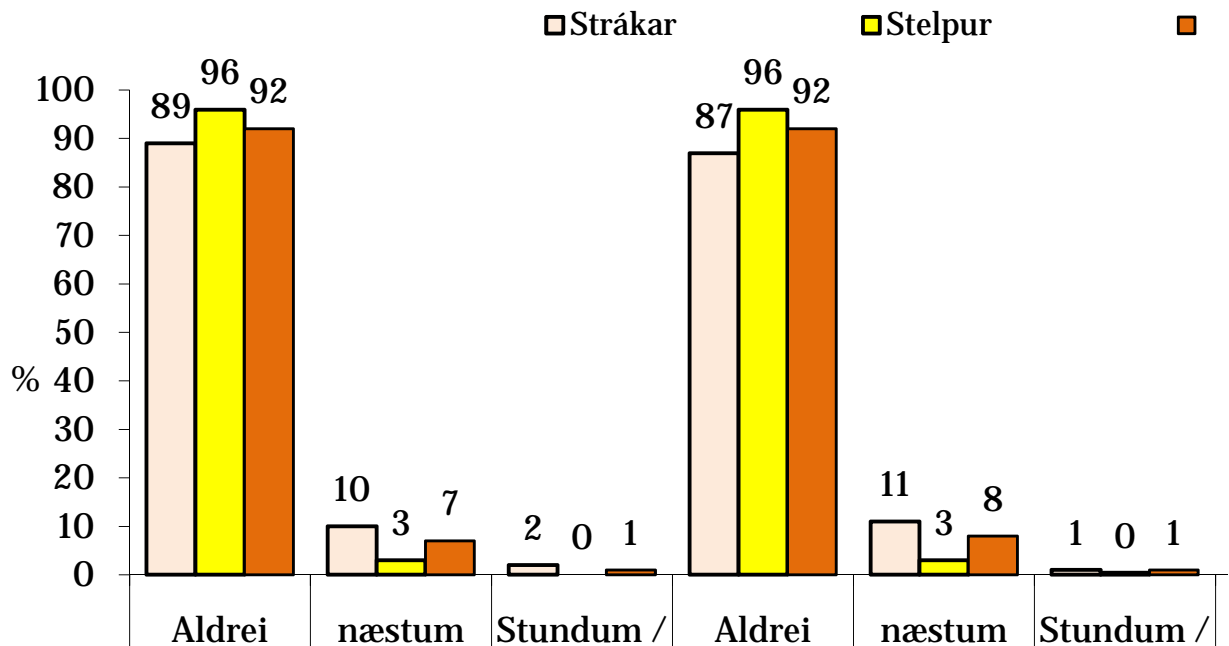
Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Heild % (fjöldi)
5. bekkur	Aldrei	67 (1241)	67 (1230)	67 (2741)
	Næstum aldrei	15 (268)	16 (287)	15 (555)
	Sjaldan	8 (152)	7 (134)	8 (286)
	Stundum	6 (107)	5 (92)	5 (199)
	Oft	4 (81)	4 (81)	4 (162)
6. bekkur	Aldrei	72 (1313)	70 (1256)	71 (2569)
	Næstum aldrei	14 (246)	16 (280)	15 (526)
	Sjaldan	6 (113)	6 (99)	6 (212)
	Stundum	4 (77)	6 (102)	5 (179)
	Oft	4 (69)	3 (59)	4 (128)
7. bekkur	Aldrei	78 (1495)	76 (1421)	77 (2916)
	Næstum aldrei	12 (235)	13 (237)	12 (472)
	Sjaldan	4 (79)	4 (83)	4 (162)
	Stundum	3 (49)	4 (75)	3 (124)
	Oft	4 (70)	3 (59)	3 (129)

Í þessu sambandi er fróðlegt að skoða hvar þeim nemendum sem verða fyrir stríðni er helst strítt. Í töflu 16 hafa allir svarmöguleikar verið settir fram og niðurstöður greindar eftir bekkjardeildum og kyni. Hér vekur óneitanlega athygli hversu hátt hlutfall nemenda segir að þeim sé strítt á skólalóðinni og jafnframt er hlutfallið nokkuð hátt þegar litið er til stríðni á göngum skólans.

Tafla 15. Svör nemenda í 5., 6. og 7. bekk við spurningunni: á hvaða stöðum er þér helst strítt? (Stundum eða oft)

Ef strítt, þá hvar.	5. bekkur		6. bekkur		7. bekkur	
	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)
Í kennslustundum	3,7 (66)	3,8 (67)	3,3 (58)	3,3 (58)	3,3 (62)	2,6 (48)
Á göngunum	5,4 (97)	4,8 (86)	4,6 (82)	3,6 (64)	4,5 (86)	3,6 (66)
Í leikfimi eða sundi	4,7 (83)	3,4 (60)	3,6 (63)	3,6 (63)	3,6 (69)	2,7 (51)
Í búningsklefum eða sturtu	5,9 (104)	3,1 (54)	4,0 (71)	2,3 (41)	3,1 (59)	1,7 (32)
Í frímínútum á skólalóðinni	15,2 (275)	14,6 (262)	12,4 (222)	9,1 (162)	8,0 (152)	6,0 (111)
Á leið í og úr skóla	4,6 (81)	4,4 (78)	3,1 (54)	2,8 (50)	2,2 (41)	1,3 (24)
Á MSN eða spjallrásum	1,2 (21)	2,2 (38)	1,9 (33)	3,2 (56)	1,3 (24)	3,6 (67)
Í frítíma mínum	3,8 (67)	3,2 (56)	2,4 (42)	2,2 (38)	1,9 (35)	2,1 (39)
Í síma eða með SMS skilaboðum	1,4 (25)	2,0 (35)	1,3 (22)	2,1 (38)	0,8 (15)	1,6 (29)
Í matsal eða í matartímum	3,6 (64)	3,5 (62)	2,7 (48)	2,6 (45)	2,2 (42)	2,3 (42)

Á mynd 49 má sjá að mikill meirihluti nemenda segist aldrei hafa strítt krakka í vetur af því að hann væri útlendingur eða hefði fæðst í útlöndum. Slík stríðni virðist þó vera greinanleg og segjast á bilinu 9-11% stráka og 3-4% stelpna hafa strítt (sjaldan eða næstum aldrei) krakka í vetur sökum þess að hann væri útlendingur eða hafi fæðst í útlöndum.

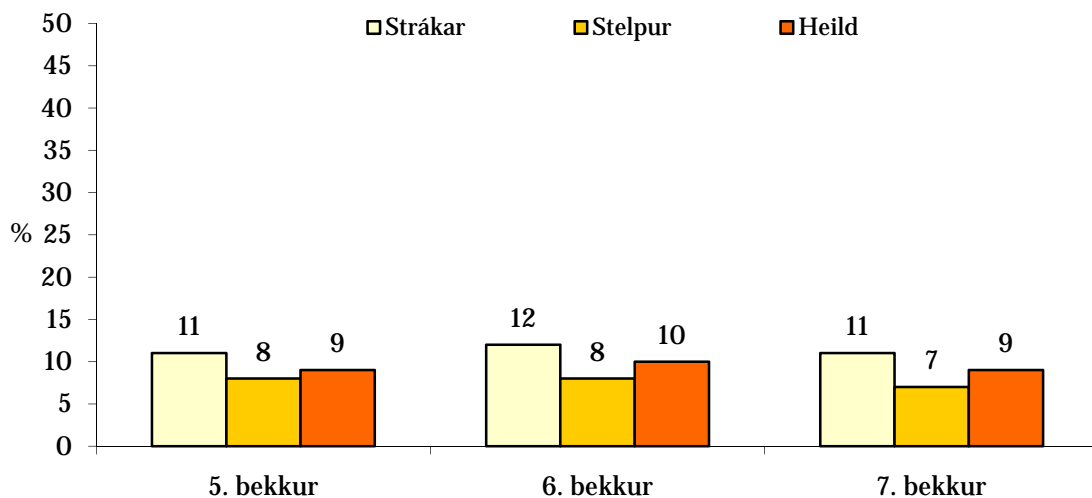
Mynd 49. Hefur þú strítt einhverjum krakka í vetur af því að hann eða hún er útlendingur eða fæddist í útlöndum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk, greint eftir kyni.

Nám og skóli

Tengsl nemenda við skólann sinn og líðan þeirra í honum skiptir máli fyrir almenna líðan þeirra⁴⁴. Það er því mikilvægt að nemendum, stelpum jafnt sem stráku, líði vel í skólanum sínum og að þeir tengist honum og náminu sjálfu sterkum böndum. Niðurstöður rannsókna benda til að skuldbinding barna við nám og skóla hafi mikilvæg og jákvæð áhrif á þá og dragi úr líkum á áhættuhegðun, svo sem vímuefnaneyslu⁴⁵ og ofbeldishegðun⁴⁶. Rannsóknir hafa einnig sýnt fram á að nemendur sem eru jákvæðir gagnvart skólanum og líður vel í honum eru alla jafna líklegri en aðrir nemendur til að leggja á sig það sem þarf til að gera vel í námi sínu⁴⁷.

Þegar skoðað er hlutfall þeirra nemenda sem segja að þeim finnist námið oft eða alltaf of erfitt má sjá (mynd 50) að um einn af hverjum 10 nemendum hafa slíka tilfinningu í garð námsins. Hér má greina mun á milli kynja þar sem strákar eru líklegri til að finnst námið oft eða alltaf of erfitt. Þannig svara 11% stráka í 5. bekk, 12% stráka í 6. bekk og 11% í 7. bekk því til. Hvað stelpurnar varðar þá segja um 9-10% þeirra að þeim finnist námið oft eða alltaf of erfitt.

Mynd 50. Finnst þér námið vera of erfitt? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnst námið vera *oft eða alltaf of erfitt*, greint eftir kyni.

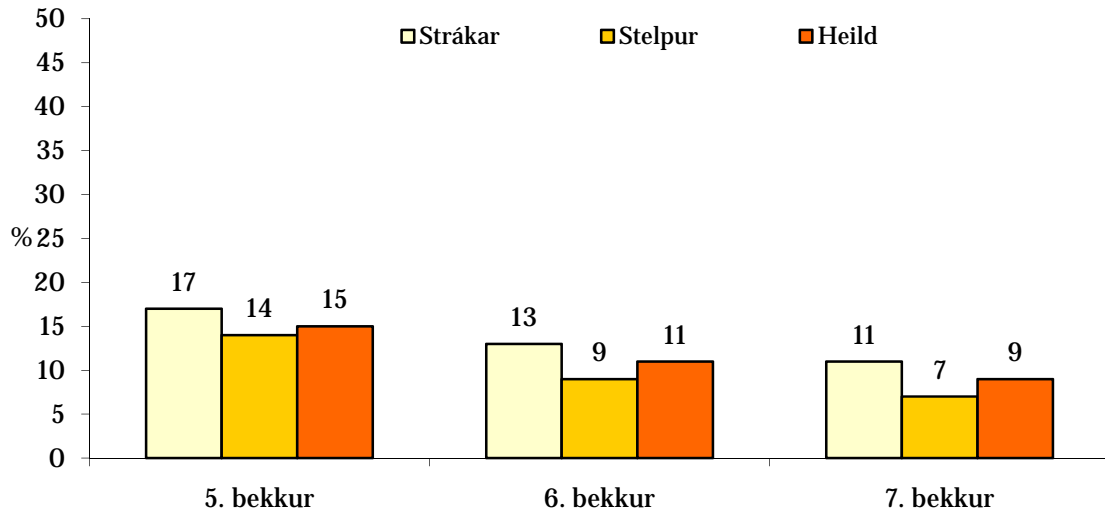
⁴⁴ Coleman, 1988, Hirchi, 1969.

⁴⁵ Ingibjörg Kaldalóns, 1996, Hera Hallbera Björnsdóttir o.fl. 2003.

⁴⁶ Hera Hallbera Björnsdóttir o.fl. 2003.

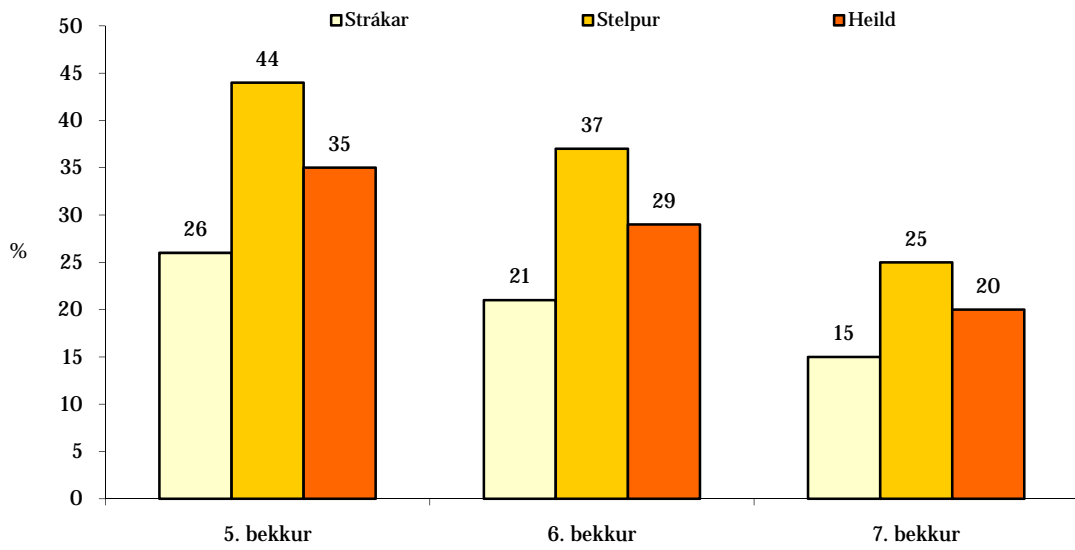
⁴⁷ Sigfusdóttir o.fl., 2007, Sanders, 1998.

Á mynd 51 má aftur á móti sjá hlutfall þeirra nemenda sem segja að þeim finnist námið oft eða alltaf of létt. Hlutfallið er hæst meðal nemenda í 5. bekk (um 17%), 13% svara því til þegar niðurstöður eru skoðaðar fyrir 6. bekk og 11% sjöundubekkinga segja að þeim finnist námið oft eða alltaf of létt. Hér má greina svipað mynstur og niðurstöður sýndu fyrir nemendur sem finnst námið of erfitt og eru strákar þannig hlutfallslega líklegri til að segja að þeim finnist námið oft eða alltaf of létt.

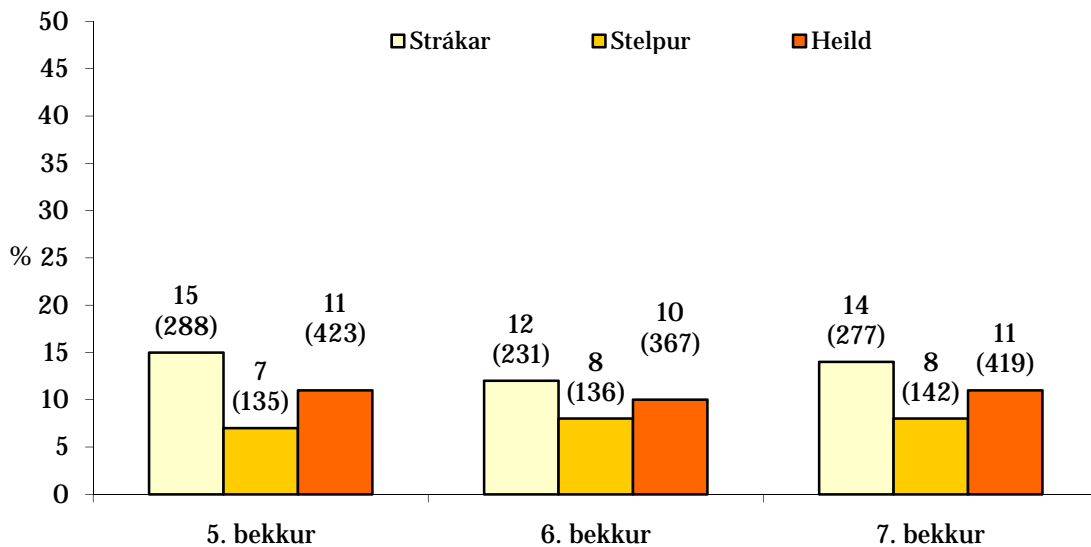
Mynd 51. Finnst þér námið vera of létt? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnist námið vera *oft eða alltaf of létt*, greint eftir kyni.

Skýr munur á milli kynja kemur fram þegar litið er til þess hvort nemendum finnist námið oft eða alltaf skemmtilegt (mynd 52). Þannig eru stelpur hlutfallslega mun líklegri en strákar til að svara því til. Hér vekur athygli hversu lágt hlutfallið er þegar litið er til nemenda í heild (óháð kyni). Þannig segja einungis 35% fimmtubekkinga að þeim finnist námið oft eða alltaf skemmtilegt, innan við þriðjungur nemenda í 6. bekk svarar því til og um það bil fimmtungur nemenda í 7. bekk. Hér vegur vissulega þungt lágt hlutfall stráka sem segja að þeim finnist námið skemmtilegt (oft eða alltaf). Myndin sýnir einnig mjög sterkt hvernig hlutfall nemenda sem finnst námið skemmtilegt lækkar eftir því sem nemendur eldast og á það bæði við um stráka og stelpur, þó stelpurnar séu eins og áður segir jákvæðari í garð námsins.

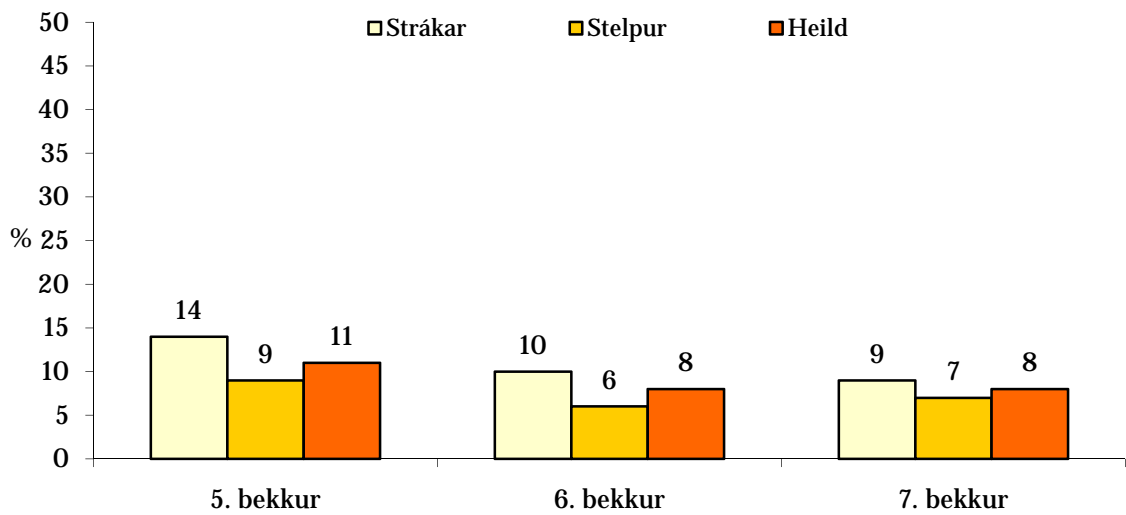
Mynd 52. Finnst þér námið vera skemmtilegt? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnst námið vera *oft eða alltaf skemmtilegt*, greint eftir kyni.

Í takt við þessar niðurstöður eru strákar mun líklegri en stelpur til að segja að þá langi oft eða alltaf til að hætta í skólanum (mynd 53). Slíkt á við um 15% stráka í 5. bekk á meðan hlutfallið er um 7% meðal stelpnanna. Í 6. bekk segja 12% stráka að þá langi til að hætta í skólanum (oft eða alltaf) en um 7% stelpna í þeirri bekkjardeild svara því til. Ef litið er til sjöundubekkinga þá langar 14% stráka og 8% stelpna oft eða alltaf til að hætta í skólanum.

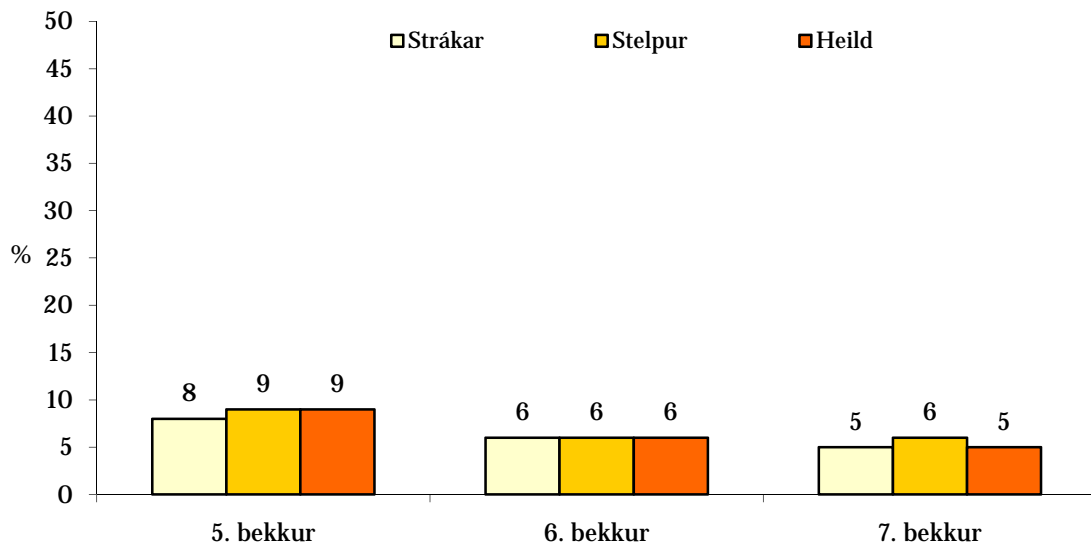
Mynd 53. Langar þig til að hætta í skólanum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þá langi oft eða alltaf til að hætta í skólanum, greint eftir kyni.

Þá voru nemendur beðnir um að svara því hversu oft þeim líði illa í kennslustundum. Mynd 54 sýnir að lágt hlutfall nemenda upplifir slíkt í sínu námi. Það eru þó engu að síður 11% nemenda í 5. bekk og um 8% nemenda í 6. og 7. bekk sem segja að þeim líði oft eða alltaf illa í kennslustundum. Hér kemur einnig fram munur á milli stráka og stelpna, þá sérstaklega í 5. bekk en þar segja 14% stráka á móti 9% stelpna að þeim líði frekar eða mjög illa í kennslustundum.

Mynd 54. Líður þér illa í kennslustundum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líði *frekar eða mjög illa í kennslustundum*, greint eftir kyni.

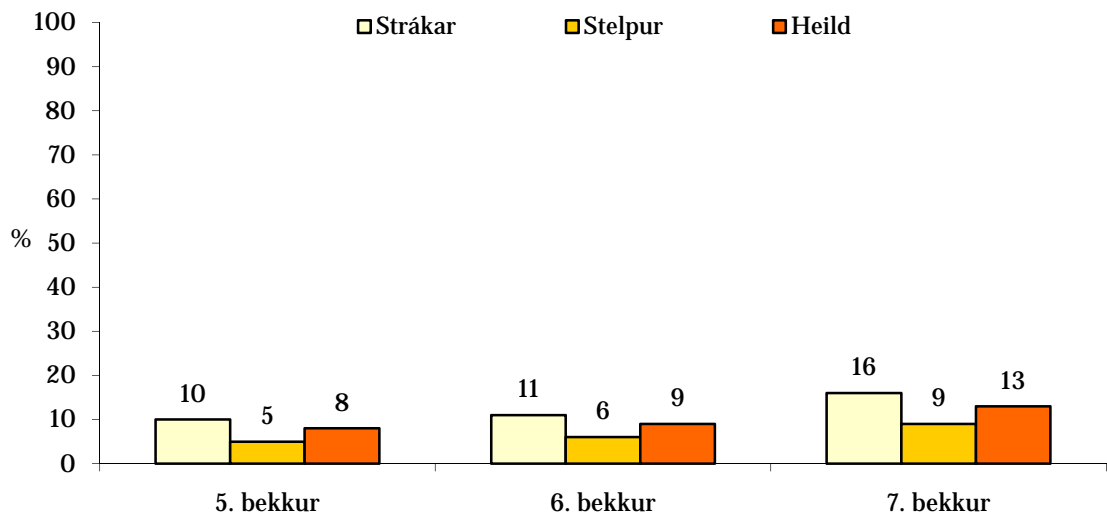
Að sama skapi sýna niðurstöður að fáum nemendum virðist líða oft eða alltaf illa í frímínútum (mynd 55). Sem fyrr er þó vert að hafa í huga að um 9% nemenda í 5. bekk, 6% nemenda í 6. bekk og 5% nemenda í 7. bekk segja að þeim líði frekar eða mjög illa í frímínútum.

Mynd 55. Líður þér illa í frímínútum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líði frekar eða mjög illa í frímínútum, greint eftir kyni.

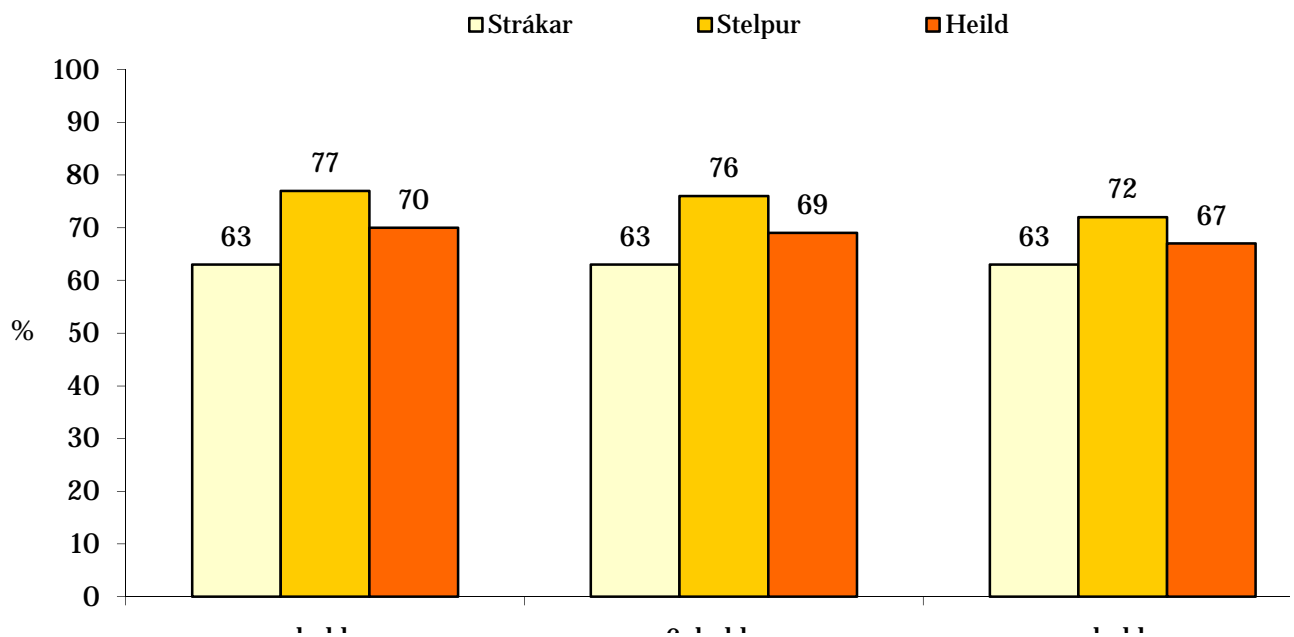
Minnihluti nemenda segir að sér líki frekar eða mjög illa við kennarana (mynd 56). Hlutfall þeirra sem segja svo vera er þó hæst meðal nemenda í 7. bekk þar sem 13% segja að sér líki frekar eða mjög illa við kennarana. Hlutfallið lækkar í 9% þegar litið er til sjöttubekkinga og er enn lægra meðal nemenda í 7. bekk þar sem 8% svara því til.

Hér vekur jafnframt athygli sá munur er kemur fram milli stráka og stelpna. Þannig segja 10% stráka á móti 5% stelpna í 5. bekk að þeim líki frekar eða mjög illa við kennarana. Í 6. bekk er hlutfallið 11% meðal stráka á meðan 6% stelpna svara því til. Í 7. bekk segja 16% stráka að þeim líki frekar eða mjög illa við kennarana á meðan slíkt á við um 9% stelpna.

Mynd 56. Líkar þér vel við kennarana? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim líki frekar eða mjög illa við kennarana, greint eftir kyni.

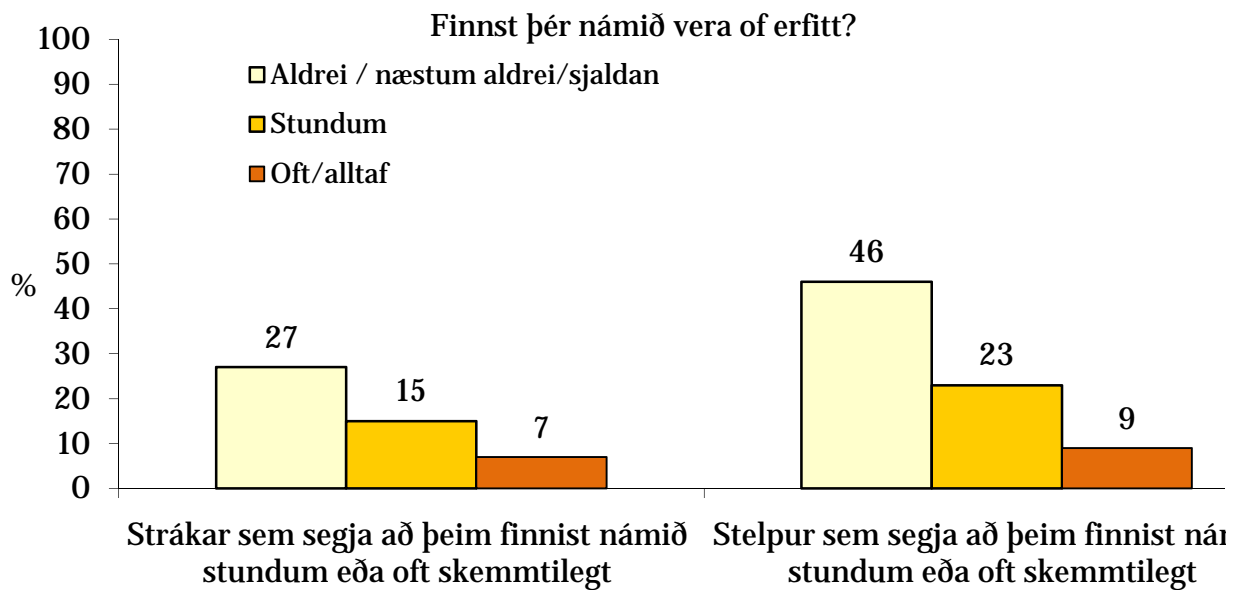
Meirihluti nemenda segir að kennararnir hrósi þeim stundum eða oft í skólanum. Ekki kemur fram mikill munur á milli bekkjardeilda, en niðurstöður sýna að stelpur eru hlutfallslega líklegri en strákar til að segja að kennararnir hrósi þeim í skólanum. Þannig segja um 77% stelpna á móti 63% stráka í 5. bekk að kennararnir hrósi þeim stundum eða oft í skólanum. Ef litið er til sjöttubekkinga þá er hlutfallið 63% meðal stráka á móti 76% stelpna. Í 7. bekk segja 63% stráka og um 72% stelpna að kennararnir hrósi þeim stundum eða oft í skólanum (mynd 57).

Mynd 57. Hversu oft hrósa kennararnir þér í skólanum? Hlutfall nemenda í 5., 6. og 7. bekk sem segja að *kennararnir hrósi þeim stundum eða oft í skólanum*, greint eftir kyni.

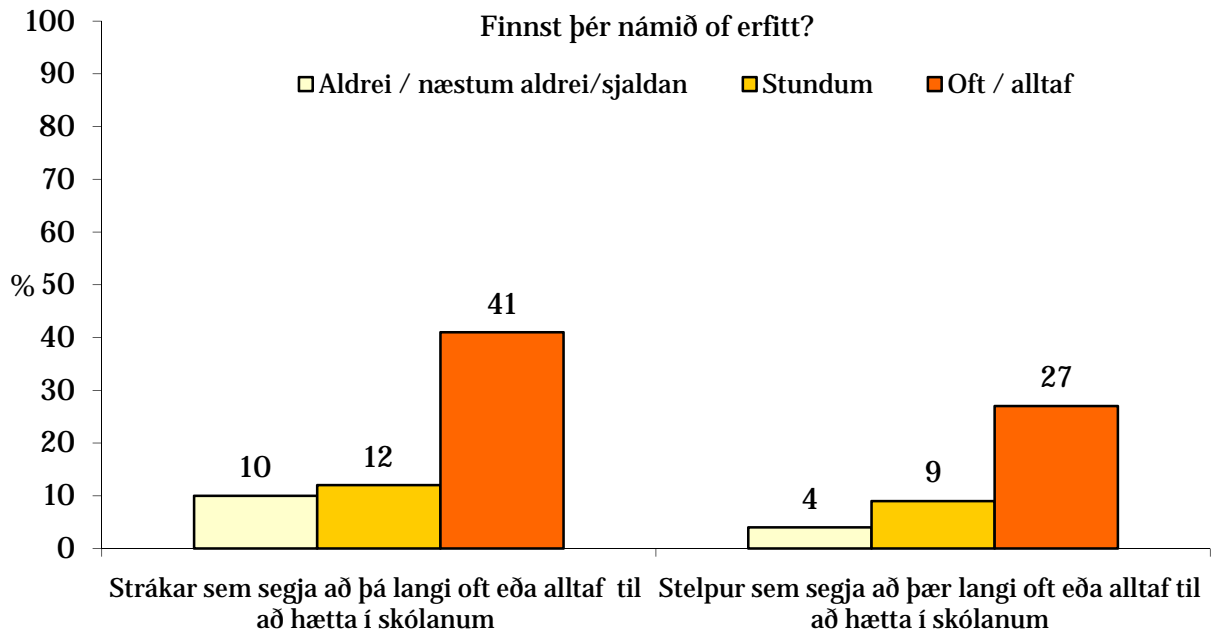

Í ljósi þeirra niðurstaðna sem raktar eru hér að framan er fróðlegt að skoða hvernig viðhorf til náms hefur áhrif á aðra þætti. Á mynd 48 má sjá hlutfall stráka og stelpna sem segja að þeim finnst námið oft eða alltaf skemmtilegt, greint eftir því hversu oft þau upplifa námið of erfitt. Myndin sýnir glögg að þeim nemendum sem finnst námið oft eða alltaf of erfitt eru ólíklegri til að telja námið skemmtilegt. Þannig segja einungis 7% stráka og 9% stelpna sem upplifa námið of erfitt (oft eða alltaf) að þeim finnst námið skemmtilegt (oft eða alltaf).

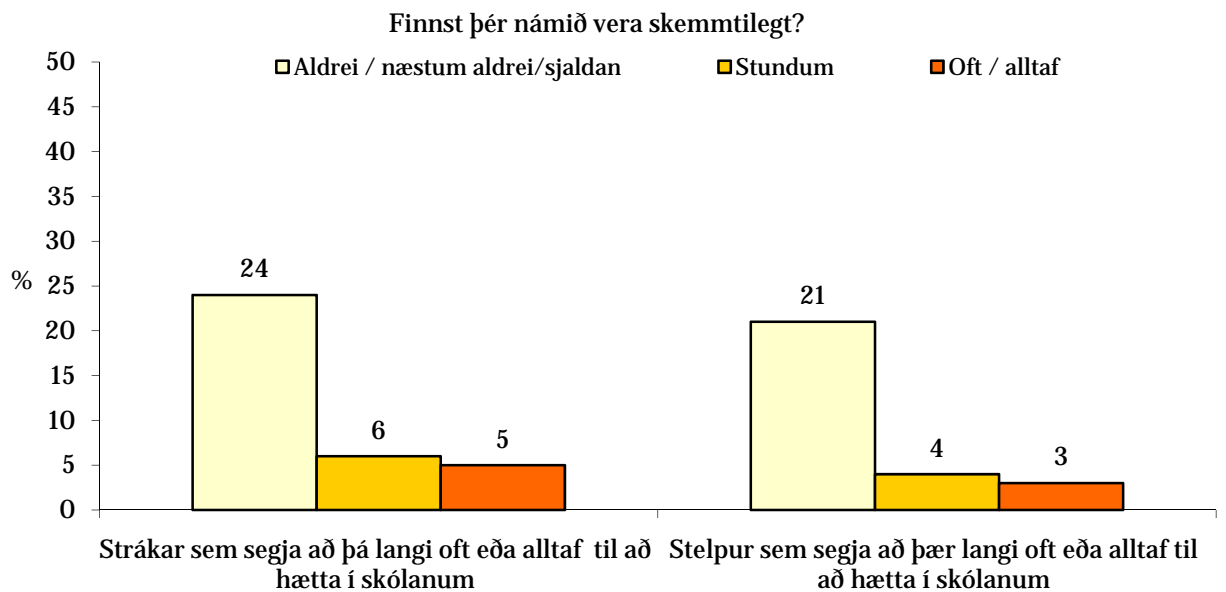
Mynd 58. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þeim finnst námið *oft eða alltaf skemmtilegt*, greint eftir því hvort þeim finnst námið erfitt.

Að sama skapi er hlutfallslega mun líklegra að nemendur, sem finnst námið of erfitt (oft eða alltaf) langi til að hætta í skólanum (mynd 59). Þannig segja um 41% stráka og 27% stelpna sem finnst námið oft eða alltaf of erfitt að þau langi til að hætta í skólanum (oft eða alltaf). Á meðan slíkt á einungis við um 10% stráka og 4% stelpna sem finnst námið aldrei, næstum aldrei eða sjaldan of erfitt.

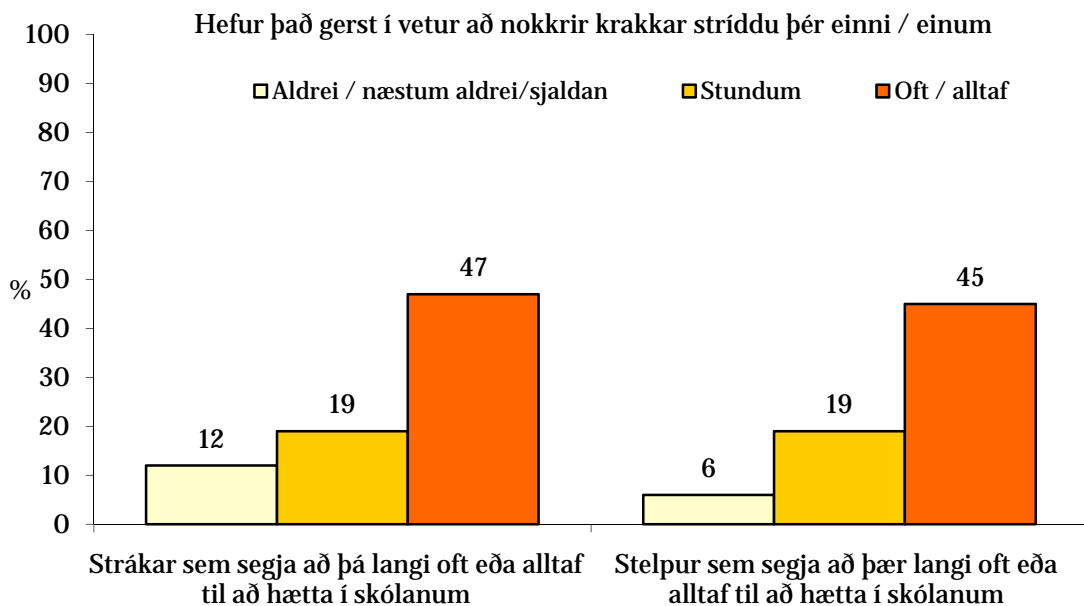
Mynd 59. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þau *langi oft eða alltaf til að hætta í skólanum*, greint eftir því hvort þeim finnst námið erfitt.

Niðurstöður sýna að þeim nemendum sem finnst nám sitt aldrei eða næstum aldrei skemmtilegt eru hlutfallslega líklegri til að langa til að hætta í skóla. Þannig má sjá (mynd 60) að af þeim strákuum sem langar oft eða alltaf til að hætta í skólanum finnst 24% þeirra námið aldrei eða næstum aldrei skemmtilegt, 6% finnst námið stundum skemmtilegt og um 5% segja að námið sé oft eða alltaf skemmtilegt. Sama mynstur má greina þegar litið er til þeirra stelpna sem langar oft eða alltaf til að hætta í skólanum þó hlutfall þeirra sé lægra, enda eru þær ólíklegri til að langa oft eða alltaf til að hætta í skólanum. Af þeim stelpum sem langar til að hætta í skóla (oft eða alltaf) eru 21% sem segja að þeim finnst námið aldrei, næstum aldrei eða sjaldan skemmtilegt, 4% finnst það eiga við stundum og 3% finnst námið oft eða alltaf skemmtilegt.

Mynd 60. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þau *langi oft eða alltaf til að hætta í skólanum*, greint eftir því hvort þeim finnst námið skemmtilegt.

Á mynd 61 má síðan sjá hlutfall þeirra nemenda sem langar oft eða alltaf til að hætta í skólanum, greint eftir því hversu oft það hafði gerst í vetur að nokkrir krakkar stríddu þeim. Ef litið er fyrst á niðurstöður fyrir stráka kemur fram að 47% þeirra sem verða oft eða alltaf fyrir stríðni langar til að hætta í skólanum (oft eða alltaf) á meðan slíkt á við um 12% stráka sem aldrei hafa upplifað stríðni í vetur. Sem fyrr kemur sama mynstur fram þegar niðurstöður eru skoðaðar fyrir stelpur og segja 45% þeirra sem hafa oft eða alltaf orðið fyrir stríðni að þær langi til að hætta í skólanum. Ef litið er til stelpna sem aldrei hafa upplifað stríðni þá er hlutfallið 6% meðal þeirra sem langar oft eða alltaf til að hætta í skólanum.

Mynd 61. Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þau *langi oft eða alltaf til að hætta í skólanum*, greint eftir því hvort þeim hafi verið strítt í vetur.

Lestur, miðlar og tækjæign

Í þessum kafla er greint frá niðurstöðum er varða lestur nemenda, fjölmiðlanotkun þeirra og tækjæign og þær dregnar saman og greindar eftir bekk nemenda og kyni. Í töflu 17 má sjá niðurstöður spurningarinnar – hversu margar klukkustundir notar þú að jafnaði á dag í að lesa bækur aðrar en skólabækur. Ef byrjað er á að skoða niðurstöður fyrir bekkina í heild má sjá þegar litið er til nemenda í 5. bekk að rétt innan við fimmtungur nemenda segir að þeir noti að jafnaði engan tíma í að lesa aðrar bækur en skólabækur. Um 67% fimmtubekkinga segist nota hálf til eina klukkustund á dag í slíkan lestur en tæp 4% nota meira en fjórar klukkustundir. Mjög svipaðar niðurstöður má sjá þegar litið er til nemenda í 6. bekk, og um fjórðungur sjöundubekkinga segist engan tíma nota í lestur annarra bóka en skólabóka. Niðurstöður sýna einnig hér að strákar, í samanburði við stelpur, nota minni tíma í lestur bóka annarra en skólabóka á hverjum degi og á það við um stráka í 5., 6. og 7. bekk.

Tafla 16. Hversu margar klukkustundir notar þú að jafnaði á dag *í að lesa bækur, aðrar en skólabækur?*
 Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Heild % (fjöldi)
5. bekkur	Enga	23 (408)	11,5 (206)	17,3 (614)
	1/2 til 1 klst.	64,7 (1146)	69,2 (1235)	67,0 (2381)
	2-3 klst.	9,1 (162)	15 (268)	12,1 (430)
	Meira en 4 klst.	3,1 (55)	4,2 (75)	3,7 (130)
6. bekkur	Enga	23 (402)	12,3 (217)	17,6 (619)
	1/2 til 1 klst.	65,4 (1145)	69,4 (1222)	67,4 (2367)
	2-3 klst.	9,1 (160)	15,8 (278)	12,5 (438)
	Meira en 4 klst.	2,5 (44)	2,4 (43)	2,5 (87)
7. bekkur	Enga	31,4 (597)	16,4 (305)	24 (902)
	1/2 til 1 klst.	59,2 (1127)	68,5 (1276)	63,8 (2403)
	2-3 klst.	8,1 (154)	12,8 (238)	10,4 (392)
	Meira en 4 klst.	1,3 (25)	2,3 (43)	1,8 (68)

Þegar litið er til þess hversu miklum tíma nemendur verja í lestur teiknimyndabóka og blaða, má sjá af töflu 18, að um 40% nemenda í 5. bekk, um 44% í 6. bekk og rétt rúmlega helmingur nemenda í 7. bekk ver engum tíma á dag í lestur slíkra bóka eða blaða. Þá segist um helmingur nemenda í 5. og 6. bekk nota hálfu til eina klukkustund á dag í lestur teiknimyndabóka og blaða en 38% sjöundubekkinga.

Tafla 17. Hversu margar klukkustundir notað þú að jafnaði á dag í að lesa teiknimyndabækur eða teiknimyndablöð? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Heild % (fjöldi)
5. bekkur	Enga	35,6 (609)	44,1 (740)	39,8 (1349)
	1/2 til 1 klst.	49,2 (841)	45,9 (771)	47,6 (1612)
	2-3 klst.	11,4 (194)	8 (134)	9,7 (328)
	Meira en 4 klst.	3,8 (65)	2,0 (33)	2,9 (98)
6. bekkur	Enga	37,4 (649)	50,6 (860)	43,9 (1509)
	1/2 til 1 klst.	50,3 (873)	42,9 (729)	46,6 (1602)
	2-3 klst.	10,3 (179)	5,1 (86)	7,7 (265)
	Meira en 4 klst.	2,1 (36)	1,5 (25)	1,8 (61)
7. bekkur	Enga	48,2 (907)	63,7 (1174)	55,9 (2081)
	1/2 til 1 klst.	43,8 (824)	32,1 (591)	38 (1415)
	2-3 klst.	6,6 (124)	3,5 (65)	5,1 (189)
	Meira en 4 klst.	1,5 (28)	0,7 (13)	1,1 (41)

Í könnuninni nú í ár voru nemendur spurðir hvort þeir ættu tiltekin tæki eða hvort þau væru til á heimili þeirra. Í töflu 19 má sjá niðurstöður um tækjæign nemendanna sjálfra. Hér má sjá að nokkurn mun má greina á milli stráka og stelpna. Þannig eru strákar hlutfallslega líklegri en stelpur til að eiga sjónvarp, DVD / vídeó, leikjatölvu og tölvu og er hlutfallið í því sambandi hæst er varðar eign stráka á leikjatölvu (upp í 94% meðal stráka í 7. bekk). Það tæki sem stelpur virðast eiga frekar umfram strákana er GSM sími þó mikill meirihluti allra nemenda segi að þeir eigi slíka síma, eða á bilinu 82 – 92% nemenda.

Tafla 18. Átt þú (eða er til á heimili þínu) eitthvað af eftirtöldu? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk sem segjast eiga eftirfarandi hluti.

Ég á sjálf(ur)	5. bekkur		6. bekkur		7. bekkur	
	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)
Sjónvarp	86 (1436)	77 (1333)	89 (1464)	79 (1356)	89 (1584)	79 (1384)
DVD / Videó	80 (1436)	75 (1333)	82 (1464)	77 (1356)	84 (1584)	75 (1384)
Leikjatölvu	91 (1669)	66 (1162)	93 (1675)	69 (1215)	94 (1789)	67 (1246)
Tölvu	68 (1203)	42 (739)	73 (1299)	50 (869)	76 (1446)	57 (1058)
Vefmyndavél	39 (671)	35 (609)	40 (692)	40 (690)	45 (829)	47 (858)
GSM síma	82 (1478)	89 (1585)	88 (1584)	94 (1693)	93 (1759)	97 (1809)

Í töflum 20 til 24 má sjá niðurstöður spurninga er lúta að fjölmiðlanotkun nemendanna. Ef byrjað er á að skoða hversu miklum tíma nemendur verja að jafnaði í að horfa á sjónvarp / myndband eða DVD má sjá (tafla 20) að á bilinu 40-57% nemenda segist verja sem nemur hálfri til einni klukkustund að jafnaði daglega í slíkt áhorf. Ef litið er til tíðara áhorfs þá eru strákar líklegri til að svara því til og þá sér í lagi þegar áhorfið nemur 4 klukkustundum eða lengur daglega. Þannig segjast 8-9% stráka í 5. til 7. bekk að þeir horfi á sjónvarp / myndband eða DVD lengur en 4 klukkustundir á dag Hlutfallið meðal stelpnanna er lægra í þessu sambandi, en hækkar þó eftir því sem stelpurnar eru eldri.

Tafla 19. Hversu miklum tíma verð þú að jafnaði í að horfa á sjónvarp / videó/ DVD á hverjum degi?
Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)
5. bekkur	Engum tíma	13 (229)	16 (288)
	1/2 til 1 klst.	50 (898)	57 (1019)
	2 til 3 klst.	30 (540)	23 (406)
	Meira en 4 klst.	8 (145)	4 (70)
6. bekkur	Engum tíma	9 (156)	11 (190)
	1/2 til 1 klst.	47 (836)	54 (957)
	2 til 3 klst.	37 (660)	30 (539)
	Meira en 4 klst.	8 (141)	5 (96)
7. bekkur	Engum tíma	6 (111)	7 (127)
	1/2 til 1 klst.	40 (746)	48 (883)
	2 til 3 klst.	46 (865)	39 (725)
	Meira en 4 klst.	9 (164)	7 (125)

Þegar skoðað er hversu miklum tíma nemendur verja að jafnaði daglega í að spila tölvuleiki á netinu má sjá af töflu 21 að algengast er að nemendur verji sem nemur hálfri til einni klukkustund á dag í slíkt. Þannig svara á bilinu 49 til 54% stráka og stelpna því til. Þegar hlutfall þeirra sem verja meiri tíma í að spila tölvuleiki á netinu er skoðað kemur í ljós að slík notkun er algengari meðal stráka en stelpna. Þannig segjast 13% stráka í 5. bekk verja tveimur til þremur klukkustundum á dag í að spila tölvuleiki á netinu á meðan slíkt á við um 7% stelpnanna. Í 6. bekk er hlutfallið í þessu sambandi tæp 16% meðal stráka en 8% hjá stelpunum. Munurinn á milli stráka og stelpna er einnig mikill þegar niðurstöður eru

skoðaðar fyrir sjöundubekkinga, þar sem 18% stráka og 7% stelpna segjast verja tveimur til þremur klukkustundum á dag í að spila tölvuleiki á netinu.

Tafla 20. Hversu miklum tíma verð þú að jafnaði í að *spila tölvuleiki á netinu* á hverjum degi? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)
5. bekkur	Engum tíma	28 (496)	38 (668)
	1/2 til 1 klst.	54 (956)	54 (947)
	2 til 3 klst.	13 (225)	7 (115)
	Meira en 4 klst.	6 (106)	2 (34)
6. bekkur	Engum tíma	25 (439)	38 (674)
	1/2 til 1 klst.	53 (937)	52 (914)
	2 til 3 klst.	16 (289)	8 (139)
	Meira en 4 klst.	6 (113)	2 (30)
7. bekkur	Engum tíma	25 (466)	44 (815)
	1/2 til 1 klst.	49 (932)	47 (864)
	2 til 3 klst.	18 (333)	7 (135)
	Meira en 4 klst.	8 (154)	2 (31)

Önnur mynd kemur í ljós þegar skoðað er hversu miklum tíma nemendur verja í að spila tölvuleiki sem ekki eru á netinu (tafla 22). Þar sýna niðurstöður að meirihluti stelpna segist ekki verja neinum tíma í slíkt á meðan meirihluti stráka ver að jafnaði 30 til 60 mínútum daglega í að spila tölvuleiki sem ekki eru á netinu. Þá segjast á bilinu 13 til 20% stráka verja tveimur til þremur klukkustundum að jafnaði á dag í slíka tölvuleikjanotkun og 6 til 8% þeirra spila tölvuleiki sem ekki eru á netinu meira en fjórar klukkustundir daglega.

Tafla 21. Hversu miklum tíma verð þú að jafnaði í að *spila tölvuleiki sem ekki eru á netinu* á hverjum degi?
Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

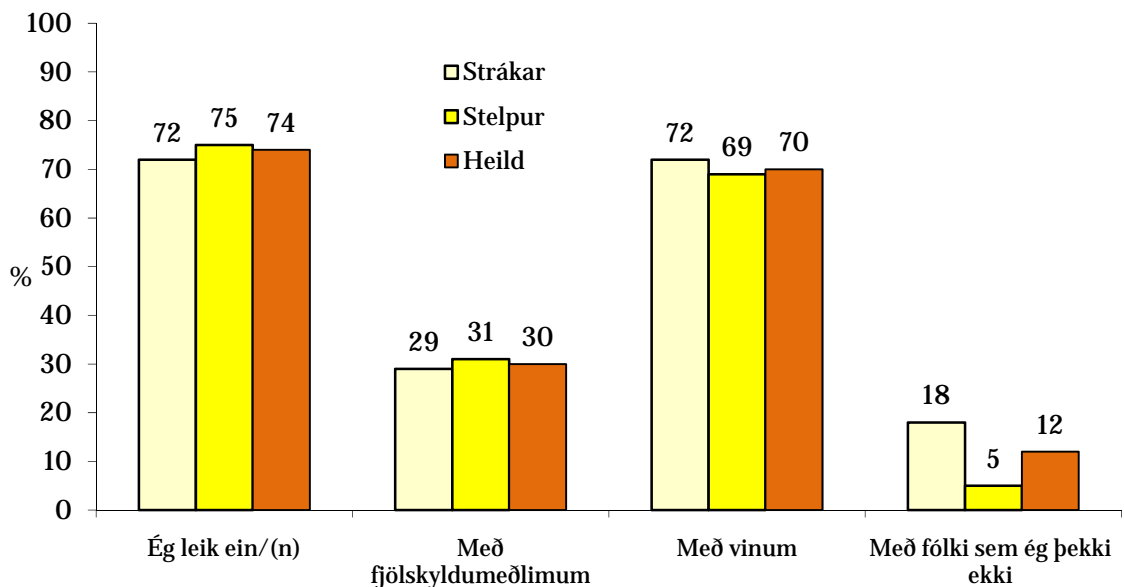
Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)
5. bekkur	Engum tíma	35 (619)	63 (1093)
	1/2 til 1 klst.	45 (783)	31 (535)
	2 til 3 klst.	13 (229)	4,0 (68)
	Meira en 4 klst.	7,0 (130)	2,0 (35)
6. bekkur	Engum tíma	32 (570)	65 (1125)
	1/2 til 1 klst.	45 (793)	29 (504)
	2 til 3 klst.	16 (286)	5,0 (75)
	Meira en 4 klst.	6,0 (112)	1 (25)
7. bekkur	Engum tíma	31 (587)	71 (1300)
	1/2 til 1 klst.	41 (763)	23 (429)
	2 til 3 klst.	20 (364)	4,0 (81)
	Meira en 4 klst.	8,0 (153)	1,0 (24)

Þá voru nemendur spurðir að því hversu miklum tíma þeir verðu daglega í að nota tölvur í annað en net- eða tölvuleikjanotkun. Af töflu 24 má sjá að um helmingur nemenda í 5., 6. og 7. bekk ver engum tíma í slíkt. Um og innan við 40% segist verja hálfri til einni klukkustund daglega í tölvunotkun aðra en þá að vera á netinu eða spila tölvuleiki. Þegar litið er til slíkrar tölvunotkunar í meira en fjórar klukkustundir daglega þá á slíkt við um 3% stráka og um 2% stelpna í öllum bekkjardeildum.

Tafla 22. Hversu miklum tíma verð þú að jafnaði í að nota tölvur í annað en vera á netinu eða spila tölvuleiki á hverjum degi? Hlutfall stráka og stelpna í 5., 6. og 7. bekk.

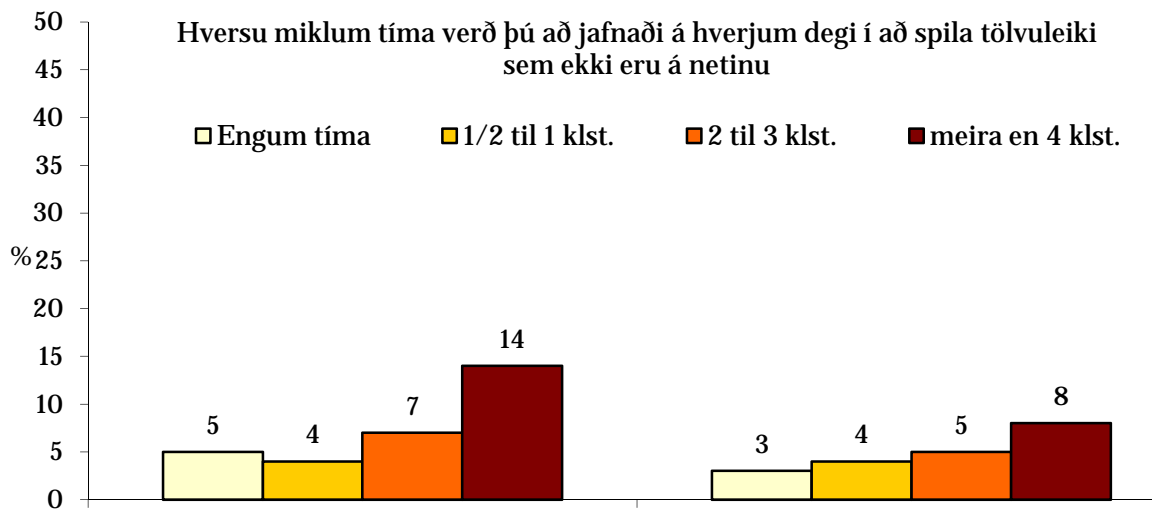
Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar % (fjöldi)	Stelpur % (fjöldi)
5. bekkur	Engum tíma	52 (930)	56 (976)
	1/2 til 1 klst.	37 (633)	39 (677)
	2 til 3 klst.	7,0 (129)	4,0 (73)
	Meira en 4 klst.	3,0 (56)	2,0 (28)
6. bekkur	Engum tíma	52 (916)	54 (940)
	1/2 til 1 klst.	37 (654)	39 (684)
	2 til 3 klst.	9,0 (153)	5,0 (94)
	Meira en 4 klst.	3,0 (55)	2,0 (38)
7. bekkur	Engum tíma	49 (924)	54 (999)
	1/2 til 1 klst.	38 (718)	37 (675)
	2 til 3 klst.	9,0 (173)	7,0 (136)
	Meira en 4 klst.	3,0 (62)	2,0 (38)

Þeir nemendur sem leika í tölvuleikjum á netinu eru líklegastir til að leika oft eða stundum einir eða með vinum (mynd 62). Þannig segja tæp 72% stráka og 75% stelpna að þau séu stundum eða oft ein þegar þau leika í tölvuleikjum á netinu. Svipað hlutfall kemur fram þegar litið er til tölvuleikjanotkunar með vinum, þar er hlutfallið 72% meðal stráka og 69% meðal stelpna. Þá segjast um 30% nemenda oft eða stundum spila tölvuleiki á netinu með fjölskyldumeðlimum. Ef litið er til þess hvort nemendur spili tölvuleiki á netinu með fólki sem þeir þekkja ekki, kemur fram mikill munur á milli stráka annars vegar og stelpna hins vegar. Þannig segja 18% stráka að þeir spili stundum eða oft tölvuleiki á netinu með fólki sem þeir þekkja ekki á meðan slíkt á einungis við um 5% stelpna.

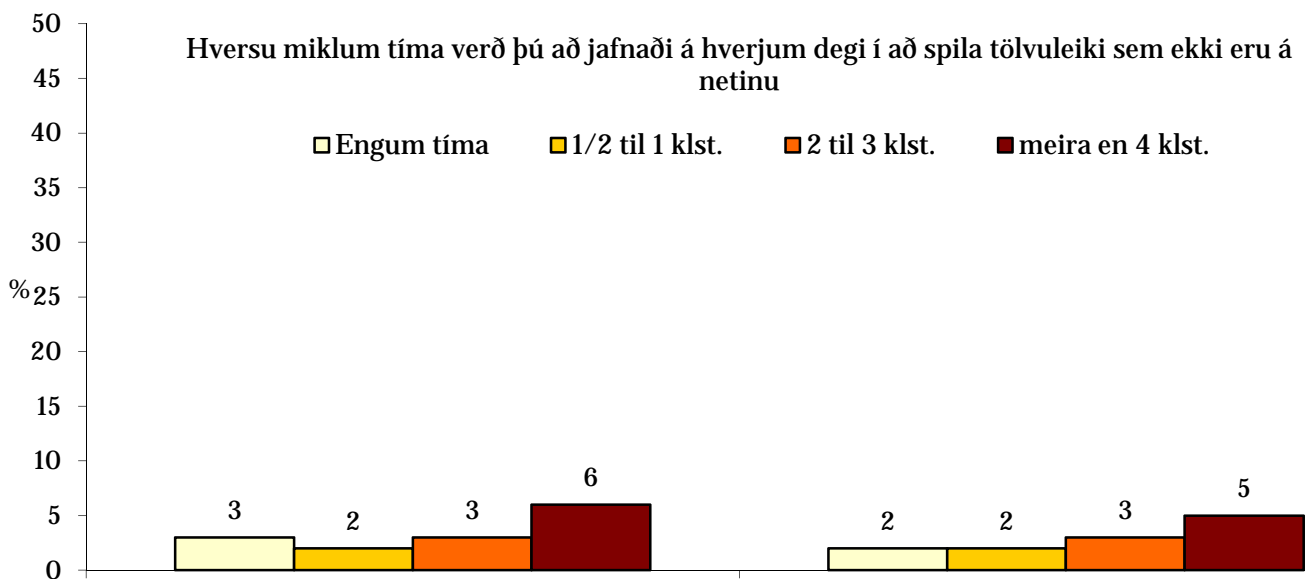
Mynd 62. Hlutfall stelpna og stráka í 5., 6. og 7. bekk sem segja að þau leiki *stundum eða oft* við eftirtalda þegar þau eru í tölvuleikjum á netinu.

Ef hlutfall nemenda sem hefur oft eða mjög oft langað til að brjóta eða skemma hluti síðastliðna 7 daga fyrir könnun, er skoðað eftir því hversu miklum tíma þeir verja í að spila tölvuleiki sem ekki eru á netinu daglega, má sjá (mynd 63) að nemendur sem verja fjórum klukkustundum eða meira í slíka tölvuleikjanotkun daglega eru hlutfallslega mun líklegri til að hafa langað til að brjóta eða skemma hluti. Niðurstöður sýna sama mynstur fyrir stráka og stelpur í þessu sambandi þó hlutfall stelpna sé lægra en stráka.

Mynd 63. Hlutfall stelpna og stráka sem segja að þau hafi *oft eða mjög oft* langað til að brjóta eða skemma hluti síðastliðna 7 daga, greint eftir því hve miklum tíma nemendur verja á hverjum degi í að spila tölvuleiki sem *ekki* eru á netinu.

Að sama skapi sýna niðurstöður að þegar hlutfall þeirra nemenda sem segja að þeir hafi oft eða mjög oft öskrað eða hent hlutum síðastliðna 7 daga fyrir könnun, er skoðað eftir því hversu miklum tíma er varið í tölvuleiki sem ekki eru á netinu, má sjá að hlutfallið er hæst meðal nemenda sem segjast verja meira en fjórum klukkustundum daglega í slíka tölvuleikjanotkun. Hér kemur einnig fram mjög svipuð mynd þegar niðurstöður eru greindar eftir kyni (mynd 64).

Mynd 64. Hlutfall stelpna og stráka sem segja að þau hafi *oft eða mjög oft* öskrað eða hent hlutum, síðastliðna 7 daga, greint eftir því hve miklum tíma nemendur verja á hverjum degi í að spila tölvuleiki sem *ekki* eru á netinu.

Heimildir

- Allegrante, J.P. (2004). Unfit to Learn. *Education Week*, 24, 38-40.
- Altermatt E.R. og Pomerantz, E.M. (2005). The implications of having high-achieving versus low-achieving friends: A longitudinal analysis. *Social Development*, 14, 61-81.
- Álfgeir Logi Kristjánsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir (í prentun). The Role of Parental Support, Parental Monitoring, and Time Spent With Parents in Adolescent Academic Achievement in Iceland: A Structural Model of Gender Differences. *Scandinavian Journal of Educational Research*.
- Álfgeir Logi Kristjánsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Allegrante, J.P., Ásgeir R. Helgason (2008). Social correlates of cigarette smoking among Icelandic adolescents: a population-based cross-sectional study. *BMC Public Health*, 8:86.
- Álfgeir Logi Kristjánsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir og Jón Sigfússon (2006). *Ung Fólk 2006. Menntun, menning, tómstundir og íþróttaiðkun ungmenna á Íslandi*. Reykjavík: Rannsóknir & greining.
- Álfgeir Logi Kristjánsson, Silja Björk Baldursdóttir, Inga Dóra Sigfúsdóttir og Jón Sigfússon (2005). *Ungt fólk 2004: Menntun, menning, tómstundir, íþróttaiðkun og framtíðarsýn íslenskra ungmenna*. Reykjavík: Menntamálaráðuneytið.
- Bachman, J.D., Johnston, L.D. og O'Malley, P.M. (1987). *Monitoring the future*. Ann Arbor: Institute for Social Research.
- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. Prentice-Hall. Uppersaddle River, N.J.
- Bowker A., Bukowski W.M., Hymel S. og Sippola L.K. (2000). Coping with daily hassles in the peer group during early adolescence: Variations as a function of peer experience. *Journal of Research in Adolescence*, 10, 211-243.
- Carter, D.S.G., Bennetts, C. og Carter, S.M. (2003). 'We're not sheep': Illuminating the nature of the adolescent peer group in effecting lifestyle choice. *British Journal of Sociology of Education*, 24, 225-241.
- Coleman, J. (1988). Social Capital in the Creation of Human Capital. *American Journal of Sociology*, 94, 95-120.
- O'Byrne, K.K., Haddock, C.K., Poston, W.S.C. (2002). Parenting Style and Adolescent Smoking. *Journal of Adolescent Health*, 30: 418-425.

- Osgood, D.W., Anderson, A.L. (2004). Unstructured Socializing and Rates of Delinquency. *Criminology*, 42: 519-549.
- Osgood, D.W., Wilson, J.K., O'Malley, P.M., Bachman, J.G. og Johnston, L.D. (1996). Routine activities and individual deviant behavior. *American Sociological Review*, 50, 231-243.
- Hirschi, T. (1969). *Causes of delinquency*. Berkley: University of California Press.
- Inga Dóra Sigfúsdóttir, Þórólfur Þórlindsson, Álfgeir Logi Kristjánsson, Roe, K., Allegrante, J.P. (2009). Substance Use Prevention for Adolescents: The Icelandic Model. *Health Promotion International*, 24: 16-25.
- Jón Gunnar Bernburg, Þórólfur Þórlindsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir (2009). The spreading of suicidal behavior: The contextual effect of community household poverty on adolescent suicidal behavior and the mediating role of suicide suggestion. *Social Science & Medicine*, 68: 380-389.
- Paretti-Wetel, P. og Lorente, F.O. (2004). Cannabis use, sport practice and other leisure activities at the end of adolescence. *Drug and Alcohol Dependence*, 73, 251-257.
- Piko B.F. og Fitzpatrick K.M. (2004). Substance use, religiosity, and other protective factors among Hungarian adolescents. *Addictive Behaviors*, 29, 1095-1107
- Rúnar Vilhjálmsson og Þórólfur Þórlindsson (1992). The integrative and physiological effects of sports participation: A study of adolescence. *The Sociological Quarterly*, 33, 637-647.
- Sheldon, S.B. og Epstein, J.L. (2005). Involvement Counts: Family and Community Partnerships and Mathematics Achievement. *The Journal of Educational Research*, 98, 196-206.
- Sigríður Þóra Eiðsdóttir, Álfgeir Logi Kristjánsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Allegrante, J.P. (2008). Trends in physical activity and participation in sports clubs among Icelandic adolescents. *European Journal of Public Health*, 18: 289-293.
- Sutherland, E.H. og Cressey, D.R. (1978). *Criminology*. 10. útg. New York: Lippincott.
- Þórólfur Þórlindsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Jón Gunnar Bernburg og Viðar Halldórsson (1998). *Vímuefnaneysla ungs fólks: Umhverfi og aðstæður*. Reykjavík: Rannsóknarstofnun uppeldis- og menntamála.

- Þórólfur Þórlindsson, Jón Gunnar Bernburg. (2006). Peer groups and substance use: Examining the direct and interactive effect of leisure activity. *Adolescence*, 41: 321-339.
- Þórólfur Þórlindsson, Þorlákur Karlsson og Inga Dóra Sigfúsdóttir (1994). *Um gildi íþróttar fyrir íslensk ungmenni*. Reykjavík: Rannsóknarstofnun uppeldis- og menntamála.
- Þóroddur Bjarnason, Þórólfur Þórlindsson, Inga Dóra Sigfúsdóttir, Welch, M.R. (2005). Familial and Religious Influences on Adolescent Alcohol Use: A Multi-Level Study of Students and School Communities. *Social Forces*, 84: 375-390.
- Þórólfur Þórlindsson, Þóroddur Bjarnason, Inga Dóra Sigfúsdóttir (2007). Individual and community processes of social closure: A study of Adolescent Academic Achievement and Alcohol Use. *Acta Sociologica*, 50: 161-178.
- Warr, M. (1993). Age, peers and delinquency. *Criminology*, 31, 17-40.

Viðauki

Tafla 23. Hvað áttu mörg systkini?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Ekkert	4,1	3,3	3,7
	Eitt	25,9	26,5	26,1
	Tvö	36,9	35,8	36,4
	Þrjú	17,2	17,4	17,2
	Fjögur eða fleiri	15,9	17,0	16,4
6. bekkur	Ekkert	3,1	4,4	3,8
	Eitt	24,1	24,8	24,4
	Tvö	36,9	37,4	37,2
	Þrjú	18,9	17,1	18,0
	Fjögur eða fleiri	17	16,3	16,7
7. bekkur	Ekkert	2,8	3,3	3,0
	Eitt	23,8	23,7	23,7
	Tvö	39	36,3	37,7
	Þrjú	17,5	20,1	18,8
	Fjögur eða fleiri	17	16,6	16,8

Tafla 24. Hverjir eftirtalinna búa á sama heimili og þú?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Faðir	79,7	76,4	78,1
	Stjúp- eða fósturfaðir	12,8	13,4	13,1
	Móðir	94,6	95,7	95,1
	Stjúp- eða fósturmóðir	4,5	3,9	4,2
	Systkini	84,7	88	86,3
	Afi og/eða amma	9,0	5,3	7,2
6. bekkur	Faðir	77,4	74,7	76
	Stjúp- eða fósturfaðir	13,1	15	14,0
	Móðir	94,4	96,4	95,4
	Stjúp- eða fósturmóðir	4,9	3,6	4,3
	Systkini	85,7	87,2	86,4
	Afi og/eða amma	6,2	3,1	4,7
7. bekkur	Faðir	77	76,5	76,8
	Stjúp- eða fósturfaðir	13,8	14,8	14,3
	Móðir	94,7	96,6	95,7
	Stjúp- eða fósturmóðir	3,8	3,4	3,6
	Systkini	84,5	86,4	85,4
	Afi og/eða amma	3,8	3,2	3,5

Tafla 25. Hversu oft færð þú hjálp frá pabba þínum, mömmu eða systkinum með heimanámið þitt?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Ég þarf ekki að læra heima	1,9	1,1	1,5
	Aldrei	1,9	0,8	1,4
	Næstum aldrei	8,4	4,4	6,4
	Sjaldan	12,9	9,8	11,4
	Stundum	35,4	39,5	37,4
	Oft	39,4	44,5	41,9
6. bekkur	Ég þarf ekki að læra heima	1,6	1,5	1,6
	Aldrei	1,8	1,3	1,6
	Næstum aldrei	5,9	3,9	4,9
	Sjaldan	10,8	7,9	9,4
	Stundum	37,4	37,8	37,6
	Oft	42,5	47,6	45,0
7. bekkur	Ég þarf ekki að læra heima	1,8	1,3	1,6
	Aldrei	2,0	1,3	1,6
	Næstum aldrei	8,5	7,4	8,0
	Sjaldan	12,5	9,3	10,9
	Stundum	35,5	38,4	37,0
	Oft	39,7	42,3	41,0

Tafla 26. Hversu marga vini eða vinkonur áttu í skólanum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Enga vini/vinkonur	0,9	0,6	0,7
	Fáa vini/vinkonur	8,4	8,7	8,6
	Nokkra vini/vinkonur	23,1	23,2	23,2
	Marga vini/vinkonur	37,9	35,6	36,8
	Mjög marga vini/vinkonur	29,6	32	30,8
6. bekkur	Enga vini/vinkonur	0,5	0,4	0,5
	Fáa vini/vinkonur	7,4	7,3	7,3
	Nokkra vini/vinkonur	24,4	22,8	23,6
	Marga vini/vinkonur	36,6	37,9	37,2
	Mjög marga vini/vinkonur	31,2	31,6	31,4
7. bekkur	Enga vini/vinkonur	0,9	0,6	0,8
	Fáa vini/vinkonur	6,1	7,4	6,8
	Nokkra vini/vinkonur	23,3	19,9	21,6

Marga vini/vinkonur	36,8	35,6	34,7
Mjög marga vini/vinkonur	32,9	36,5	34,7

Tafla 27. Hversu oft horfir þú á sjónvarp eða myndband með þabba þínum eða mömmu?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	1,4	0,9	1,1
	Næstum aldrei	7,0	5,5	6,3
	Sjaldan	18,4	16,9	17,7
	Stundum	43,5	47,2	45,3
	Oft	29,7	29,4	29,6
6. bekkur	Aldrei	1,2	0,9	1,1
	Næstum aldrei	6,3	4,1	5,3
	Sjaldan	15,3	12,8	14
	Stundum	44,5	46,6	45,5
	Oft	32,7	35,6	34,1
7. bekkur	Aldrei	0,9	0,8	0,9
	Næstum aldrei	5,6	4,1	4,9
	Sjaldan	12,3	10,7	11,5
	Stundum	44,1	43,2	43,6
	Oft	37,1	41,1	39,1

Tafla 28. Hversu oft ert þú í íþróttum eða útivist (t.d. á skíðum í sundi, í göngutúr, á hestbaki, úti að hjóla, á skautum o.fl.) með þabba þínum eða mömmu?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	5,5	3,1	4,3
	Næstum aldrei	12,5	9,8	11,1
	Sjaldan	20,9	19,4	20,2
	Stundum	28,3	34,7	31,5
	Oft	32,9	32,9	32,9
6. bekkur	Aldrei	7,0	4,8	5,9
	Næstum aldrei	14,8	10,6	12,7
	Sjaldan	20,5	18,9	19,7
	Stundum	29	36,1	32,5
	Oft	28,7	29,7	29,2
7. bekkur	Aldrei	9,0	5,3	7,2
	Næstum aldrei	16,8	14	15,4
	Sjaldan	22,3	21,6	22
	Stundum	27,1	36,5	31,7
	Oft	24,8	22,6	23,7

Tafla 29. Hversu oft tala allir í fjölskyldunni þinni saman?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	2,2	1,5	1,8
	Næstum aldrei	7,7	5,9	6,8
	Sjaldan	14,7	10,7	12,7
	Stundum	31	27,2	29,1
	Oft	44,4	54,7	49,5
6. bekkur	Aldrei	1,7	1,1	1,4
	Næstum aldrei	6,0	3,3	4,7
	Sjaldan	12,6	8,5	10,6
	Stundum	27,2	27,2	27,2
	Oft	52,4	59,9	56,1
7. bekkur	Aldrei	2,5	1,4	1,9
	Næstum aldrei	6,8	3,8	5,3
	Sjaldan	12	9,8	10,9
	Stundum	30,6	28,5	29,6
	Oft	48,2	56,5	52,3

Tafla 30. Hversu oft ert þú með foreldrum þínum eftir skóla?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	4,6	3,0	3,8
	Næstum aldrei	10,2	8,8	9,5
	Sjaldan	18	15	16,5
	Stundum	33,9	35,5	34,7
	Oft	33,4	37,8	35,4
6. bekkur	Aldrei	3,6	2,3	2,9
	Næstum aldrei	9,5	7,3	8,4
	Sjaldan	17,4	15,1	16,3
	Stundum	35,8	38,3	37
	Oft	33,7	37,1	35,4
7. bekkur	Aldrei	3,5	2,0	2,8
	Næstum aldrei	9,2	7,3	8,2
	Sjaldan	18,6	17,6	18,1
	Stundum	37,3	38,8	38
	Oft	31,4	34,4	32,9

Tafla 31. Hversu oft ert þú með foreldrum þínum um helgar?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	0,3	0,3	0,3
	Næstum aldrei	1,8	1,0	1,4
	Sjaldan	4,9	3,3	4,1
	Stundum	21,2	16,2	18,7
	Oft	71,8	79,2	75,5
6. bekkur	Aldrei	0,2	0,1	0,1

	Næstum aldrei	2	0,8	1,4
	Sjaldan	5,3	3,3	4,3
	Stundum	21,9	18,7	20,3
	Oft	70,6	77,2	73,9
7. bekkur	Aldrei	0,5	0,2	0,3
	Næstum aldrei	2,9	2	2,5
	Sjaldan	5,7	4,7	5,2
	Stundum	25,5	24,1	24,8
	Oft	65,3	69,1	67,2

Tafla 32. Hversu auðvelt eða erfitt væri fyrir þig að fá umhyggju og hlýju frá foreldrum þínum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Mjög erfitt	1,7	0,7	1,2
	Frekar erfitt	4,6	3,2	3,9
	Frekar auðvelt	31,6	20,6	26,1
	Mjög auðvelt	62,1	75,4	68,7
6. bekkur	Mjög erfitt	1,1	0,7	0,9
	Frekar erfitt	4,5	3,0	3,7
	Frekar auðvelt	29,5	18,9	24,2
	Mjög auðvelt	64,9	77,4	71,2
7. bekkur	Mjög erfitt	0,5	0,7	0,6
	Frekar erfitt	3,3	1,8	2,6
	Frekar auðvelt	26,5	15,4	21
	Mjög auðvelt	69,7	82	75,8

Tafla 33. Hversu auðvelt eða erfitt væri fyrir þig að fá ráðleggingar varðandi námið frá foreldrum þínum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Mjög erfitt	2,2	1,0	1,6
	Frekar erfitt	8,5	5,0	6,7
	Frekar auðvelt	35,2	30,6	32,9
	Mjög auðvelt	54,1	63,4	58,8
6. bekkur	Mjög erfitt	2,0	1,2	1,6
	Frekar erfitt	6,7	5,2	6,0
	Frekar auðvelt	36,4	25,7	31
	Mjög auðvelt	54,9	67,8	61,4
7. bekkur	Mjög erfitt	0,9	1,1	1,0
	Frekar erfitt	5,6	3,8	4,7
	Frekar auðvelt	29,8	23,4	26,6
	Mjög auðvelt	63,7	71,7	67,7

Tafla 34. Foreldrar mínir þekkja vini/vinkonur mína(r), greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Á mjög vel við um mig	59,5	68	63,8
	Á frekar vel við um mig	32,4	26,9	29,7
	Á frekar illa við um mig	4,5	2,9	3,7
	Á mjög illa við um mig	3,6	2,2	2,9

6. bekkur	Á mjög vel við um mig	55,5	67,7	61,6
	Á frekar vel við um mig	36,5	28,7	32,6
	Á frekar illa við um mig	5,5	1,9	3,7
	Á mjög illa við um mig	2,5	1,7	2,1
7. bekkur	Á mjög vel við um mig	49,7	64,3	57
	Á frekar vel við um mig	41,8	30,9	36,4
	Á frekar illa við um mig	6,1	3,9	5,0
	Á mjög illa við um mig	2,4	0,9	1,6

Tafla 35. Foreldrar mínir þekkja foreldra vina/vinkvenna minna, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Á mjög vel við um mig	36,5	42,2	39,4
	Á frekar vel við um mig	43,6	42,5	43
	Á frekar illa við um mig	13,1	12,1	12,6
	Á mjög illa við um mig	6,8	3,2	4,9
6. bekkur	Á mjög vel við um mig	34,8	40,7	37,8
	Á frekar vel við um mig	44,8	45,2	45
	Á frekar illa við um mig	15,2	11,1	13,1
	Á mjög illa við um mig	5,2	2,9	4,1
7. bekkur	Á mjög vel við um mig	29	35,8	32,4
	Á frekar vel við um mig	47,5	49	48,2
	Á frekar illa við um mig	17,1	12	14,6
	Á mjög illa við um mig	6,5	3,2	4,8

Tafla 36. Hversu oft ferð þú í leikhús, á sýningar eða tónleika með pabba þínum eða mömmu, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	12,9	7,4	10,2
	Næstum aldrei	29,8	21,1	25,5
	Sjaldan	29,7	31,3	30,5
	Stundum	21,9	33,5	27,7
	Oft	5,6	6,6	6,1
6. bekkur	Aldrei	11,7	6,6	9,2
	Næstum aldrei	28	18,5	23,3
	Sjaldan	30,6	28,7	29,7
	Stundum	24	37	30,4
	Oft	5,7	9,2	7,4
7. bekkur	Aldrei	12,7	7,7	10,2
	Næstum aldrei	29	20,5	24,8
	Sjaldan	29,5	31	30,3
	Stundum	24,7	35	29,8
	Oft	4,1	5,8	4,9

Tafla 37. Hversu oft ert þú með vinum eða vinkonum eftir skóla eða um helgar?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	1,7	1,2	1,5
	Næstum aldrei	4,7	5,1	4,9
	Sjaldan	8,5	8,6	8,6
	Stundum	31,1	33,3	32,2
	Oft	54	51,7	52,9
6. bekkur	Aldrei	1,3	1,4	1,4
	Næstum aldrei	4,3	3,8	4,0
	Sjaldan	9,7	7,2	8,5
	Stundum	28,5	30,1	29,3
	Oft	56,1	57,5	56,8
7. bekkur	Aldrei	1,6	1,2	1,4
	Næstum aldrei	3,0	4,6	3,8
	Sjaldan	8,7	7,2	7,9
	Stundum	30	29,9	29,9
	Oft	56,8	57,1	56,9

Tafla 38. Hversu oft ert þú ein(n) heima eftir skóla?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	10,8	11,5	11,2
	Næstum aldrei	24,2	26,9	25,5
	Sjaldan	20,7	21,2	20,9
	Stundum	24,7	26,6	25,6
	Oft	19,6	13,8	16,7
6. bekkur	Aldrei	9,4	9,3	9,4
	Næstum aldrei	24,5	20,7	21,2
	Sjaldan	26,7	26,8	26,8
	Stundum	17,7	12,6	15,2
	Oft	17,7	12,6	15,2
7. bekkur	Aldrei	6,7	8,9	7,8
	Næstum aldrei	24,5	28,5	26,4
	Sjaldan	23,3	21	22,2
	Stundum	26,2	28,1	27,1
	Oft	19,3	13,5	16,4

Tafla 39. Er töluð íslenska á þínu heimili?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Já, eingöngu	77	79,7	78,3
	Já, ásamt öðru tungumáli	20,3	17,3	18,8
	Nei, einungis annað tungumál	2,7	3,0	2,9
6. bekkur	Já, eingöngu	78,6	82,2	80,4
	Já, ásamt öðru tungumáli	19,4	15,5	17,5
	Nei, einungis annað tungumál	2,1	2,3	2,2
7. bekkur	Já, eingöngu	81,3	84,9	83
	Já, ásamt öðru tungumáli	16,6	13,4	15
	Nei, einungis annað tungumál	2,1	1,7	1,9

Tafla 40. Við hvern leikur þú þegar þú ert í tölvuleikjum á Netinu? Ég leik ein(n), greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Oft	40,4	41,6	41
	Stundum	24	28,4	26,3
	Sjaldan	17	16,7	16,9
	Aldrei	8,6	5,6	7,1
	Leik ekki á netinu	10	7,6	8,8
6. bekkur	Oft	40	39,8	39,9
	Stundum	25,4	28,7	27,1
	Sjaldan	17,1	15,9	16,5
	Aldrei	7,9	6,1	7,0
	Leik ekki á netinu	9,6	9,5	9,5
7. bekkur	Oft	37,4	35,8	36,6
	Stundum	27,7	27,8	27,8
	Sjaldan	17,4	15,8	16,6
	Aldrei	6,9	5,6	6,3
	Leik ekki á netinu	10,5	15	12,8

Tafla 41. Við hvern leikur þú þegar þú ert í tölvuleikjum á Netinu? Með fjölskyldumeðlimum, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Oft	8,6	7,4	8,0
	Stundum	19,4	22,1	20,8
	Sjaldan	23,9	24,9	24,4
	Aldrei	34,8	36,1	35,5
	Leik ekki á netinu	13,3	9,4	11,4
6. bekkur	Oft	8,2	6,8	7,5
	Stundum	18,9	23,6	21,3
	Sjaldan	24,3	26,2	25,3
	Aldrei	36,6	32,8	34,6
	Leik ekki á netinu	12	10,7	11,3
7. bekkur	Oft	5,4	3,9	4,6
	Stundum	14,5	19,1	16,8
	Sjaldan	25	25,4	25,2
	Aldrei	42,3	36	39,1
	Leik ekki á netinu	12,8	15,7	14,3

Tafla 42. Við hvern leikur þú þegar þú ert í tölvuleikjum á Netinu? Með vinum, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Oft	28,6	23	25,8
	Stundum	34,1	37,6	35,8
	Sjaldan	19,2	20,4	19,8
	Aldrei	9,0	12	10,5
	Leik ekki á netinu	9,1	7,0	8,0
6. bekkur	Oft	32,1	25,4	28,7
	Stundum	35,3	39,7	37,5
	Sjaldan	17,1	18,7	17,9
	Aldrei	7,6	8,0	7,8
	Leik ekki á netinu	7,9	8,2	8,0
7. bekkur	Oft	29,8	19,8	24,8
	Stundum	36,9	41,1	39
	Sjaldan	17,8	18,3	18
	Aldrei	6,5	7,4	6,9
	Leik ekki á netinu	9,1	13,4	11,3

Tafla 43. Við hvern leikur þú þegar þú ert í tölvuleikjum á Netinu? Með fólki sem ég þekki ekki, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Oft	5,8	1,8	3,8
	Stundum	4,7	2,4	3,5
	Sjaldan	5,0	2,4	3,7
	Aldrei	68	80,9	74,5
	Leik ekki á netinu	16,5	12,5	14,5
6. bekkur	Oft	8,9	1,4	5,1
	Stundum	5,8	2,5	4,2
	Sjaldan	7,8	3,0	5,4
	Aldrei	63,4	79,8	71,7
	Leik ekki á netinu	14	13,3	13,7
7. bekkur	Oft	12,3	1,6	6,9
	Stundum	8,9	2,5	5,7
	Sjaldan	7,8	4,7	6,2
	Aldrei	57,2	74,4	65,9
	Leik ekki á netinu	13,8	16,7	15,3

Tafla 44. Finnst þér námið vera of erfitt?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	11,5	11,7	11,6
	Næstum aldrei	23,4	26,9	25,1
	Sjaldan	22,5	20,5	21,5
	Stundum	32,1	33,3	32,7
	Oft	7,1	5,8	6,5
	Alltaf	3,4	1,6	2,5
6. bekkur	Aldrei	9,0	9,2	9,1
	Næstum aldrei	20,6	27,6	24
	Sjaldan	22,8	20,6	21,7
	Stundum	35,8	35	35,4
	Oft	8,8	6,6	7,7
	Alltaf	3,0	1,0	2,0
7. bekkur	Aldrei	10	8,8	9,4
	Næstum aldrei	21,5	25	23,2
	Sjaldan	23,3	21,3	22,3
	Stundum	34,1	37,6	35,8
	Oft	8,8	5,9	7,4
	Alltaf	2,4	1,4	1,9

Tafla 45. Finnst þér námið vera of létt?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	10,5	9,2	9,9
	Næstum aldrei	13,3	16,2	14,7
	Sjaldan	23,6	24,1	23,8
	Stundum	35,4	37,1	36,3
	Oft	13,7	11,8	12,8
	Alltaf	3,4	1,7	2,6
6. bekkur	Aldrei	11	9,5	10,3
	Næstum aldrei	19,1	19,4	19,2
	Sjaldan	23,4	25,1	24,2
	Stundum	33,9	36,6	35,2
	Oft	11,1	8,3	9,7
	Alltaf	1,5	1,1	1,3
7. bekkur	Aldrei	13	10,3	11,7
	Næstum aldrei	17,8	22,3	20
	Sjaldan	25,9	28	27
	Stundum	32,7	32	32,4
	Oft	9,4	6,8	8,1
	Alltaf	1,1	0,6	0,8

Tafla 46. Finnst þér námið vera skemmtilegt?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	13,6	3,1	8,5
	Næstum aldrei	10,7	5,7	8,3
	Sjaldan	16,3	11,2	13,8
	Stundum	32,9	36,4	34,6
	Oft	19,3	31,1	25,1
	Alltaf	7,1	12,4	9,7
6. bekkur	Aldrei	14	3,1	8,7
	Næstum aldrei	12,7	7,2	10
	Sjaldan	18,1	10,7	14,4
	Stundum	34,2	42,3	38,2
	Oft	16,4	28,5	22,3
	Alltaf	4,7	8,2	6,4
7. bekkur	Aldrei	16,7	4,4	10,6
	Næstum aldrei	18,8	10	14,4
	Sjaldan	18,7	14,7	16,7
	Stundum	31	45,9	38,3
	Oft	13	21,4	17,1
	Alltaf	1,8	3,7	2,8

Tafla 47. Langar þig til að hætta í skólanum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	42,2	52,7	47,4
	Næstum aldrei	15,6	15,9	15,7
	Sjaldan	8,4	8,0	8,2
	Stundum	18,6	16	17,4
	Oft	7,5	4,9	6,2
	Alltaf	7,8	2,4	5,1
6. bekkur	Aldrei	42,3	47,8	45
	Næstum aldrei	15,9	19,1	17,5
	Sjaldan	10	8,8	9,4
	Stundum	19,4	16,7	18,1
	Oft	6,9	4,7	5,8
	Alltaf	5,5	2,9	4,2
7. bekkur	Aldrei	35,9	44,5	40,1
	Næstum aldrei	20,1	20,7	20,4
	Sjaldan	10,1	8,5	9,4
	Stundum	19,6	18,6	19,1
	Oft	7,7	5,7	6,7
	Alltaf	6,5	2,0	4,3

Tafla 48. Hvernig líður þér oftast í kennslustundum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Mjög vel	38,1	46,2	42,1
	Frekar vel	48,2	44,8	46,5
	Frekar illa	10,5	7,9	9,2
	Mjög illa	3,1	1,1	2,1
6. bekkur	Mjög vel	38,2	47,1	42,6
	Frekar vel	52,2	47,1	49,7
	Frekar illa	7,4	4,9	6,2
	Mjög illa	2,2	0,8	1,5
7. bekkur	Mjög vel	36,3	46,1	41,1
	Frekar vel	55	47,1	51,1
	Frekar illa	6,9	6,1	6,5
	Mjög illa	1,9	0,7	1,3

Tafla 49. Hvernig líður þér oftast í frímínútum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Mjög vel	60,2	52,5	56,4
	Frekar vel	31,4	38,5	34,9
	Frekar illa	6,0	6,9	6,4
	Mjög illa	2,4	2,1	2,2
6. bekkur	Mjög vel	63,7	57,7	60,8
	Frekar vel	30,3	35,9	33,1
	Frekar illa	4,5	4,9	4,7
	Mjög illa	1,5	1,4	1,5
7. bekkur	Mjög vel	65,6	60,6	63,1
	Frekar vel	29,8	33,1	31,5
	Frekar illa	3,3	5,2	4,2
	Mjög illa	1,3	1,0	1,2

Tafla 50. Hvernig líður þér oftast heima? greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Mjög vel	80,2	79,1	79,6
	Frekar vel	16,7	18,6	17,7
	Frekar illa	2,5	1,9	2,2
	Mjög illa	0,5	0,4	0,5
6. bekkur	Mjög vel	83,7	84,6	84,1
	Frekar vel	13,8	13,7	13,7
	Frekar illa	1,9	1,5	1,7
	Mjög illa	0,6	0,2	0,4
7. bekkur	Mjög vel	83,7	83,8	83,7
	Frekar vel	14,5	14,3	14,4
	Frekar illa	1,2	1,4	1,3
	Mjög illa	0,6	0,5	0,5

Tafla 51. Hvernig líkar þér við kennarana?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Mjög vel	53,9	65,2	59,5
	Frekar vel	36,2	29,6	32,9
	Frekar illa	6,7	4,4	5,5
	Mjög illa	3,3	0,8	2,1
6. bekkur	Mjög vel	43,9	53,7	48,7
	Frekar vel	44,9	40,2	42,6
	Frekar illa	7,7	4,7	6,2
	Mjög illa	3,4	1,4	2,4
7. bekkur	Mjög vel	37,2	41	39,1
	Frekar vel	46,3	50,4	48,4
	Frekar illa	11,4	6,4	9,0
	Mjög illa	5,0	2,2	3,6

Tafla 52. Hversu oft hrósa kennararnir þér í skólanum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	4,9	2,2	3,6
	Næstum aldrei	11,1	6,8	9,0
	Sjaldan	20,9	14,2	17,6
	Stundum	43,1	50,4	46,7
	Oft	19,9	26,3	23,1
6. bekkur	Aldrei	5,3	2,6	4,0
	Næstum aldrei	11,6	7,7	9,7
	Sjaldan	20,1	13,7	16,9
	Stundum	46,9	49,5	48,1
	Oft	16,2	26,5	21,3
7. bekkur	Aldrei	5,0	2,3	3,7
	Næstum aldrei	12,7	9,2	11
	Sjaldan	20,1	13,7	16,9
	Stundum	46,9	49,5	48,1
	Oft	16,2	26,5	21,3

Tafla 53. Hversu oft er þér hrósað af öðrum fullorðnum(t.d. heima hjá þér eða í frístundastarfi)?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	3,3	1,9	2,6
	Næstum aldrei	6,8	3,6	5,2
	Sjaldan	13,3	7,9	10,6
	Stundum	36,9	37,5	37,2
	Oft	39,8	49,2	44,4
6. bekkur	Aldrei	3,0	1,3	2,2
	Næstum aldrei	4,8	2,7	3,7
	Sjaldan	11,2	7,4	9,4
	Stundum	36,1	34	35,1
	Oft	44,9	54,6	49,7
7. bekkur	Aldrei	2,0	1,0	1,5
	Næstum aldrei	4,1	2,3	3,2
	Sjaldan	10,1	6,9	8,5
	Stundum	45,6	35,3	40,5
	Oft	38,3	54,5	46,3

Tafla 54. Hvaða einkunn fékkst þú á samræmdum prófum í 4. bekk í stærðfræði? , greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	4 eða lægra	1,6	1,2	1,4
	4,5-5,0	2,7	2,0	2,4
	5,5-6,0	3,5	3,3	3,4
	6,5-7,0	6,7	6,0	6,4
	7,5-8,0	12,2	11,5	11,8
	8,5-9,0	20,2	22,5	21,3
	9,5-10,0	21,9	17,6	19,7
	Man það ekki	28,6	33,5	31
	Tók ekki prófið	2,6	2,4	2,5
6. bekkur	4 eða lægra	1,5	1,3	1,4
	4,5-5,0	2,8	1,8	2,3
	5,5-6,0	2,6	4,2	3,4
	6,5-7,0	5,8	4,9	3,4
	7,5-8,0	5,8	4,9	5,4
	8,5-9,0	13,8	12,7	13,2
	9,5-10,0	17,1	14,3	15,7
	Man það ekki	30,6	35,1	32,9
	Tók ekki prófið	2,6	2,8	2,7
7. bekkur	4 eða lægra	1,4	2,1	1,8
	4,5-5,0	2,7	2,5	2,6
	5,5-6,0	3,5	4,3	3,9
	6,5-7,0	7,9	9,3	8,6
	7,5-8,0	17	17,2	17,1
	8,5-9,0	20,4	20,2	20,3
	9,5-10,0	11,5	9,7	10,6
	Man það ekki	31,5	31,3	31,4
	Tók ekki prófið	4,0	3,4	3,7

Tafla 55. Hvaða einkunn fékkst þú á samræmdum prófum í 4. bekk í íslensku?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	4 eða lægra	1,4	2,1	1,8
	4,5-5,0	2,7	2,5	2,6
	5,5-6,0	3,5	4,3	3,9
	6,5-7,0	7,9	9,3	8,6
	7,5-8,0	17	17,2	17,1
	8,5-9,0	20,4	20,2	20,3
	9,5-10,0	11,5	9,7	10,6
	Man það ekki	31,5	31,3	31,4
	Tók ekki prófið	4,0	3,4	3,7
6. bekkur	4 eða lægra	1,5	1,3	1,4
	4,5-5,0	2,8	1,8	2,3
	5,5-6,0	2,6	4,2	3,4
	6,5-7,0	5,8	4,9	5,4
	7,5-8,0	13,8	12,7	13,2
	8,5-9,0	23,3	22,9	23,1
	9,5-10,0	17,1	14,3	15,7
	Man það ekki	30,6	35,1	32,9
	Tók ekki prófið	2,6	2,8	2,7
7. bekkur	4 eða lægra	1,4	2,1	1,8
	4,5-5,0	2,7	2,5	2,6
	5,5-6,0	3,5	4,3	3,9
	6,5-7,0	7,9	9,3	8,6
	7,5-8,0	17	17,2	17,1
	8,5-9,0	20,4	20,2	20,3
	9,5-10,0	11,5	9,7	10,6
	Man það ekki	31,5	31,3	31,4
	Tók ekki prófið	4,0	3,4	3,7

Tafla 56. Hversu oft ert þú í dansi eða íþróttum fyrir utan leikfimi- og sundtíma í skólanum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	22,3	16,8	19,6
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	5,6	4,3	4,9
	1-3 sinnum í mánuði	4,0	3,9	3,9
	1-2 sinnum í viku	15,4	21,2	18,3
	3 sinnum í viku	21	24,6	22,8
	4 sinnum í viku eða oft	31,7	29,2	30,5
6. bekkur	Aldrei	19,2	13,1	16,2
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	4,5	3,9	4,2
	1-3 sinnum í mánuði	4,3	3,8	4,1
	1-2 sinnum í viku	13,3	19,1	16,2
	3 sinnum í viku	21,2	23,9	22,5
	4 sinnum í viku eða oft	37,4	36,2	36,8
7. bekkur	Aldrei	16,1	14,1	15,1
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	4,4	3,0	3,7
	1-3 sinnum í mánuði	3,9	3,8	3,7
	1-2 sinnum í viku	3,9	3,8	3,8
	3 sinnum í viku	12,9	15,9	14,4
	4 sinnum í viku eða oft	46,2	43,8	45

Tafla 57. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Handbolta?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	75,2	84,6	79,9
	Nokkrum sinnum í mánuði	5,3	4,6	5,0
	1-2 sinnum í viku	3,7	2,3	3,0
	3 sinnum í viku	12,4	7,3	9,9
	4 sinnum í viku eða oft	3,3	1,1	2,2
6. bekkur	Nær aldrei	72,5	80	76,2
	Nokkrum sinnum í mánuði	6,6	4,7	5,6
	1-2 sinnum í viku	4,0	2,3	3,2
	3 sinnum í viku	11,4	10,9	11,2
	4 sinnum í viku eða oft	5,6	2,1	3,9
7. bekkur	Nær aldrei	74,3	83,4	78,8
	Nokkrum sinnum í mánuði	7,9	4,2	6,0
	1-2 sinnum í viku	2,8	1,8	2,3
	3 sinnum í viku	8,1	5,8	7,0
	4 sinnum í viku eða oft	6,9	4,8	5,9

Tafla 58. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Fótbolta?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	40	60,3	49,9
	Nokkrum sinnum í mánuði	8,5	10,6	9,5
	1-2 sinnum í viku	8,0	7,9	7,9
	3 sinnum í viku	24,9	12,9	19,1
	4 sinnum í viku eða oftar	18,5	8,3	13,6
6. bekkur	Nær aldrei	39,6	55	47,1
	Nokkrum sinnum í mánuði	8,3	11,7	10
	1-2 sinnum í viku	7,2	9,7	8,5
	3 sinnum í viku	23	12,8	18
	4 sinnum í viku eða oftar	21,9	10,7	16,4
7. bekkur	Nær aldrei	36,1	54,1	45
	Nokkrum sinnum í mánuði	11	15	13
	1-2 sinnum í viku	9,0	7,5	8,2
	3 sinnum í viku	12,7	7,8	10,3
	4 sinnum í viku eða oftar	31,2	15,6	23,5

Tafla 59. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Körfubolta?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	74,5	83,4	78,9
	Nokkrum sinnum í mánuði	8,4	6,5	7,5
	1-2 sinnum í viku	5,7	3,1	4,4
	3 sinnum í viku	6,0	4,0	5,0
	4 sinnum í viku eða oftar	5,4	3,0	4,2
6. bekkur	Nær aldrei	67,7	83,1	75,2
	Nokkrum sinnum í mánuði	10,6	8,4	9,5
	1-2 sinnum í viku	5,8	2,2	4,0
	3 sinnum í viku	7,3	3,2	5,3
	4 sinnum í viku eða oftar	8,6	3,1	5,9
7. bekkur	Nær aldrei	68,1	80,1	74,1
	Nokkrum sinnum í mánuði	13,5	8,6	11
	1-2 sinnum í viku	5,3	2,8	4,1
	3 sinnum í viku	3,8	3,6	3,7
	4 sinnum í viku eða oftar	9,3	4,9	7,1

Tafla 60. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Fimleika?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	89,1	70,2	79,5
	Nokkrum sinnum í mánuði	2,2	5,5	3,9
	1-2 sinnum í viku	4,5	9,5	7,1
	3 sinnum í viku	2,2	7,7	5,0
	4 sinnum í viku eða oftar	2,0	7,0	4,6
6. bekkur	Nær aldrei	91,3	73,1	82,3
	Nokkrum sinnum í mánuði	2,5	5,6	4,0
	1-2 sinnum í viku	3,6	6,5	5,0
	3 sinnum í viku	1,3	8,1	4,7
	4 sinnum í viku eða oftar	1,3	6,6	4,0
7. bekkur	Nær aldrei	92,5	78,4	85,4
	Nokkrum sinnum í mánuði	2,9	5,4	4,2
	1-2 sinnum í viku	2,3	4,1	3,2
	3 sinnum í viku	1,2	5,1	3,1
	4 sinnum í viku eða oftar	1,2	7,0	4,1

Tafla 61. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Frjálsar íþróttir?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	81,5	77,9	79,7
	Nokkrum sinnum í mánuði	7,5	9,2	8,4
	1-2 sinnum í viku	6,6	7,7	7,2
	3 sinnum í viku	2,4	3,1	2,7
	4 sinnum í viku eða oftar	1,9	2,0	2,0
6. bekkur	Nær aldrei	80,8	79,5	80,2
	Nokkrum sinnum í mánuði	8,7	10	9,4
	1-2 sinnum í viku	5,7	7,0	6,3
	3 sinnum í viku	1,6	1,8	1,7
	4 sinnum í viku eða oftar	3,1	1,6	2,4
7. bekkur	Nær aldrei	83,4	81,7	82,6
	Nokkrum sinnum í mánuði	7,6	7,8	7,7
	1-2 sinnum í viku	6,2	6,5	6,3
	3 sinnum í viku	1,4	2,4	1,9
	4 sinnum í viku eða oftar	1,3	1,6	1,4

Tafla 62. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Tennis, badminton, borðtennis eða veggtennis?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	80,1	85,8	83
	Nokkrum sinnum í mánuði	8,8	7,2	8,0
	1-2 sinnum í viku	6,3	4,4	5,4
	3 sinnum í viku	2,1	1,3	1,7
	4 sinnum í viku eða oftar	2,6	1,2	1,9
6. bekkur	Nær aldrei	73,1	83,8	78,4
	Nokkrum sinnum í mánuði	12,9	8,7	10,9
	1-2 sinnum í viku	8,3	5,4	6,9
	3 sinnum í viku	2,0	1,6	1,8
	4 sinnum í viku eða oftar	3,6	0,5	2,1
7. bekkur	Nær aldrei	68,9	84,1	76,5
	Nokkrum sinnum í mánuði	14,5	8,8	11,7
	1-2 sinnum í viku	9,6	5,1	7,3
	3 sinnum í viku	2,7	1,3	2,0
	4 sinnum í viku eða oftar	4,2	0,7	2,5

Tafla 63. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Sjálfsvarnariþróttir?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	80,7	92,7	86,6
	Nokkrum sinnum í mánuði	3,7	3,0	3,3
	1-2 sinnum í viku	7,2	1,8	4,5
	3 sinnum í viku	5,6	1,7	3,7
	4 sinnum í viku eða oftar	2,8	0,8	1,8
6. bekkur	Nær aldrei	83	93,5	88,1
	Nokkrum sinnum í mánuði	4,6	2,2	3,4
	1-2 sinnum í viku	5,2	1,8	3,6
	3 sinnum í viku	4,6	2,0	3,3
	4 sinnum í viku eða oftar	2,5	0,5	1,6
7. bekkur	Nær aldrei	84,2	94,2	89,2
	Nokkrum sinnum í mánuði	4,9	2,1	3,5
	1-2 sinnum í viku	3,2	1,5	2,4
	3 sinnum í viku	5,0	1,8	3,4
	4 sinnum í viku eða oftar	2,6	0,5	1,5

Tafla 64. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Göngur eða hlaup?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	80,7	92,7	86,6
	Nokkrum sinnum í mánuði	3,7	3,0	3,3
	1-2 sinnum í viku	7,2	1,8	4,5
	3 sinnum í viku	5,6	1,7	3,7
	4 sinnum í viku eða oftar	2,8	0,8	1,8
6. bekkur	Nær aldrei	83	93,5	88,1
	Nokkrum sinnum í mánuði	4,6	2,2	3,4
	1-2 sinnum í viku	5,2	1,8	3,6
	3 sinnum í viku	4,6	2,0	3,3
	4 sinnum í viku eða oftar	2,5	0,5	1,6
7. bekkur	Nær aldrei	84,2	94,2	89,2
	Nokkrum sinnum í mánuði	4,9	2,1	3,5
	1-2 sinnum í viku	3,2	1,5	2,4
	3 sinnum í viku	5,0	1,8	3,4
	4 sinnum í viku eða oftar	2,6	0,5	1,5

Tafla 65. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Sund?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	55,1	47,1	51,1
	Nokkrum sinnum í mánuði	16,1	16,8	16,5
	1-2 sinnum í viku	20	22,3	21,2
	3 sinnum í viku	3,9	6,9	5,4
	4 sinnum í viku eða oftar	4,9	6,9	5,9
6. bekkur	Nær aldrei	53,1	47,1	50,2
	Nokkrum sinnum í mánuði	19,1	17,3	18,2
	1-2 sinnum í viku	20	23,8	21,8
	3 sinnum í viku	3,5	4,7	4,1
	4 sinnum í viku eða oftar	4,2	7,0	5,6
7. bekkur	Nær aldrei	49,3	44,1	46,7
	Nokkrum sinnum í mánuði	18,7	19,8	19,3
	1-2 sinnum í viku	25,2	27	26,1
	3 sinnum í viku	3,1	4,0	3,6
	4 sinnum í viku eða oftar	3,8	5,0	4,4

Tafla 66. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu: Skíði, snjóþretti eða skauta?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	59,2	58,8	59
	Nokkrum sinnum í mánuði	19,2	20,3	19,7
	1-2 sinnum í viku	8,4	10,4	9,4
	3 sinnum í viku	5,0	3,8	4,4
	4 sinnum í viku eða oftar	8,3	6,8	7,6
6. bekkur	Nær aldrei	56,2	59,7	57,9
	Nokkrum sinnum í mánuði	20,3	22,5	21,4
	1-2 sinnum í viku	9,2	7,8	8,5
	3 sinnum í viku	5,8	3,9	4,9
	4 sinnum í viku eða oftar	8,5	6,1	7,3
7. bekkur	Nær aldrei	53,9	55	54,4
	Nokkrum sinnum í mánuði	21,4	25,5	23,5
	1-2 sinnum í viku	9,9	8,9	9,4
	3 sinnum í viku	6,6	4,4	5,5
	4 sinnum í viku eða oftar	8,2	6,2	7,2

Tafla 67. Ef þú hefur einhvern tíma hætt að stunda íþróttir með íþróttafélagi hversu miklu máli skiptu eftirfarandi atriði um að þú hættir: Ég missti áhugann, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Skipti mjög miklu máli	26,5	27,5	27
	Skiptu frekar miklu máli	9,8	13,8	11,8
	Skiptu frekar litlu máli	9,9	9,9	9,9
	Skiptu mjög litlu máli	9,5	8,1	8,8
	Á ekki við um mig	44,2	40,7	42,5
6. bekkur	Skipti mjög miklu máli	31,2	31,2	31,2
	Skiptu frekar miklu máli	11	14,5	12,7
	Skiptu frekar litlu máli	8,7	8,5	8,6
	Skiptu mjög litlu máli	7,4	7,6	7,5
	Á ekki við um mig	41,7	38,3	40
7. bekkur	Skipti mjög miklu máli	29,8	34	31,9
	Skiptu frekar miklu máli	11,4	16,6	14
	Skiptu frekar litlu máli	8,0	8,3	8,2
	Skiptu mjög litlu máli	8,0	5,5	6,8
	Á ekki við um mig	42,8	35,5	39,2

Tafla 68. Ef þú hefur einhvern tíma hætt að stunda íþróttir með íþróttafélagi hversu miklu máli skiptu eftirfarandi atriði um að þú hættir: Kostnaður (of dýrt), greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Skipti mjög miklu máli	14,9	15,8	15,4
	Skiptu frekar miklu máli	8,5	10,7	9,6
	Skiptu frekar litlu máli	9,4	11	10,2
	Skiptu mjög litlu máli	10,3	11,4	10,9
	Á ekki við um mig	56,9	51,1	54
6. bekkur	Skipti mjög miklu máli	12,5	13,5	13
	Skiptu frekar miklu máli	7,0	12,8	9,9
	Skiptu frekar litlu máli	8,5	12,3	9,9
	Skiptu mjög litlu máli	13	12	12,5
	Á ekki við um mig	59,1	49,4	54,2
7. bekkur	Skipti mjög miklu máli	9,1	11	10,1
	Skiptu frekar miklu máli	8,0	13,1	10,5
	Skiptu frekar litlu máli	8,2	11,3	9,8
	Skiptu mjög litlu máli	13,7	14,7	14,2
	Á ekki við um mig	60,9	49,9	55,4

Tafla 69. Ef þú hefur einhvern tíma hætt að stunda íþróttir með íþróttafélagi hversu miklu máli skiptu eftirfarandi atriði um að þú hættir: Vinir mínir hættu, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Skipti mjög miklu máli	15,3	13,2	14,3
	Skiptu frekar miklu máli	7,9	8,5	8,2
	Skiptu frekar litlu máli	7,6	10,3	9,0
	Skiptu mjög litlu máli	10,3	12,5	11,4
	Á ekki við um mig	58,7	55,4	57,1
6. bekkur	Skipti mjög miklu máli	12,3	10,5	11,4
	Skiptu frekar miklu máli	7,2	9,0	8,1
	Skiptu frekar litlu máli	7,1	10,7	8,9
	Skiptu mjög litlu máli	10,9	13,8	12,4
	Á ekki við um mig	62,5	56	59,3
7. bekkur	Skipti mjög miklu máli	10,7	7,5	9,1
	Skiptu frekar miklu máli	8,3	9,6	8,9
	Skiptu frekar litlu máli	7,7	12,1	9,9
	Skiptu mjög litlu máli	12,6	16,5	14,5
	Á ekki við um mig	60,7	54,3	57,5

Tafla 70. Ef þú hefur einhvern tíma hætt að stunda ípróttir með ípróttafélagi hversu miklu máli skiptu eftirfarandi atriði um að þú hættir: Tímaleysi, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Skipti mjög miklu máli	16,5	15,1	15,8
	Skiptu frekar miklu máli	8,7	12,1	10,4
	Skiptu frekar litlu máli	9,7	10,8	10,2
	Skiptu mjög litlu máli	10,6	11,3	10,9
	Á ekki við um mig	54,6	50,8	52,7
6. bekkur	Skipti mjög miklu máli	15,1	13,8	14,5
	Skiptu frekar miklu máli	9,9	11,4	10,7
	Skiptu frekar litlu máli	8,8	12,5	10,6
	Skiptu mjög litlu máli	10,4	12,3	11,3
	Á ekki við um mig	55,9	50	52,9
7. bekkur	Skipti mjög miklu máli	12,2	12,8	12,5
	Skiptu frekar miklu máli	10,2	13,5	11,9
	Skiptu frekar litlu máli	9,8	12,2	11
	Skiptu mjög litlu máli	12,5	13,4	12,9
	Á ekki við um mig	55,3	48,1	51,7

Tafla 71. Ef þú hefur einhvern tíma hætt að stunda ípróttir með ípróttafélagi hversu miklu máli skiptu eftirfarandi atriði um að þú hættir: Mikil samkeppni, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Skipti mjög miklu máli	14,8	11,3	13,1
	Skiptu frekar miklu máli	7,5	7,8	7,7
	Skiptu frekar litlu máli	8,9	11,5	10,2
	Skiptu mjög litlu máli	11,2	13,3	12,2
	Á ekki við um mig	57,6	56,1	56,9
6. bekkur	Skipti mjög miklu máli	12,8	9,1	11
	Skiptu frekar miklu máli	6,1	6,8	6,5
	Skiptu frekar litlu máli	8,6	12,7	10,7
	Skiptu mjög litlu máli	12,4	13,8	13,1
	Á ekki við um mig	60	57,6	58,8
7. bekkur	Skipti mjög miklu máli	7,2	5,5	6,4
	Skiptu frekar miklu máli	5,4	7,6	6,5
	Skiptu frekar litlu máli	9,1	10,7	9,9
	Skiptu mjög litlu máli	14	17,4	15,7
	Á ekki við um mig	64,4	58,8	61,5

Tafla 72. Hversu oft æfir þú íþróttir (æfir eða keppir) með íþróttafélagi?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)	
5. bekkur	Aldrei	18	24,8	21,4	
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	9,3	10,9	10,1	
	1-3 sinnum í mánuði	7,0	7,4	7,2	
	1-2 sinnum í viku	10,6	14,7	12,6	
	3 sinnum í viku	25,6	20	22,8	
	4 sinnum í viku eða oft	29,4	22,2	25,8	
	6. bekkur	Aldrei	19,9	20,5	20,2
6. bekkur	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	5,5	8,5	7,0	
	1-3 sinnum í mánuði	5,2	6,4	5,8	
	1-2 sinnum í viku	9,6	13,4	11,5	
	3 sinnum í viku	24,2	21,7	23	
	4 sinnum í viku eða oft	35,7	29,4	32,6	
	7. bekkur	Aldrei	21,3	24,4	22,8
	7. bekkur	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	5,0	6,0	5,5
1-3 sinnum í mánuði		4,3	4,9	4,6	
1-2 sinnum í viku		8,6	10,6	9,6	
3 sinnum í viku		16,8	16,7	16,8	
4 sinnum í viku eða oft		44	37,4	40,7	

Tafla 73. Hversu oft reynir þú á þig líkamlega þannig að þú verður móð/ur eða svitnir?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	8,0	11	9,5
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	9,0	10,1	9,6
	1-3 sinnum í mánuði	6,9	8,0	7,4
	1-2 sinnum í viku	15,9	20	17,9
	3 sinnum í viku	20,2	20,8	20,5
	4 sinnum í viku eða oft	40	30	35,1
6. bekkur	Aldrei	4,3	5,9	5,1
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	6,2	6,2	6,2
	1-3 sinnum í mánuði	6,3	6,7	6,5
	1-2 sinnum í viku	14,3	17,9	16,1
	3 sinnum í viku	20,5	22,9	21,7
	4 sinnum í viku eða oft	48,3	40,3	44,3
7. bekkur	Aldrei	3,4	3,9	3,7
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	4,1	4,9	4,5
	1-3 sinnum í mánuði	5,7	5,3	5,5
	1-2 sinnum í viku	13,9	18	15,9
	3 sinnum í viku	17,6	21,6	19,6
	4 sinnum í viku eða oft	55,4	46,3	50,9

Tafla 74. Líkar þér vel við starfsmenn íþróttafélagsins (t.d. þjálfara)?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Mjög vel	64,5	60,2	62,4
	Frekar vel	21,8	25,7	23,7
	Frekar illa	3,0	2,8	2,9
	Mjög illa	1,1	0,9	1,0
	Ég þekki þá ekki	1,2	1,0	1,1
	Ég stunda ekki íþróttir	8,4	9,4	8,9
6. bekkur	Mjög vel	52,1	59,6	60,9
	Frekar vel	23	25,7	24,4
	Frekar illa	2,7	2,8	2,7
	Mjög illa	0,9	0,8	0,8
	Ég þekki þá ekki	1,6	1,1	1,4
	Ég stunda ekki íþróttir	9,7	10,1	9,9
7. bekkur	Mjög vel	58	55,8	56,9
	Frekar vel	24,1	26,5	25,2
	Frekar illa	2,8	2,7	2,8
	Mjög illa	1,2	0,8	1,0
	Ég þekki þá ekki	1,6	1,9	1,8
	Ég stunda ekki íþróttir	12,4	12,3	12,3

Tafla 75. Líkar þér vel við starfsmenn sem eru með þér í öðru frístundastarfi (t.d. í námskeiðum í skólanum, félagsmiðstöðvum eða annars staðar?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Ég tek ekki þátt í neinu frístundastarfi	38,7	27,5	33,2
	Alltaf	19,8	26	22,9
	Oft	17,9	24,9	21,4
	Stundum	11,2	13,1	12,1
	Sjaldan	3,3	3,1	3,2
	Næstum aldrei	2,3	1,6	2,0
	Aldrei	2,2	1,0	1,6
	Ég þekki þá ekki	4,5	2,7	3,7
6. bekkur	Ég tek ekki þátt í neinu frístundastarfi	34,7	26,7	30,8
	Alltaf	19,7	26,3	23
	Oft	22,9	28,4	25,6
	Stundum	11,8	11,8	11,8
	Sjaldan	2,9	2,0	2,5
	Næstum aldrei	1,8	1,4	1,6
	Aldrei	2,0	1,0	1,5
	Ég þekki þá ekki	4,1	2,5	3,3
7. bekkur	Ég tek ekki þátt í neinu frístundastarfi	34,3	26,3	30,4
	Alltaf	20,7	24,5	22,6
	Oft	24,2	31,6	27,8
	Stundum	11,2	11	11,1
	Sjaldan	2,3	1,7	2,0
	Næstum aldrei	1,2	0,9	1,1
	Aldrei	1,1	0,8	0,9
	Ég þekki þá ekki	5,0	3,2	4,1

Tafla 76. Stundar þú félagsmiðstöð?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	72,2	72,8	72,5
	Nokkrum sinnum á ári	9,2	8,3	8,8
	Nokkrum sinnum í mánuði	7,9	8,7	8,3
	1-2 sinnum í viku	7,6	8,1	7,8
	3 sinnum í viku eða oftar	3,1	2,0	2,6
6. bekkur	Nær aldrei	64	65,7	64,8
	Nokkrum sinnum á ári	11	10,7	10,9
	Nokkrum sinnum í mánuði	12,4	10,9	11,7
	1-2 sinnum í viku	10,2	11	10,6
	3 sinnum í viku eða oftar	2,4	1,8	2,1
7. bekkur	Nær aldrei	54,3	53,4	53,9
	Nokkrum sinnum á ári	12,1	13,9	13
	Nokkrum sinnum í mánuði	15	17	16
	1-2 sinnum í viku	15,5	13,5	14,5

3 sinnum í viku eða oftár	3,1	2,2	2,6
---------------------------	-----	-----	-----

Tafla 77. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu?: Dans, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	85,9	58,3	72,2
	Nokkrum sinnum á ári	5,3	11,6	8,4
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,9	4,7	3,3
	1-2 sinnum í viku	6,1	19,6	12,8
	3 sinnum í viku eða oftár	0,9	5,8	3,3
6. bekkur	Nær aldrei	88,1	54,2	71,3
	Nokkrum sinnum á ári	4,5	11,7	8,1
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,7	6,5	4,1
	1-2 sinnum í viku	4,9	19,8	12,3
	3 sinnum í viku eða oftár	0,7	7,7	4,2
7. bekkur	Nær aldrei	90,8	54,6	72,8
	Nokkrum sinnum á ári	4,1	12,5	8,2
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,5	6,1	3,8
	1-2 sinnum í viku	2,5	18,2	10,3
	3 sinnum í viku eða oftár	1,2	8,6	4,9

Tafla 78. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu?: Skátastarf, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	88,4	88,6	88,5
	Nokkrum sinnum á ári	4,1	4,0	4,0
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,1	1,5	1,3
	1-2 sinnum í viku	6,0	5,6	5,8
	3 sinnum í viku eða oftár	0,5	0,4	0,4
6. bekkur	Nær aldrei	91,4	91,5	91,5
	Nokkrum sinnum á ári	3,3	2,9	3,1
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,4	0,8	1,1
	1-2 sinnum í viku	3,8	4,7	4,2
	3 sinnum í viku eða oftár	0,1	0,2	0,1
7. bekkur	Nær aldrei	91,3	92,1	91,7
	Nokkrum sinnum á ári	2,5	2,7	2,6
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,2	0,5	0,9
	1-2 sinnum í viku	4,5	4,3	4,4
	3 sinnum í viku eða oftár	0,5	0,2	0,4

Tafla 79. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu?: Hestamennsku, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	88,4	88,6	88,5
	Nokkrum sinnum á ári	4,1	4,0	4,0
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,1	1,5	1,3
	1-2 sinnum í viku	6,0	5,6	5,8
	3 sinnum í viku eða oftár	0,5	0,4	0,4
6. bekkur	Nær aldrei	91,4	91,5	91,5
	Nokkrum sinnum á ári	3,3	2,9	3,1
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,4	0,8	1,1
	1-2 sinnum í viku	3,8	4,7	4,2
	3 sinnum í viku eða oftár	0,1	0,2	0,1
7. bekkur	Nær aldrei	91,3	92,1	91,7
	Nokkrum sinnum á ári	2,5	2,7	2,6
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,2	0,5	0,9
	1-2 sinnum í viku	4,5	4,3	4,4
	3 sinnum í viku eða oftár	0,5	0,2	0,4

Tafla 80. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu?: Skák, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	79,7	62,4	71,1
	Nokkrum sinnum á ári	11,5	21,6	16,5
	Nokkrum sinnum í mánuði	3,3	6,2	4,7
	1-2 sinnum í viku	2,6	3,8	3,2
	3 sinnum í viku eða oftár	3,0	6,0	4,5
6. bekkur	Nær aldrei	79,4	59,8	69,7
	Nokkrum sinnum á ári	12,1	23,5	17,7
	Nokkrum sinnum í mánuði	3,4	7,4	5,4
	1-2 sinnum í viku	1,8	3,3	2,5
	3 sinnum í viku eða oftár	3,3	6,1	4,7
7. bekkur	Nær aldrei	82,8	62,4	72,7
	Nokkrum sinnum á ári	8,1	19,8	13,9
	Nokkrum sinnum í mánuði	3,9	6,9	5,3
	1-2 sinnum í viku	2,1	4,0	3,0
	3 sinnum í viku eða oftár	3,1	7,0	5,0

Tafla 81. Stundar þú eitthvað af eftirtöldu?: K.F.U.M. eða K.F.U.K., greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Nær aldrei	89,6	82	85,8
	Nokkrum sinnum á ári	5,4	7,0	6,2
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,9	3,4	2,6
	1-2 sinnum í viku	2,4	7,2	4,8
	3 sinnum í viku eða oftár	0,7	0,5	0,6
6. bekkur	Nær aldrei	89	84,4	86,8
	Nokkrum sinnum á ári	6,5	6,1	6,3
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,4	3,2	2,3
	1-2 sinnum í viku	2,9	6,0	4,4
	3 sinnum í viku eða oftár	0,2	0,2	0,2
7. bekkur	Nær aldrei	91,1	86,4	88,8
	Nokkrum sinnum á ári	4,6	6,4	5,5
	Nokkrum sinnum í mánuði	1,6	2,2	1,9
	1-2 sinnum í viku	2,1	4,8	3,4
	3 sinnum í viku eða oftár	0,5	0,3	0,4

Tafla 82. Stundar þú tónlistarnám eða söngnám í vetur?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	64,6	48,6	56,7
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	3,8	3,3	3,6
	1-3 sinnum í mánuði	2,7	3,2	2,9
	1-2 sinnum í viku	22,3	33,9	28
	3 sinnum í viku	4,1	5,6	4,8
	4 sinnum í viku eða oftár	2,5	5,4	4,0
6. bekkur	Aldrei	65,9	54,1	60,1
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	2,4	2,7	2,6
	1-3 sinnum í mánuði	3,4	2,7	2,6
	1-2 sinnum í viku	21,8	28,5	25,1
	3 sinnum í viku	3,9	7,0	5,4
	4 sinnum í viku eða oftár	2,6	5,0	3,8
7. bekkur	Aldrei	68,4	57,9	63,2
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	2,2	2,7	2,4
	1-3 sinnum í mánuði	2,5	1,6	2,1
	1-2 sinnum í viku	20,3	26,3	23,3
	3 sinnum í viku	4,2	7,4	5,8
	4 sinnum í viku eða oftár	2,5	4,1	3,3

Tafla 83. Hversu oft tekur þú þátt í tómstundastarfi í skólanum þínum? (t.d. námskeiðum, myndlist, skák, ljósmyndun), greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	54,7	47,6	51,2
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	18,6	17,9	18,2
	1-3 sinnum í mánuði	7,7	7,8	7,7
	1-2 sinnum í viku	13,7	20	16,8
	3 sinnum í viku	3,0	3,5	3,2
	4 sinnum í viku eða oft	2,4	3,3	2,8
6. bekkur	Aldrei	56	49,7	52,9
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	17,4	18,2	17,8
	1-3 sinnum í mánuði	8,4	9,0	8,7
	1-2 sinnum í viku	13,4	16,4	14,9
	3 sinnum í viku	2,5	4,1	3,3
	4 sinnum í viku eða oft	2,3	2,6	2,5
7. bekkur	Aldrei	59,5	52,7	56,1
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	17,7	19,7	18,7
	1-3 sinnum í mánuði	7,1	9,1	8,1
	1-2 sinnum í viku	11,8	15,1	13,4
	3 sinnum í viku	2,1	2,4	2,2
	4 sinnum í viku eða oft	1,9	1,0	1,4

 Tafla 84. Hversu oft tekur þú þátt í öðru tómstundastarfi sem ekki er á vegum skólans?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	50	34,3	42,3
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	12,2	11	11,6
	1-3 sinnum í mánuði	6,0	5,5	5,8
	1-2 sinnum í viku	13,3	21,2	17,2
	3 sinnum í viku	7,0	10,4	8,7
	4 sinnum í viku eða oft	14,4	17,7	14,5
6. bekkur	Aldrei	45,5	32,6	39,1
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	12,3	11,1	11,7
	1-3 sinnum í mánuði	6,4	6,0	6,2
	1-2 sinnum í viku	14	18	16
	3 sinnum í viku	7,3	11,9	9,6
	4 sinnum í viku eða oft	14,4	20,5	17,4
7. bekkur	Aldrei	44,9	31,9	38,5
	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	13,2	12,8	13
	1-3 sinnum í mánuði	6,8	7,6	7,2
	1-2 sinnum í viku	12,9	17	14,9
	3 sinnum í viku	5,1	9,1	7,1
	4 sinnum í viku eða oft	17	21,6	19,3

Tafla 85. Finnst þér tíminn sem fer í íþrótt- og tómstundastarf utan skólans vera...?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Of mikill ég myndi vilja gera minna	9,9	7,2	8,5
	Hæfilegur mér finnst þetta gott eins og það er	56,7	69,1	62,8
	Of lítill ég myndi vilja gera meira	22,5	15,1	18,8
	Ég stunda ekki íþrótt og tómstundastarf	11	8,7	9,8
6. bekkur	Of mikill ég myndi vilja gera minna	5,9	5,7	5,8
	Hæfilegur mér finnst þetta gott eins og það er	58,6	71,3	64,9
	Of lítill ég myndi vilja gera meira	24,2	14	19,1
	Ég stunda ekki íþrótt og tómstundastarf	11,3	9,0	10,2
7. bekkur	Of mikill ég myndi vilja gera minna	6,0	6,8	6,4
	Hæfilegur mér finnst þetta gott eins og það er	59,1	66,4	62,7
	Of lítill ég myndi vilja gera meira	22,7	17	19,9
	Ég stunda ekki íþrótt og tómstundastarf	12,2	9,8	11

Tafla 86. Hvernig líður þér yfirleitt í frítíma þínum (þegar þú ert ekki í skólanum og ekki heima hjá þér)?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Mjög vel	62,4	58,3	60,4
	Frekar vel	25,4	29,3	27,3
	Hvorki vel né illa	10,1	11,1	10,6
	Frekar illa	1,3	0,7	1,0
	Mjög illa	0,8	0,6	0,7
6. bekkur	Mjög vel	63,8	64,4	64,1
	Frekar vel	26	27	26,5
	Hvorki vel né illa	8,8	7,7	8,2
	Frekar illa	0,5	0,6	0,6
	Mjög illa	0,9	0,6	0,6
7. bekkur	Mjög vel	64,8	64,9	64,8
	Frekar vel	27	27,7	27,4
	Hvorki vel né illa	7,0	6,3	6,7
	Frekar illa	0,5	0,7	0,6
	Mjög illa	0,7	0,3	0,5

Tafla 87. Hversu mörgum samarnámskeiðum tókst þú þátt í síðasta sumar?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Engu	29,5	24,6	27,1
	1 námskeiði	33,7	36,2	34,9
	2 námskeiðum	20	23,1	21,5
	3 námskeiðum	8,4	9,7	9,0
	4 námskeiðum eða fleirum	8,4	6,4	7,4
6. bekkur	Engu	32,2	27,9	30,1
	1 námskeiði	34,9	36,2	35,6
	2 námskeiðum	18,7	22,3	20,5
	3 námskeiðum	8,7	9,1	8,9
	4 námskeiðum eða fleirum	5,5	4,6	5,0
7. bekkur	Engu	39,4	32,2	35,9
	1 námskeiði	31,3	35,8	33,5
	2 námskeiðum	17	19,7	18,3
	3 námskeiðum	7,2	7,9	7,6
	4 námskeiðum eða fleirum	5,1	4,3	4,7

Tafla 88. Hversu oft síðustu sjö daga hefur þú fengið reiðiköst sem þú gast ekki stjórnað?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	59	61,8	60,4
	Næstum aldrei	18,4	18,6	18,5
	Sjaldan	8,3	9,0	8,6
	Stundum	8,9	7,0	8,0
	Oft	2,5	2,2	2,3
	Mjög oft	3,0	1,5	2,2
6. bekkur	Aldrei	63,4	63,6	63,5
	Næstum aldrei	18,8	18,2	18,5
	Sjaldan	7,9	8,0	8,0
	Stundum	5,8	6,9	6,3
	Oft	2,2	1,9	2,0
	Mjög oft	2,0	1,3	1,6
7. bekkur	Aldrei	66,5	64,3	65,4
	Næstum aldrei	18,9	18,1	18,5
	Sjaldan	6,3	7,7	7,0
	Stundum	4,7	6,4	5,6
	Oft	2,1	2,1	2,1
	Mjög oft	1,4	1,4	1,4

Tafla 89. Hversu oft síðustu sjö daga hefur þú öskrað eða hent hlutum?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	72,4	80,5	76,4
	Næstum aldrei	15	11,4	13,2
	Sjaldan	5,8	4,0	4,9
	Stundum	3,9	2,4	3,1
	Oft	1,7	1,1	1,4
	Mjög oft	1,2	0,5	0,9
	6. bekkur	Aldrei	75,4	79
Næstum aldrei		13,5	12,6	13
Sjaldan		4,1	4,0	4,1
Stundum		4,3	2,8	3,6
Oft		1,8	0,9	1,4
Mjög oft		0,9	0,7	0,8
7. bekkur		Aldrei	73,1	76,5
	Næstum aldrei	14,7	13,8	14,3
	Sjaldan	5,5	4,7	5,1
	Stundum	3,3	3,1	3,2
	Oft	1,8	1,3	1,5
	Mjög oft	1,7	0,6	1,1

Tafla 90. Hversu oft síðustu sjö daga hefur þig langað til að brjóta eða skemma hluti?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	73,6	81	77,2
	Næstum aldrei	13,6	11,2	12,4
	Sjaldan	4,5	2,9	3,7
	Stundum	3,4	2,6	3,0
	Oft	2,3	1,5	1,9
	Mjög oft	2,7	0,9	1,8
	6. bekkur	Aldrei	70,2	77,5
Næstum aldrei		15,2	12,5	13,8
Sjaldan		4,9	3,8	4,4
Stundum		4,0	3,2	3,6
Oft		3,1	1,8	2,5
Mjög oft		2,7	1,3	2,0
7. bekkur		Aldrei	64,4	70,4
	Næstum aldrei	16,9	15,4	16,2
	Sjaldan	7,1	5,9	6,5
	Stundum	5,5	4,1	4,8
	Oft	3,1	2,1	2,6
	Mjög oft	3,0	2,1	2,5

Tafla 91. Hversu oft síðustu sjö daga gerðir þú eitthvað bara af því að þú varst svo reið/ur?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei	67,8	76,5	72,1
	Næstum aldrei	17,6	15	16,3
	Sjaldan	7,0	4,4	5,7
	Stundum	4,4	2,8	3,6
	Oft	1,8	1,0	3,6
	Mjög oft	1,5	0,3	0,9
6. bekkur	Aldrei	69,9	75	72,4
	Næstum aldrei	17,4	16,7	17,1
	Sjaldan	5,0	3,9	4,5
	Stundum	4,3	2,7	3,5
	Oft	1,7	0,8	1,3
	Mjög oft	1,6	0,9	1,3
7. bekkur	Aldrei	70,9	72,9	71,9
	Næstum aldrei	17,1	16,1	16,6
	Sjaldan	6,0	5,6	5,8
	Stundum	2,9	3,4	3,1
	Oft	2,0	1,2	1,6
	Mjög oft	1,1	0,8	0,9

Tafla 92. Finnst krökkum í bekknum þú vera skemmtileg/ur?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Mjög mörgum krökkum	59	53,7	56,4
	Frekar mörgum krökkum	17,8	17	17,4
	Nokkrum krökkum	11,3	13,3	12,3
	Fáum krökkum	7,4	10,9	9,1
	Engum krökkum	4,5	5,1	4,8
6. bekkur	Mjög mörgum krökkum	58,8	51,6	55,2
	Frekar mörgum krökkum	18,6	19,9	19,2
	Nokkrum krökkum	11,9	12,1	12
	Fáum krökkum	7,3	11,8	9,5
	Engum krökkum	3,4	4,6	4,0
7. bekkur	Mjög mörgum krökkum	59,4	46,9	53,2
	Frekar mörgum krökkum	18,8	23,9	21,3
	Nokkrum krökkum	11,1	13	12,1
	Fáum krökkum	8,2	12,1	10,1
	Engum krökkum	2,5	4,1	3,3

Tafla 93. Finnst þér þú vera flott/flottur?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Já, mjög flott/ur	27,7	28,8	28,2
	Já, frekar flott/ur	21,6	22,5	22
	Mitt á milli	38,3	39,3	38,8
	Nei, ekki flott/ur	6,6	4,9	5,8
	Nei, alls ekki flott/ur	5,8	4,6	5,2
6. bekkur	Já, mjög flott/ur	26,6	22,8	24,7
	Já, frekar flott/ur	22,7	25,8	24,2
	Mitt á milli	39,4	40	39,7
	Nei, ekki flott/ur	6,2	6,1	6,1
	Nei, alls ekki flott/ur	5,2	5,3	5,2
7. bekkur	Já, mjög flott/ur	29,9	20,7	25,4
	Já, frekar flott/ur	25,1	24,9	25
	Mitt á milli	34,9	41,6	38,2
	Nei, ekki flott/ur	6,4	7,4	6,9
	Nei, alls ekki flott/ur	3,8	5,3	4,6

Tafla 94. Finnst þér þú vera of mjó/mjór, of feit/feitur eða passleg/passlegur?, greint eftir bekk og kyni nemenda.

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Allt of feit/ur	2,0	2,6	2,3
	Frekar of feit/ur	8,0	11	9,5
	Passleg/ur	77,4	77	77,2
	Frekar of mjó/r	9,7	7,5	8,6
	Allt of mjó/r	2,9	2,0	2,5
6. bekkur	Allt of feit/ur	2,2	4,6	3,4
	Frekar of feit/ur	12,4	13,5	13
	Passleg/ur	73,7	72,3	73
	Frekar of mjó/r	9,3	8,0	8,7
	Allt of mjó/r	2,5	1,6	2,0
7. bekkur	Allt of feit/ur	3,6	4,7	4,2
	Frekar of feit/ur	14,1	17,8	16
	Passleg/ur	69,9	67,6	68,6
	Frekar of mjó/r	10,4	7,9	9,2
	Allt of mjó/r	2,2	2,0	2,1